

ungdom og veteraner ble høstet i slaget om England. To års fryktelige ofre på Østfronten har ytterligere tært på Luftwaffes resurser. Utdannelsestiden er blitt forkortet.

De siste store postene på Tysklands debetside er ødeleggelsene i Ruhr og den svekkede krigsmoral. De allierte ledere lover en fortsatt intensivering av raidene. I uken som gikk mistet de allierte 142 tunge bombefly, men det forsikres at produksjonen tåler meget større tap.

Mens alle iakttagere er enige om disse fakta, fins det et helt spektrum av oppfatninger i spørsmålet om Tysklands motstandskraft. Massebombingene har økt optimismen. Hvis tyskerne virkelig er tvunget til å flytte 1.000 jagerfly og 3.000 luftvernkanoner til Ruhr for å svekke de alliertes raider, da må, sies det, virkningens av bombingene være langt større enn man håpet til å begynne med. Daily Telegraphs militæksperter begynner å snakke om nådestøtet mot Tyskland. Nå tilhører Daily Telegraph den rekke av middelklasseaviser som har til oppgave å spre godt morgenhumør i hjemmene, og i denne sammenheng bør man nok se talen om nådestøtet, men som et barometerutslag på stemningen på mange hold i England har ordene en viss interesse.

CHURCHILL HAR ORDET.

Churchill ble i dag utnevnt til æresborger av City of London, og talte i den anledning ved en høytidelighet. Her er hovedpunktene i Churchills tale: Juni har i alle henseender vært den beste måned av alle de 46 måneder krigen har stått på. Den allierte nybygning av skip er fra 7 til 10 ganger så stor som de tap de allierte er blitt påført av fienden i juni måned. Siden midten av mai er så å si ikke et eneste skip senket i Nordatlanten. Allierte konvoier har ikke vært alvorlig angrepet i juni. Allikevel har ubåtene lidd store tap. Det er oppmuntrende. Angående de alliertes luftoffensiv mot Tyskland opplyste Churchill at i første halvdel av dette året har bare det britiske flyvåpen kastet 35 ganger så stor bombelast over Tyskland som Luftwaffe kastet over Storbritannia. På bare 1 time ble det kastet 2.000 tonn bomber mot Düsseldorf på bekostning av 38 fly, mens Luftwaffe på dette halve året bare har kastet 1.500 tonn bomber og tapt 245 fly. De allierte flystyrker vil nådeløst bli satt inn mot de skyldige nasjoner og deres onde ledere. Det fins ikke noe mål i Tyskland, industrielt eller militært, som ikke vil bli gjenstand for den fulle påkjenning av vår ødeleggelse. Om krigen i Middelhavet uttalte Churchill: "Det er høyst sannsynlig at det vil komme til heftige kamper i Middelhavs-området og andre steder før høsten er omme. Hittil har Italia bare vært utsatt for innledende og sporadisk bombing". Til slutt gjentok Churchill at De forente nasjoner krever betingelsesløs overgivelse fra de nasistiske, fascistiske og japanske tyranner. Deres øyne til å gjøre motstand må fullstendig knekkes, og de må helt og holdent gi seg over til vår barmhjertighet.

v v v v v v v

ANTIINVASJONSPILTAK.

Madrid-avisen Ariba melder at den italienske høysjøflåten er avroist til ukjent sted. Stockholm-avisene melder at den har søkt tilflukt i Adriaterhavet. Et Al-Lara-telegram omtaler at et stort antall tyske og italienske ubåter har fått ordre til å vende tilbake til sine baser straks. Fra Istanbul meldes at aksegeneralene nettopp nå er sysselsatt med å gi forsvarsanleggene på Balkan et siste oversyn. Tanksperringer er bygget, alle broer på de strategiske landeveiene Saloniki - Cavalla - Alexandropolis er minerte, og hundrevis av byer er evakuerte. Meldingene om at aksens akter å samle sine ubåter langs den europeiske kyst har vakt stor oppmerksomhet i London. Man mener den tyder på at aksens venter en alliert landstigning i nær framtid. Det fremholdes at opplysningene fra Ankara bekreftes av de stadig avtagende allierte tonnasjetap, som ikke helt kan skrives på den forbedrede konvoibeskyttelses konto. I følge et telegram fra Rio de Janeiro har de amer. sjø- og luftstridskrefter fått ordre til å forsøke å avskjære retretten for de tyske ubåter i Nord-Atlanten.

3930

LONDON NYTT

De viktigste krigsnyheter pr. 2/7-1943.

Mappo 9
Ekspl. 2/7
Arg. 1943
O. V.
Jfr.

SYDFRONTEN. All. fly angrep igjen Messina natt til onsdag. Palermo og Cagliari på Sicilia, og skipsfart langs kystene av Hellas er også angrepet. Kraftige jagerflyformasjoner blokerer dag og natt stredet mellom Sicilia og Calabria. Flyplassene på Sicilia er hjemsokt av det strategiske flyvåpen, og den systematiske raseringen av aksens støttepunkter og baser har gjort nye framskritt. Algerkringkasteren rapporterer torsdag at aksens motstand i luften er i ferd med å bryte sammen, og at de all. fly i de siste raidene over Sicilia bare har møtt ubetydelig motstand. En felles erklæring fra den brit. og den amr. luftkommando sier at det nå er opprettet et fullstendig luftdekke over stredet ved Sicilia, og at det all. flyvåpen behersker hele Middelhavet fra Gibraltar til Suez.

VESTFRONTEN. Typhoonfly har angrepet skipsfart utenfor Holland. Spitfires og amr. Thunderbolts har vært på tokter over Nord-Frankrike, Belgia og Holland.

ØSTFRONTEN. Virksomheten er begrenset til artilleridueller og patruljering.
DET FJERNE ØSTEN. De all. har gått til en bredt anlagt offensiv i det sydvestlige Stillehav. Den aktuelle fronten er ca. 120 mil bred. Amr. tropper er gått i land på 5 forskjellige steder.

Øya Rendova i Salomonarkipelaget ble fullstendig okkupert onsdag. Den japanske garnison er utslettet. Under voldsomme luftkamper er 123 japanske fly ødelagt. 17 all. fly gikk tapt. Amr. kystbatterier, som er opprettet på Øya, øser nå granater mot den japanske basis Munda på Ny Georgia, 8 km. unnav.

Ny Georgia ble samtidig angrepet av all. landgangsstyrker, som erobret det japanske støttepunkt Viru. De truer Munda ved direkte angrep. Munda er også utsatt for stadige luftangrep. De all. mistet 1 transportskip som ble senket av en japansk ubåt etter landgangen. Det var intet tap av mannskap.

Fra Washington meldes at etter landstigningene på Ny Georgia og okkuperingen av en havn på Øyas sydside landsettes amr. forsterkninger av tropper og krigsmateriell i jevn strøm under beskyttelse av jagerfly, bombefly og krigsskip. De amr. troppene har på flere punkter trengt igjennom japanernes ytre forsvarsverker og er kommet i kontakt med deres hovedstyrker. Rasende nærkamper utkjemper i de tette junglene, der japanernes stillinger overøses med bomber. De amr. markstridskreftene har gjort betraktelige framskritt, og truer flere av japanernes viktigste baser, heter det i en frontrapport.

All. flåtestyrker har trengt fram 200 km. nordvest for Ny Georgia og bombardert det japanske forsvar på Øya Gila og på Shortland-Øyene. Disse Øyene danner et dekke for den viktige japanske basis på Bougainville-Øya.

Trobriand og Woodlark, 2 Øyer ved Østkysten av Ny Guinea, er besatt. Dette foregikk uten motstand. Disse Øyene ligger 150 og 300 km. fra de all. basis ved Milne Bay og kontrollerer kystrutene fra Australia rundt Østkysten av Ny Guinea

Ny Guineas nordkyst er det 5. landingssted. Landingen er skjedd i Nassau-bukta, 20 km. fra den viktige japanske nøkkelstilling Salamaua. De all. har befestet sine stillinger i Nassau-bukta og har trengt videre inn i landet. De har utslettet flere framskutte japanske stillinger. All. fly gir kraftig støtte til disse angropene. -

Fra Washington telegraferes torsdag kveld at amr. mark- flåte- og flystridskrefter kjemper i desperate kamper i arkipelaget nordenfor Australia. Det japanske jagerflyvåpen har med sin samlede styrke gått til angrep for å stoppe den fangearmede all. offensiven, men er blitt kastet tilbake med store tap. Store amr. flåteavdelinger er i aksjon og bombarderer heftig japanernes kystbatterier. Voldsomme luftkamper utkjemper over Salomon-Øyene. Hurtige amr. torpedobåter spiller en viktig rolle i kampen. Tanks, kanoner og luftvern er landsatt. Japanerne forsvarer seg med den ytterste desperasjon, og de har lidd store tap.

Den amr. marineminister, oberst Knox, sa onsdag kveld: "De all. styrker har nå begynt et angrep mot Munda-flybasen, og de omliggende baser. Det er de all. som nå har makten til å bestemme hvor det neste slag vil komme i Stillehavet. Våre tropper blir stadig forsterket".

v v v v v v v

BOMBING, INVASJON OG NERVEKRIK.

Vi gjengir noe av det Churchill uttalte om bombing, invasjon og nervekrig i sin tale onsdag: "For tre år siden skjøt Hitler med at han skulde radere ut Englands byer. Visselig led våre bygninger store skader og vi ble alvorlig forstyrret i vårt liv og arbeide i de 9 måneder før han ga opp sitt angrep. Over 40.000 britiske innbyggere ble drept, og 120.000 ble skadet, men de som sådde storm, høster nå orkan. Det amerikanske flyvåpen i Storbritania vokser ytterst hurtig og gjør alvorlig skade på det omfindtlige nervesentrum i fiendens krigsproduksjon. De amerikanske flygerne utfører stadig våpenstorverk, som krever den største dyktighet, dervhet og hengivenhet.

Alle disse fakta og tendenser må stimulere våre forente anstrengelser i enda høyere grad. Jeg har aldri latt meg forlede til noen hul og forbigående optimisme, men jeg mener å ha rett til å avgi denne erklæring, ettersom jeg er sikker på at den ikke på noen måte vil gi opphav til selvtilfredshet eller avslappelse i den kraft som nettop nå settes inn. Vår kraft skal slippes løs, og det skal bli følgerne som blir de forfulgte. I sommer er våre angrep blitt rettet mot det knutepunktet i den tyske industrien som Ruhrområdet er, men ettersom nettene blir lengre og det amerikanske flyvåpen øker i omfang, kommer vi til å strekke oss lengre. Vi har allerede spredt den tyske krigsindustri ut til en mengde mindre steder. Vi skal følge den dit, når vi vel er ferdig med de store byene". Om Italia sa Churchill bl.a. de tidligere refererte ord om at Italia hittil bare har vært utsatt for "inledende og sporadisk bombing". Han omtalte uroen og nervøsiteten i de fascistiske kretser og sa: "Mussolinis fascistiske italienerer som, når alt kommer til alt, bare er et prøviligert lag av den virkelige italienske nasjon, synes å lide under denne nervekrig, som de og deres tyske herrer engang satte slik stor pris på. Det ligger ingenlunde i vår interesse å gjøre slutt på denne uro. Jeg kan ingenting gjøre for å hjelpe dem av med deres engstelse. Jeg kan ikke si mere idag enn at det er høyst sannsynlig at det vil komme til heftige kamper i Middelhavsområdet og andre steder innen løvets fall bebuder høstens komme. Forøvrig må vi overlate de ulykkelige italienerer og deres forfølgere og herrer, tyskerne til en uro, som kommer til å vokse fra uke til uke og fra måned til måned".

Den alminnelige mening blant militære observatører i London nå kan gjengis slik: De alliertes flyvåpen i Middelhavet holder nå "fireogtyvetimers papaplyer" over Sicilia og de trange farvannene som skiller Øya fra det italienske fastlandet. Masseopphoppingen av allierte fly og oppladningen av de allierte kampstyrker på Nordafrikansk område og i Levanten foregår nå i lyntempo. Forbindelsene mellom Sicilia og det italienske fastland har lidd avbrudd i en utstrekning som nærmer seg blokade. Sett i sin helhet er den allierte fronten blitt skutt et godt stykke nærmere Italia, og de "heftige kamper innen høsten er omme" som Churchill varslet i sin siste tale, synes i virkeligheten å ligge betydelig nærmere enn som så. Den totale utslettelsen av de italienske nerveknutene Messina, Reggio di Calabria og San Giovanni, tildrar seg den største oppmerksomhet blant mere spekulativt anlagte krigsrapportører. Gjetningene går stadig hyppigere og mere og mere bestemt mot Sicilia som de alliertes nærmeste mål. Rapportene om hvordan brikkene stilles på plass er tallrike som sommerfluer. Hva som er sannhet og hva som er bløff eller krigslist, lønner det seg neppe å utrede.

Ankara har - i parentes bemerket - vokset opp til en nyhetssentral i stor målestokk. Ryktene derfra har høykonjunktur. De siste Ankara-telegrammer melder om store akseforberedelser i Bulgaria og på Øyene i det Egeiske hav. 5 byer i Bulgaria, deriblant Sofia, Varna og Burgas, er erklært for militære soner, hvor uvedkommende er adgang forbudt i 20 km.s avstand. Churchills malende uttrykk på tale om den allierte luftoffensiv, at tyskerne nå høster orkan der de sådde storm, gjelder kanskje i enda høyere grad akseforsvaret i Middelhavsområdet. Premierministerens antydninger om at store begivenheter må innteses på denne krigsskueplass før høstløvet faller, har igjen dratt alles blikk mot syd. Alle rapporter fra Middelhavsområdet i flykommunikær, meldinger om indre splittelse i Italia, økende geriljavirksomhet over hele Balkan og rykter om gjensidig oppmarsj til lands, til sjøs og i luften, studeres med glødende interesse, og kommentarer og spekulasjoner vokser opp som sopp om høsten. Kong Georgs og fremstående britiske minis-

tres besøk hos troppene i Middelhavet tas alment som en offisiell "avskjed" til stridskraftene før den store kraftprøven, som kommer til å sette større krefter i bevegelse enn man hittil har vært vant til. De allerede noe slitte uttrykk, at TIMEN med stor T nærmer seg, at mannskapet står "ved foten gevær", at kanonene er gjort klare for den første salve o.s.v., har kanskje nå et dypere innhold enn den rene nervekrig, sies det.

FAKTA OG KOMMENTARER.

ANGREPET MOT ST. NAZAIRE. De flygende festninger som mandag den 28. juni angrep St. Nazaire, kastet bomber mot slusene i ubåtbasen. Tyskerne hadde anvendt måneder til å bygge en tredje sluse i ubåtbassenget, og arbeidene var nesten avsluttet. Med tanke på ømtåleligheten i disse sluseporter, som er den eneste adgang til ubåtenes "tilfluktsrom", hadde tyskerne begynt å bygge ut et bombesikkert tak av armert betong over den tredje porten. Etter at de hadde lagt ned mye arbeide og materiell på dette, slo amerikanerne til. Man kan regne med at bombingene får til resultat at de tyske ubåtoperasjoner fra denne basis vanskeliggjøres i høy grad, og at tusenvis av tonn og mange menneskeliv på denne måte blir reddet. Flere hundre tonn sprengbomber ble kastet, og tallrike fulltreffere ble notert på alle tre sluseporter.

ANGREPET MOT BEAUMONT LE ROGER. Dette angrep ble utført av en mindre gruppe amerikanske festninger mandag kveld samtidig med angrepet på St. Nazaire. Beaumont le Roger (som i vår melding den 30/6 feilaktig ble kalt Veumont le Roche) er en tysk flybasis 110 km. nordvest for Paris. Angrepet var en overordentlig flott oppvisning i amerikansk presisjonsbombing. Hundrevis av projektiler i praktisk talt et eneste knippe gikk loddrett ned, slo i stykker barakker, sprengte ammunisjonsforråd og bensinlagre, ødela startbanene og pulveriserte alle fly som eventuelt kunde være gjemt under kamouflasjen. En flyger som deltok forteller at 300 bomber ble sluppet på en gang. En kolossal lue slo momentant opp fra flyplassen, som snart var et hav av gulrøde flammer, som sprutet mot himelen.

ANGREPET MOT BOCHUM-GELSENKIRCHEN den 26. juni hadde de samme virkninger som alle andre angrep mot industriområdene, for så vidt angår ødeleggelsene, antallet av døde o.s.v., men i befolkningens holdning var det inntrått en forandring, meddeles det fra tysk opposisjonelt hold. Vreden over de fortsatte angrepene ga seg luft i hatefulle utfall mot regjeringen. Plyndringer forekom og som følge derav henrettelser. Den SS-divisjonen som er forlagt til industriområdet og som bor på den rolige landsbygden, men føres i biler inn til byene for å sørge for opprettholdelsen av ro og orden, har bedt om forsterkninger, og en SS-divisjon til er sendt til industriområdet. Om det vil lykkes de ca. 30.000 mann SS tropper å holde en befolkning på nesten 8 millioner i schack, beror på flere omstendigheter, ikke minst på den fortsatte intensiteten i de engelske angrepene.

BOMBEFLY! BOMBEFLY! BOMBEFLY! Helt England snakker om bombefly. Luften er fylt av duren av bombefly og av snakk om bombefly. Det hersker ingen tvil om at de alliertes luftoffensiv mot Tyskland skal intensiveres kraftig i de nærmeste uker. Da de første meddelelser innløp om at en uventet kraftig og umiddelbart forestående økning av de alliertes flyangrep mot Tyskland skal settes igang, steilet til og med presseeksperterne, og et par av dem erklærte at en slik ekspansjon var umulig. Idag er de helt ut overbevist etter å ha sett de tiltak som gjøres for å gi "haggartøyet i Atlanterhavet" ytterligere et dekk. Forberedelsene innebærer kort og godt at offensiven mot Tyskland for utgangen av juli skal økes med 45%.

SKAL ROMA BOMBES? Eden ble spurt i Underhuset den 30. juni om den britiske regjering vilde anmode den italienske regjering om å erklære Roma for åpen by. Eden svarte: "Den britiske regjering har ikke henvendt seg til den italienske regjering i anledning av bombing av Roma, og vi har ikke i sinne å gjøre det. Jeg gjentar at vi ikke vil nøle med å bombe Roma så meget vi kan og så kraftig som mulig, hvis det skulde vise seg å hjelpe på krigens gang". Et medlem spurte Eden om han trodde det var ønskelig å legge ansvaret for bombingene mot militære mål i Roma på Mussolini, fordi han ikke har erklært Roma for åpen by. Eden svarte: "Jeg mener at ansvaret er helt klart. Ingen ba Mussolini angripe

Frankrike, og ingen ba ham om å anvende sine bombefly mot London". I tilslutning til andre uttalelser i dette spørsmål sa Eden: "Jeg tror at det skulle ligge i menneskehetens interesse at Mussolini gjør det klart for seg, at det beste han kan gjøre for sitt land er å gi seg uten vilkår, som han allerede er blitt oppfordret til". - Ifølge Romapressen har Londonavisene publisert et kart som viser at Roma ikke bare består av Vatikanet, kirkene, palassene, galleriene, Forum Romanum, Colosseum o.s.v., men også av mange militære og industrielle mål både i selve byen og i dens omegn, og at det derfor kan komme et øyeblikk da ingen hensyn kan tas lenger til kulturelle og andre aspekter. Når Romas skjebne diskuteres, minner man om at iflg. ekspertisen vil totønnsbomber som kastes over Roma, forårsake et slikt lufttrykk at det vil ødelegge Peterakirkens kuppel, uansett om bombene faller på den ene eller den andre siden av Tiberen. I denne krigen har man mange eksempler på lufttrykkets katastrofale virkninger.

HITLER - MUSSOLINI 1943 - CHURCHILL 1940. Den engelske presse begynner å uttrykke sin forundring over at Mussolini ikke sier et eneste deltagende eller oppmuntrende ord til befolkningen i de bombaderede italienske byene. Det konstateres også at Mussolini ikke har besøkt troppene eller sjøstridskreftene. Ingenting er igjen av denne sirkuscaecar, sier News Chronicle, ikke engang stemmen. Pressen finner også Hitlers stadige fravær fra det offentlige liv bemerkelsesverdige. News Chronicle fremmer at den gamle forklaringen at han berinner seg blant troppene, ikke lenger holder stikk, ettersom det ikke lenger skjer noenting som han kan dirigere, og for øvrig er det høyttalingsomt, sier avisen, om han fremdeles har noen innflytelse på den militære situasjonen. Goebbels' blodfattige forsikring på søndagsmøtet i München om at Hitler var med dem i ånden, var også en forbausende tam erstatning for de tidligere store ord om Führeren som var tynget av omsorgen for det tyske folk. Kontrasten mellom diktatorenes opptreden nå og Churchills i de dager da England var truet av invasjon, understrekes kraftig. News Chronicle trekker den slutning at hverken det fascistiske eller det nasis-tiske diktatur tåler nederlag og tung motgang. Til slutt betones det at nå gjelder det å presse på, holde kappløpets tempo og ikke gi fienden tid til å komme seg etter de moralske og militære sjokk.

CHURCHILL INSTRUERER: (fra talen onsdag) "Jeg har noen kloke ord å si til vårt eget folk. Først og fremst domineres store militære operasjoner av risikoens og lykkens omvekslinger. Jeg vet ikke hva som er sikkert i krigen, og dette gjelder i alldeles særskilt grad amfibiekrigen. Derfor må enhver tendens mot altfor stor optimisme undertrykkes. Et annet punkt som man må forstå er at alle omfattende amfibieoperasjoner krever mange, lange måneders organisasjon av en så floket og innviklet natur, at noe lignende hittil ikke har vært kjent i vårt land. Det militære instinkts begeistring, alle dets utallige ønsker og plutselige utbrudd kan ikke påskynde begivenhetenes gang". Churchill sluttet med å si: "Vi er sikre på at vi bærer rettferdighetens sverd, og vi er besluttet på å bruke dette sverd med den største strenghet og så langt det er oss mulig. Dette vil ikke si og kommer aldri til å innebære at vi vil besudle våre ærerike våpen med å begå umenneskelige handlinger eller la oss lede av lav hovnlyst, eller at vi ikke gjør opp planer for en verden hvor alle grener av den menneskelige familie skal kunne regne med det som den amr. forfatning uttrykker i de vakre ord: "Liv, frihet og fortsatt velstand".

NORGE. Natten mellom den 5. og 6. juni ble en tysk offiser drept på Raufoss. Rediess har kunngjort at det er tatt 2 gisler, dr. Torgny Marcussen og Magnus Severin Smetorp. Kunngjøringen sier at disse to vil bli skutt hvis det ikke innen 1. juli er gitt opplysninger som leder til oppklaring. 50.000 kroner utloves som belønning for slike opplysninger som loves behandlet strengt fortrolig. Rediess går ut fra at det er en mordmann som er gjerningsmannen. Hans antagelse er vel grunnet på bevisstheten om hvor uhyre berettiget tyskernes voldsferd har gjort, slike handlinger. Vi vet intet, Rediess vet intet, men det vet vi at intet vekker i oss et dypere hat og en mer fanatisk vilje til hevn enn henrettelsen av uskyl-dige gisler. Måtte vårt brød klebe til ganen og vårt vann smake beskt, hvis vi ikke balanserer det regnskapet!

vvv vVv vvv

3951

LONDON NYTT

De viktigste krigsnyheter pr. 5/7-43.

Mappe 9
Ekspl. 5/7
Årg. 1943
O. V.
Jfr.

SYDFRONTEN. Luftoffensiven mot Italia føres med voldsom kraft. Dag og natt har bombeflyene hamret løs på militære og industrielle mål og kommunikasjoner. Angrepene karakteriseres som de voldsomste som er blitt gjennomført siden Pantellarias fall. Aksens gjør sterk motstand og heftige luftkamper blir utkjempet. Aksens tap av jagerfly er store: 43 ble ødelagt søndag mot tap av 13. all. fly. Flyplassene på Sicilia er blitt viet spesiell oppmerksomhet. Av den lange rekke mål som er blitt angrepet de siste 3 dager nevnes: Castelvetrano, Palermo, Catania, Trapani, Milø, Sciacca og Comiso, alle på Sicilia, og på Sardinia: Olbia, Chivivani, Alghero, Mili og Capoterra. På det ital. fastland er flyplassen ved Lecce, Grotaglio og mål i nærheten av Roma blitt bombet.

VESTFRONTEN. Brit. fly fortsatte fredag angrepene mot tyske transportmål i Nord-Frankrike og Belgia. Angrep ble rettet mot mål ved Brügge og Gent i Belgia, Lille og Courtrai i Frankrike og Ijmuiden i Holland.

En stor brit. bombestyrke angrep Tyskland natt til søndag med Köln som hovedmål. Hovedangrepet ble rettet mot industridistriktene på Østbredden av Rhinen. Rekonstreringsfotografier som er tatt 8 t. etter angrepet viser at store deler av målområdet ennå var dekket av røykskyer fra bygninger som fremdeles brænte. Etter det store angrep på Köln natt til tirsdag den 29. juni erklærte den tyske kringkaster: "Köln er nå en kjempemessig valplass med ruihaugene røkende opp midt i ødeleggelsene." Andre brit. bombefly angrep Hamburg og mål i Holland og Belgia. 32 bombefly savnes fra operasjonene natt til søndag. I daglys søndag foretok brit. fly angrep mot forskjellige industrimål i Frankrike, Belgia og Holland. - Amr. flygere feiret søndag den amr. uavhengighetsdag ved å bombe tyske mål i Frankrike. Store formasjoner av flygende festninger rettet sine hovedangrep mot flyfabrikkene i Le Mans og Nantes og ubåtverftet i La Pallice. 8 bombefly savnes. - Søndag ettermiddag rettet middelstore brit. bombefly angrep mot jernbaneknutepunktet i Amiens, og spittfires gjorde framstøt over det nordøstlige Frankrike. 4 all. fly savnes.

ØSTFRONTEN. Russerne har erobret en sterkt befestet stilling på Tamanhalvøya. Havner på begge sider av Kertsj-stredet er blitt kraftig bombet. Russ. artilleri har revet opp tyske troppesamlinger ved Bjelgorod og påført dem store tap. I uken som gikk mistet tyskerne 66 fly, russerne mistet 18.

DET FJERNE ØSTEN. I Stillehavet går de all. til stadig voldsommere angrep til lands, til sjøs og i luften. Operasjonene utvikler seg hurtig, og de japanske garnisonene i Øygruppene nordenfor Australia trues av flere farlige omringningsbevegelser. Kraftige avdelinger av den amr. flåten har trengt opp i farvannene blant de nordlige Salomon-øyene. Her bombarderes de japanske orlogsbasene og flyplassene av krigsskipenes grove kanoner, og styrbombefly går til intense lavangrep. De amr. sjøstridskreftene har for øyeblikket tilkjempet seg herredømmet i Salomonarkipelaget, og forbereder seg til å fullføre angrepsoperasjonene i Øyverdenen mot nord og nordvest. A.B.C.s spesialkorrespondent telegraferer at den all. offensiv gjennomføres med den ytterste heftighet og forsterkninger ankommer i jevn strøm til de amr. baser. I Australia følger man aksjonene med åndeløs spenning. Spontane gledesdemonstrasjoner fant sted da spillet ble åpnet. General Mac Arthur leder personlig operasjonene fra det fremskutte h.k. på Ny Guinea. For øvrig henvises til oversikten og meldingene på 3. og 4. side.

POLEN. Den polske statsminister og øverstkommanderende for de polske styrker, general Sikorski, er drept idet hans fly styrtet ned på tilbakeveien fra Midtøsten til Storbritannia. I sin siste erklæring, som ble avgitt til pressen i Kairo, uttalte Sikorski at det var maktpåliggende at Østpreussen og Danzig skulle stå under Polens kontroll etter krigen, da de ellers ville bli årsak til en ny krig. Østpreussen, sa han, var tidligere polsk område og ble tatt fra Polen av Tyskland. Polen og Tsjekkoslovakia vil økonomisk sett stå i nært forhold til Russland, sa general Sikorski.

vvv vVv vvv

MANNEN SOM LEDER AMERIKA.

Overmennesket er også bare et menneske. En tendens i vår tid vil gjøre dens ledende skikkelser til noe utover dem selv, til representanter for overnaturlig høyhet, som ikke kan bedømmes etter menneskelige normer. Menneskelige tanker, følelser og handlinger vilde være uverdige deres olympiske ekatistens. De behøver ikke å ta hensyn til andre. De har ingen venner. Det sømmer seg ikke for dem å le. Gjennom deres munn taler en overjordisk allmakt. Det er derfor ganske merkelig at en av tidens mest dominerende personligheter, statssjefen for jordens mektigste nasjon, i så høy grad karakteriseres av sin menneskelighet.

Da forente Staters president, Franklin D. Roosevelt, kan le og skjente. Han har intime venner som kommer til en kveldsprat. Han har et sterkt behov etter å komme overens med folk. Han innser at det fins mer enn en side ved problemene, og han er menneskelig nok til å erkjenne det.

Det var ingen mystisk inspirasjon fra dunkle makter som ga ild til president Roosevelts stemme, da han den 8. desember 1941 etter japanernes angrep forsikret at "Amerika skal vinne den uundgæelige triumf". Hans stemme skar ikke opp i hysterisk diskant, den fikk sin mørke tone fra en rettmessig harme over skjendig svik. Han innså vanskelighetene som forelå, men han hadde også en klar og faktisk oppfatning av de resurser som sto til rådighet for hans land. Han sto ferdig til å handle - handle menneskelig og klokt - med et øre til jorden, men med blikket rettet mot et høyt mål.

Roosevelt hadde gjort det til sin vane å mestre vanskelighetene. 20 år tidligere hadde en lammende sykdom gjort ham til krøpling, men han svarte med et beslutsomt: "Dette skal overvinnes". Den dagen i mars 1933 da han for første gang talte som De forente Staters president - det var den dagen da Amerikas økonomiske liv skalv i dødsrykninger, da bankenes dører var stengt og millioner av mennesker gikk på veier og gater uten arbeid og uten håp - også da var innholdet av hans ord det samme: "Dette skal overvinnes." Han sto ved sitt ord. Roosevelt lærte seg å gå igjen, og Amerika overvant sin økonomiske sykdom. Barnelammelsen, som rammet Roosevelt da han var 39 år gammel, gjorde denne lykkens vandring til den armestes like. Det tok år av nøysommelig arbeid, og det krevdes en vilje av stål for å overvinne den. Nå beveger han seg oppreist ved hjelp av en krykke og stålbandasjer for beina.

Håpet om "Den nye gien" ga liv til en nasjon som lå i økonomisk stivkrampe. Det krevdes handling og Roosevelt kunde handle. Han tenkte og følte for "den glemte mann" fra de brede lag, for ham som var hjelpeløs i den ulike kamp mot monopolistisk maktvelde. "Tilfeldigheten" og "nødvendigheten" ga signalet til reformer, men aksjonen sprang ut fra en iboende følelse av sosialt ansvar.

Han er blitt kalt en opportunist. Det er sikkert riktigere å betrakte ham som en dyktig parlamentariker, fullt på det rene med den demokratiske forhandlingsmates muligheter og begrensninger. Overbevisningen om at forhandling er den eneste rette måte til løsning av samfunnets problemer har aldri sviktet ham. "Løtes, bli enige og gjøre opp", det er Roosevelts resept. Det er en resept som er ganske almenyldig for individenes samliv. Roosevelt foreslår at den anvendes også nasjonene imellom.

I biblioteket i Hyde Park sitter han og skriver ved det samme bord der den idealistiske president Woodrow Wilson tenkte ut de 14 punkter, som Folkeforbundets mange bristfeldigheter trasset i filler. Roosevelt var dengang visesaminister, og hadde mange og utførlige diskusjoner med Wilson. Han var ung og motakelig for den eldre idealistens storlatte tanker om verdensfreden. Roosevelt synes fremdeles at tanken er god, og han har hatt anledning til å lære av de feil som ble begått.

Med mangler og begrensninger, men med ærlige hensikter og bevisst handlekraft står Roosevelt som en av demokratiets fremste talsmenn i en tid av rasende, verdensomspennende tumult. Som De forente Staters president er han sitt lands overbefalende over hær og flåte, en befalshaver som er fast besluttet på å føre sine styrker til seier - vinne krigen - og minst like betydningsfullt - vinne freden.

vvv vVv vVv

FAKTA OG KOMMENTARER.

KAMPEN OM RENDOVA. Varte bare noen timer. Den japanske garnison på ca. 1.000 mann ble utslettet. 123 japanske fly ble skutt ned. De allierte mistet 25. Kystbatterier ble satt opp av amr. i løpet av 2 t. etter okkupasjonen. Artilleriet behersker fullstendig den smale passasjen mellom Rendova og Ny Georgia. All. krigsskip har slått på flukt japanske krigsskip som forsøkte å bombardere stillingene på Rendova.

KAMPEN OM MUNDA. Et voldsomt slag utkjempes for øyeblikket rundt den sterkt befestede japanske stilling ved Munda på Ny Georgia. Det fiendtlige fortet beleires til lands til sjøs og i luften. Avdelinger av den amr. Stillehavseskadre har seilt opp under kysten utenfor Munda og sender bredside etter bredside mot kystbatterier og flyplasser. Kystbatteriene på Rendova har åpnet heftig ild over det smale streket som skiller Rendova fra Ny Georgia. Til lands har de amr. styrker opprettet et brohode på Ny Georgias sydspiss og trenger hurtig fram mot Munda gjennom de tette junglene fra syd. Kraftige formasjoner av amr. styrbombefly angriper samtidig fra luften. Man tror ikke at det japanske støttepunktet kan holdes lenge overfor disse samlede angrep fra nesten alle sider. Amr. tropper har gått i land på øya Vangunu, syd for Ny Georgia og har erobret en landsby. Forut for landstigningen gikk kraftige flåtebombardementer.

KAMPEN OM SALAMAUA. De amr. styrker som er landsatt i Nassaubukta på Ny Georgias nordkyst, har fått kontakt med australske styrker som har debarkert på et annet avsnitt av kystlinjen, og sammen rykker de fram på bred front mot den japanske basis Salamaua. Fremskutte avdelinger står bare noen få kilometer fra Salamaua som bombes heftig fra luften, og som når som helst kan være innenfor rekkevidde av det amr. artilleri. De japanske styrkene klamper desperate avvergeskamper i junglene som beskytter innfartsveiene til byen. Disse jungler er det meget vanskelig å trengte fram i. A.B.C.'s korr. telegraferer at det ventes blodige kamper rundt Salamaua, som er en av japanernes viktigste nøkkelstillinger på Ny Guinea. Erobringen av den ville bringe de all. i farlig nærhet av de sentrale områdene i den nederlandske øygruppe.

FLYANGREP MOT BASENE. De viktige flyplassene ved Rabaul på Ny Britannia er blitt angrepet med stor kraft av all. bombefly for 4. natt på rad. Blant andre japanske baser som er blitt angrepet i dette området er Kendari på Celebes og flyplasser på Timor. I Burma har det amr. flyvåpen rettet flere angrep mot japanske baser.

RUHRBOMBINGEN. Fra engelsk hold er det antydnet at det nå knapt gjenstår noe mere av større verdi å bombe i Ruhr, og at raidene mot dette område kan innstilles og bare behøver å gjenopptas hvis det viser seg at gjenoppbygningsarbeidet skyter større fart. Både industrianlegg og kommunikasjoner er så ilde tilredte, at området er så godt som satt ut av funksjon. Det blir da andre mål i Tyskland som blir utsatt for raidenes ødeleggelse. Intet mål er nå utenfor det brit. flyvåpens rekkevidde. - I et forsøk på å dekke over den skade som luftangrepene gjør på Tysklands krigsproduksjon, har den tyske minister for våpenproduksjon Speer gitt ordre til våpen- og ammfabrikkene om ikke å svare på spørsmål om ødeleggelsene. Det heter i denne ordre: "Kun i tilfelle av en plutselig katastrofe er det tillatt å besvare enkle spørsmål uten først å henvende seg til det statistiske sentralkontor".

TYSK STORM MOT LENINGRAD? Det fins tegn som tyder på at tyskerne forbereder et nytt stormangrep mot Leningrad. Store forsterkninger er ført fram helt siden i januar. Luftwaffe har i de siste uker bombet Leningradområdet systematisk. Russerne ser meget tillitsfullt på situasjonen, mener seg istand til å kunne greie avverge et hvert tysk angrep, og de mer optimistiske regner med å kunne greie å "likvidere Leningradfronten".

GÖRING ER SYK (SINNSYK?). Göteborgs Handels- og Sjøfartstidning melder: Iflg. opplysning fra pålitelig hold er Göring meget alvorlig syk av sin tidligere sykdom (sinnsykdom). Etter en nylig gjennomgått kur har et fullstendig nervesammenbrudd medført en ondartet hjertelidelse. Lægenes utsagn går ut på at det er grunn til alvorlig engstelse. Generalfeltmarsjall Keitel representerer ham i riksforsvarsrådet.

vvv vVv vVv

OFFENSIVEN I STILLEHAVET.

Den offensiven som er startet i Stillehavet betraktes i London som en kamp om baser for fortsatte angrep, med den hensikt, hvis alt går bra, å drive japanerne vekk fra de fotfester de har etablert på Ny Guinea og Salomonøyene. Skjønt aksjonen er den mest omfattende som er foretatt i Det fjerne Østen, mener man dog at den har bestemte, begrensede mål. Et av disse skal være å bryte Japans makt i det sydvestlige Stillehav og sikre Australia mot angrep. Man går ut fra at omfanget av de operasjoner som foretas nå, er betinget av de strategiske beslutninger som ble tatt av Roosevelt og Churchill i Washington i mai. Mac Arthur vilde neppe begynne landstigninger i så stor skala uten at store allierte forsterkninger er plassert på velegnede steder. Offensiven kan dog ikke iflg. London betraktes som bevis for at man søker å oppnå annet enn lokale resultater. Man holder det fremdeles for gitt at det avgjørende slaget i Det fjerne Østen må rettes sentralt mot selve Japan og ikke mot dets følehorn i Stillehavets tusseny av øyer. Angrepene sikter derfor nærmest til å gi en knockout til de av de japanske baser nordøst for Australia, som fra alliert synspunkt er mest besverlige. Det mest betydningsfulle sluttmålet er vel Rabaul på Ny Britannia, som er nøkkelen til de øykjeder som Japan har okkupert i denne krigssone. Fra denne store basis har de behersket ikke bare Salomonøyene, men også sine fotfester på Ny Guinea ved et system av flyplasser som er opprettet i løpet av det siste året. I den utstrekning man på dette tidlige stadium kan forutse Mac Arthurs plan, tror man i London at den innebærer en erobring av den ene basis etter den annen i vel definerte etapper.

Militære observatører i London konstaterer at general Mac Arthurs tropper har tatt et kjempeskritt i retning mot de områdene i Nederlandsk India som er okkupert av japanerne. Flere av motstanderens viktigste baser trues, og slaget om Stillehavet er trått inn i en helt ny fase, sies det. Man understreker det allierte flyvåpens kraftige innsats i den nye storoffensiven. Man mener at det har lyktes den allierte Stillehavskommando å bygge opp en offensivstyrke i luften som ikke bare er jevnbyrdig, men som overtreffer motstanderens.

I London ventes det at de alliertes dobbeltoffensiv mot Ny Guinea og Salomonøyene skal føre til en stor kraftprøve til sjøs og i luften, så stor at den t.o.m. vil stille slaget i Korallhavet og Midwayslaget helt i skyggen. Begge parter har store reserver. Kommentarer fra amerikansk hold er påfallende optimistiske. Tidligere amr. Stillehavskommentarer har alltid vært hyllet i et forsiktighetens røykteppe. I New York erklæres det nå at operasjonene skal nå sin kulminasjon meget hurtigere enn angrepet mot Guadalcanar, som var improvisert, sies det. Daily Mails korr. i selve kampområdet erklærer også at ingen behøver å tvile på at operasjonene skal lykkes og at det denne gang står makt bak ordene.

Militære iakttagere i London fester mest oppmerksomhet ved offensivens sjømilitære muligheter. Okkupasjonen av øyer for anlegg av flybaser, betraktes som innledende operasjoner, for å gi de alliertes flåtestyrker større svingrum, til en storoffensiv mot Rabaul, som betraktes som operasjonens sluttmaal. Konkurransen i luften har hittil hindret begge parter fra å bruke større flåtestyrker. På Trobriandøya er det brukbart terreng for flyplass. Den ligger ca. 300 sjømil fra Rabaul, og middelstore jagerfly og lette bombefly som Mitchells, Bostons og Beaufighters kan lett angripe Rabaul eller omliggende store bombefly herfra.

Spørsmålet om når den japanske flåten skal opptre på scenen diskuteres livlig i London. Mikadoens Stillehavflåte ligger vistnok på orlogshavnen Truk på Karolinerne. Truk ble overtatt av japanerne i 1919 og er utbygget til en sterk flåtebasis. Man vet uhyre lite om den. Ytterst få europeere har siden 1919 fått tillatelse til å besøke noen av Karolinernes 500 øyer. I U.S.A. spår man et kommende sjøslag av rekorddimensjoner.

Tilslutt understrekes det at engasjeringen av japanere i stor skala i høy grad har fjernet den latente trussel i ryggen på Sovjettunionen, og gir således indirekte støtte til de ventede allierte offensivaksjoner på europeisk område.

vvv vVv vvv

LONDON NYTT

De viktigste krigsnyheter pr. 7/7-1943.

SYDFRONTEN. B.B.C.'s korr. telegraferer at den all. luftoffensiven mot Sicilia er trått inn i sin hittil mest hektiske fase. Store formasjoner av flygende festninger, Liberator bombefly, Boston maskiner, Mitchells, Spitfires og Warhawkes har styrt inn over den kraftig bombede øya, og det kjempemessige luftslaget driver hurtig mot sitt høydepunkt. Store laster av spreng- og brannbomber er blitt kastet fra Milo i vest til Catania i øst. De fleste av flyplassene på Sicilia er pløyet opp av de tunge sprengbombene, hangarer og reparasjonsverksteder er lagt i ruiner, og bensin- og oljedepoter står i brann. Blant de mange angrepene mål nevnes: Messina, Marsala, Licata, Gerbini, Comiso, Sciacca og Catania. Aksens motstand er meget heftig og dens tap av jagerfly meget store.

COMMANDORAID MOT KRETA. Det all. h.k. melder at brit. tropper natt til mandag var i land på Kreta. De ødela en rekke fly på flyplassene og en stor mengde bensin. De vendte tilbake uten tap. Kretas befolkning er varslet gjennom London-kringkasteren om at landgangen ikke var noen del av en invasjon.

VESTFRONTEN. Det har vært en rekke offensive tokter av jagerfly og bombefly over Nord-Frankrike.

ØSTFRONTEN. Etter 4 mndr.s relativ ro med mindre skjermutsler og gjensidig oppladning har tyskerne åpnet det nye sommerfelttoget mot sovjetrusserne ved dagry mandag den 5. juli. I følge russ. meldinger har tyskerne gått til heftig angrep på 3 frontavsnitt: Nord for Charkov, ved Bjelgorod og i Kursk-Orel området. Store mengder av tanks og infanteri med kraftig støtte av fly er kastet inn i kampene. I nærkamper er de tyske markstridskreftene blitt kastet tilbake med store tap for angriperen. Det heter i det russ. komm. mandag aften: "Bare på enkelte punkter i Orel-Kursk området lyktes det små tyske avdelinger å drive kiler inn i de russ. linjer. Disse er imidlertid av liten betydning". I følge meldinger som er kommet til London er store tyske troppestyrker konsentrert langs den ca. 250 km. brede fronten mellom Bjelgorod i syd og Orel i nord. Moskva-kringkasteren meddeler at tyskerne har høpet opp mengder av kampvogner, infanteri og fly ved frontlinjen. Tyske troppetog har i de siste døgn rullet i jevn strøm mot de forreste linjer. Det russ. bombeflyvåpen har satt seg kraftig til motverge. 3 av tyskeres viktigste jernbaneknutepunkter, Jaroslav, Unetsja og Gomel, er overøst med spreng- og brannbomber. Dagens melding fra Østfronten sier: Tyskerne har kastet nye styrker inn i det heftige slag som nå raser på Kursk-Orel-Bjelgorod fronten. Utan å ta hensyn til sine svære tap, som er kommet opp i over 10.000 falne, 1019 tanks og 314 fly på mindre enn 2 døgn, har tyskerne nå satt nye panserdivisjoner og store mengder av infanteri inn i kampen. "Den røde Stjerne" melder i dag at stillingen på Bjelgorod-fronten delvis er blitt gjenopprettet under russ. motangrep. Dette avsnitt er det eneste hvor tyskerne har gjort litt fremgang ved å innta 2 landsbyer. Etter at de tyske tanks er blitt stanset i sitt hovedframstøt har de nå gått til angrep i en annen retning i dette avsnitt, men tross gjentatte offensive framstøt, blir de stadig tvunget tilbake uten å ha vært i stand til å trenge inn i russernes framskutte stillinger.

DET FJERNE ØSTEN. Et marinekomm. fra Washington meldte tirsdag morgen at et sjøslag er i gang mellom den japanske og den amr. flåte utenfor Salomonøyene. Slaget foregår nord for Ny Georgia i Kula-bukten. Det ble tidligere meldt at amr. krigsskip hadde bombardert havnene på begge sider av Kula-bukten, en 10 mil bred havstrie mellom Ny Georgia og Kulabangra-øya. Meldinger viser at minst 9 av Japans små ubåter er ødelagt i Salomon-området nylig. Et komm. onsdag morgen ga de første enkeltheter om sjøslaget i Kula-bukten. Slaget fant sted natt til tirsdag da amr. marineavdelinger angrep en styrke japanske kryssere og destroyere. Man kjenner ennå ikke de nærmere enkeltheter, men man vet at 6 japanske krigsskip sannsynligvis ble senket og 4 andre skadet. 1 amr. krysser gikk tapt. 1 amr. destroyer ble senket før slaget, mens den bombarderte japanske stillinger på Ny Georgia. Amr. landstridskrefter har nå etter 4 dagers heftige kamper inntatt hele Vangunu, den store øya sydøst for Ny Georgia.

HELLAS. Tyskerne har erklært at det hersker revolusjonstilstand i Hellas.

vvv vVv vvv

CHINA I KRIG.

7/7-1937 - 7/7-1943.

Det har vært temmelig heftige kamper i China i den siste tiden. Telegrammene om disse er fåtallige og kortfattede, men på bakgrunn av det som tidligere er skjedd, kan man dog få et visst alminnelig bilde av det som foregår. Japan har gjort et ganske alvorlig forsøk på å trenge fram mot Tschung-king og provinsen Szechwan, sentrum for det kinesiske forsvaret. Fremstøtet er nå avvist. Av stor interesse er den betydelige offensive kraft som kineserne har vist. Et kortfattet tilbakeblikk på utviklingen i China kan kanskje nå være av interesse.

Krigen mellom China og Japan begynte den 7. juli 1937 og har således pågått i 6 år. Før den tid var Mandsjuria og Jehol blitt "frigjort" fra China under kamper som begynte i september 1931. Mandsjukuo ble proklamert som selvstendig rike i mars 1932. Krigen ble bilagt i mai 1934, da Japan fikk en viss innflytelse i de 5 nordlige provinser rundt Peking. Chinas motstandskraft var dengang meget liten. Chiang Kai-shek var nylig kommet til makten, men han var i årene 1930-1936 mest opptatt med å eliminere den kommunistiske motstanden mot Kuomintang i det midterste China. Samtidig ble det satt i gang et reformarbeide for å få fram en større nasjonal samling og utvikling i landet. Da japanerne fortsatte sine forsøk på å gjennomtrengre China, satte imidlertid Chiang Kai-shek seg til motverge i juli 1937. Den lokale tvisten og kampen ved "Marco Polo-broen" i nærheten av Wanping, ble opptakten til denne langvarige krig. Den borgfreden som noe tidligere var inngått mellom kommunistene og Chiang Kai-shek, ble nå fullstendig. Det ble oppnådd enighet om aktiv opptreden mot japanerne, og dette er blitt av den største betydning for Chinas motstandsevne.

China var absolutt ikke rustet for moderne krigsførsel. Landet hadde praktisk talt ikke flyvåpen, og slett ikke panservåpen. Motorisering forekom ikke. Infanteridivisjonene var svakt utrustet med artilleri, maskingeværer etc. Utdannelsen var ujevn, og hva provinsarmeene angikk, meget dårlig. Sentralarmeen, som sto under regjeringens kommando, var utdannet først av russiske, siden av tyske instruktører; og den viste ved Shanghai i 1938 at kinesiske tropper dog kunde brukes mot en moderne motstander. I Japan var en kraftig opprustning satt i gang samtidig med Mandsjukuo-affæren. De første divisjoner som ble satt inn var derfor av høy klasse med moderne utrusting og med forholdsvis omfattende motorisering. I 1937 - 1939 ble derfor de områder tatt som japanerne nå har i sin hånd. I 1939 ble dog motstanden hårdere, og kulminerte i en stor kinesisk motoffensiv. Den ble riktignok stoppet, men den viste dog de første resultater av Chiang Kai-sheks arbeid, og av Chinas rustninger ved hjelp fra nøytrale makter.

Før krigsutbruddet i 1937 hadde China lite av moderne innenlandsk krigsindustri. Tyngre våpen som kanoner og maskingeværer ble importert. En egen flyindustri fantes i det hele tatt ikke. Dog eksisterte det fabrikker for produksjon av geværer med ammunisjon. Så lenge Burmaveien var åpen, kunde China dog få god hjelp hva det øvrige krigsmateriell angikk. I hvilket omfang krigsindustrien er tilført maskinell utrustning er uvisst. Det er ikke usannsynlig av krigsindustrien i det vestlige China er forholdsvis velutviklet, og det tales f.eks. offentlig om Chinas nydannede flyvåpen. U.S.A. yter dog stor hjelp nå hva fly angår. De japanske kommunikeer nevner ofte amerikanske flyangrep.

I det vestlige China har det uten tvil funnet sted en meget omfattende industrialisering, som selvfølgelig er av største verdi for landets motstandskraft i alminnelighet. Før krigen var industrisentrum i utpreget grad forlagt til Shanghai og den nedre Jang-tsedal. 70% av landets moderne industri var å finne der. Szechwan, en provins med over 50 mill. innbyggere, er det viktigste område for den kinesiske forsvarskraften. En stor mengde maskinell utrustning til nyeindustribygg ble overflyttet til denne provins og til de sydligere Kweichow og Yunnan samt til Shansi i nord. Råvarer av forskjellig slag fins i rik variasjon, og dette skaper gode forutsetninger for hjemlig industri i det fri China. Industriapparatet i Shanghai og ved nedre Jang-tse ble dessvære ikke flyttet i tide. Det falt i japanernes hender. Av særlig interesse er den kooperative industri "Indusco", som ble organisert i 1938 for å utvikle småindustrier, fordelt over hele landet. Disse industrielle småforetak ble organisert delvis nær kampfrenten og områdene for gerilja, og ble derfor gjort små og lettbevegelige. Fabrikkene lager legemidler, uniformer,

håndgranater, elektrisk utstyr, vogner, spinneri og veveriarbeidere i et antall av 40.000 holder hele den kinesiske arme med telt og med filter, som tidligere ble importert fra Japan. Over 50 forskjellige industrier er representert i Indusco.

En tid etter at japanerne hadde stengt Burmaveien, spekulerte man over om China skulde kunne opprettholde sin motstandskraft. De siste måneders kraftutvikling tyder avgjort på det. Både det åndelige og det materielle opprustningsarbeid har båret gode frukter. Dog går det ofte nedrop til U.S.A., og det er sikkert ganske nødvendig. I en følgende artikkel skal vi belyse det operative bilde av krigssituasjonen i China.

DET NYE CHINAS NASJONALHYMNE.

San Ming Chu-i er vår lov. Så gå med
for en stat som er fri, i en verden med fred.
Kamerater slutt opp! Pionerer fremad
under sol, under stjerner, på marsj hver dag
med alvor og mot for vårt land og dets vel.
Et mål, et blod, en tanke, en sjel.

San Ming Chu-i, "De tre folkeprinsippene", Kuomintangpartiets klassiske skrift, er forfattet av Sun Yat-sen.

v v v v v v v v v

FAKTA OG KOMMENTARER.

INVASJONSBEIPIING? Den ytterligere skjerpede luftoffensiven over Sicilia har på ny økt spenningen blant militære iakttakere og blant befolkningen i England. Fra lang tid tilbake har man vært vant til å betrakte aktiviteten i luften som et pålitelig barometer, når det gjelder å bedømme mulighetene for mere omfattende operasjoner til lands og til sjøs. Den nå pågående kraftprøve over Sicilia har nådd det hektiske stadium, da motstanderen når som helst kan stilles overfor angrep med sjø- og lufttransporterte markstridskrefter. Den strenge militære sensuren gjør det imidlertid umulig å bedømme den umiddelbare begivenhetenes utvikling med sikkerhet. Rapporter om at de italienske militærmyndighetene nå har begynt omfattende demoleringsarbeid i flere av de større havnebyene på Sicilia, har vakt den livligste oppmerksomhet. Speiderfotografier viser at store deler av havneområdet i Trapani på Sicilias nordvestkyst er sprengt i luften av italienerne. Lignende systematiske ødeleggelsesarbeid innrapporteres fra forskjellige steder på Sicilia. Tyskerne og italienerne forbereder seg i stadig hurtigere tempo på et alliert landstigningsforsøk.

RAIDEN MOT KRETA. Også på offisielt hold i London understrekes det at det ikke fins noen grunn til å tro at strandhugget på Kreta natt til mandag skulde være opptakten til invasjonforetak i stor skala. Commandoraiden sies å være et ledd i de alliertes anstrengelser for å holde fienden i uviss- het, og for å skaffe den allierte overkommando verdifulle informasjon om fiendens disposisjoner. I britiske militærkretser minner man om at store commandostyrker og mengder av storbåter er dradd sammen langs kystene i Nord-Afrika og Levanten. Nattraiden mot Kreta kan betraktes som et ledd i den omsorgsfulle og herde treningen som disse styrker har fått i de siste måneder, en repetisjon til de alliertes store invasjon av "den uinntagelige festning", som tyskerne selvfølgelig kaller Kreta. Det er ikke utelukket at forut for en invasjon i stor skala kommer det til å gå en rekke vidspredte snareider mot akseokkupert område langs Middelhavskystene. Motstanderen skal holdes i halspenn, slagene kan falle på vidt adskilte punkter, og aksegarnisonene skal holdes i nerveslitende uviss- het, heter det. Londonkringkasteren minnet mandag kveld sine lyttere om at det er gått omtrent to år siden britiske styrker satte sin fot på Kreta, og at tyskerne har utbygget øya til et velbeset- tet fort. Greske friskarer oppholder seg fremdeles i de vanskelige tilgjengelige fjelltraktene på øya, ferdig til å gripe inn, når Kreta skal utsettes for et samlet angrep.

ÖSTFRONTEN. Den amr. kommentator, William Burns, sa i kringkastingen fra Moskva tirsdag morgen: "Angrepet kom ikke som noen overraskelse på russerne. De hadde forutsett det, og det ble satt i gang hvor de hadde ventet det. Det russiske folk vil lese om den nye offensiven med større tillit enn noensinne før. Hitler har gått til angrep mens russernes moral er på sitt høyeste". - Harold King telegraferer onsdag fra Moskva: Til tross for at tyskerne på ikke fullt 2 døgn har tapt over 1.000 tanks og et stort antall soldater, øker angrepet i styrke. Det store slag rundt Orel - Kursk - Bjelgorod framspringet, som raste til sent i natt, blusset opp igjen ved daggry onsdag. Tyskerne bruker fremdeles den samme taktikk som i begynnelsen av krigen, nemlig heftige forsøk på å bryte gjennom ved hjelp av frontale masseangrep med store panserformasjoner. Denne taktikk ble tatt i bruk under blitzkrigforhold mot en motstander som var uforberedt. Nå fører den bare til svære tap av tanks og soldater. - "Den røde Stjerne" gir følgende skildring av kampen: På et lite avsnitt kom det veltende over 200 tyske tanks, deriblant flere av de kjempestore Tigertanks, støttet av grupper av bombefly. Tyskerne hadde håpet at ved å sette inn hele sin ildkraft og alle sine flystyrker plutselig og uventet skulle de lamme det russiske forsvar. Men de tyske panserstyrkene ble avskåret fra infanteriet som fulgte etter. Slagmarkerne er strødd med tusener av tyske falne soldater, og hundrevis av tyske tanks stod i lys lue. - En korr. skriver: Tyske kampvogner av Tigermodellen anvendes for første gang på Östfronten, da tyskerne kastet inn 200 kampvogner i sitt hovedangrep mot Orel fronten. Størsteparten av Tigervognene ble ilde tilredt av de langt skytende russ. kanoner og ble tvunget til å dra seg tilbake. - I militære kretser i London råder det delte meninger om den tyske offensivs nærmeste mål. Noen mener at angrepet ved Kurskbuken gjelder Moskva, andre regner med et nytt angrep mot Voronesj-Stalingrad linjen ved Don, atter andre med en omringningsmanøvre i retning mot Rostov-Kaukasus. Det gis også uttrykk for den oppfatning at offensiven er preventiv, og har til hensikt å foregripe en planlagt russisk offensiv. Det er ikke mulig på det nåværende tidspunkt å vurdere de forskjellige divergerende meninger.

DET FJERNE ØSTEN. Pålitelige oppgaver over størrelsen av de japanske garnisoner på Ny Guinea og i Salomonområdet foreligger ikke. Man antar at japanerne bare på Salomonøyene disponerer over 30.000 mann godt utrustede tropper. Det gir et visst inntrykk av operasjonens omfang. - Fra Sydney meldes: Australierne på Ny Guinea tilføyet japanerne alvorlige tap da de rykket fram fra Mubo-området for å få forbindelse med de amr. tropper ved Nassaubukta. Aksjonen var til stor hjelp for amr. ved omringningen av Nassau-området. Australierne rykker nå fram i jungelområdet på begge sider av Franciscobelven, som faller i havet like ved Salamaua. - I en oversikt over krigstillingen i den amr. kringkasting erklærte sjefen for det amr. informasjonskontor, Elmer Davis, den 3. juli: "Den første etappe i offensiven har gått etter planen. Våre tropper skal snart stå overfor de viktigste japanske garnisonene. Hvis disse kjemper for Ny Georgia og Bougainvilleøyene slik som japanerne slåss for Guadalcanar, kommer det til å bli en vanskelig oppgave å drive dem bort. For tiden synes vi å ha overtaket til sjøs og i luften. - Times skriver: De forente Stater har utfordret den japanske flåte. Hvis denne utfordring ikke tas imot før de all. har rukket å omringe Rabaul, vil intet være sikrere enn at Rabaul vil falle forholdsvis snart. Men hvis utfordringen tas imot, blir det slaget som da følger av usedvanlig betydning. Hvis det mislykkes, vil det få uberegnelige konsekvenser, men en seir vil bety begynnelsen til slutten. Før eller senere må Japan måle krefter med den amr. flåten, d.v.s. det må risikere hovedstyrkene i sin slagflåte, samtidig som Amerika har forsterket, og fortsetter å forsterke, sine flåtestyrker i Stillehavet. Man har antatt altfor lett vint at kampen i Stillehavet skulle avgjøres av flyvåpenet, mens flåten skulle spille en underordnet rolle, men denne mengde av småbøyer er i sannhet et ideelt operasjonsområde for en flåtestyrke som har kraftig flybeskyttelse. - Amerikanerne må være forberedt på harde og langvarige kamper før de når Rabaul, og selv om Rabaul kommer på amerikanernes hender, er det bare gjort en første forberedelse for mer avgjørende kamper. Times minner om at Rabaul kan være nøkkelen til den østlige del av øykjeden, men den vestlige halvdel med Java, Timor, Borneo og Celebes er usedvanlig meget sterkere, vanskeligere tilgjengelig og har kortere og mindre sårbare sjøforbindelser med Japan.

vvv vVv vvv

LONDON NETT

De viktigste krigsnyheter pr. 9/7-45.

SYDFRONTEN. Den all. massebombingen på Sicilia øker i voldsomhet. Øya har i de siste 5 døgn praktisk talt ikke hatt et øyeblikks ro, og bomber har regnet ned i ubrutt strøm. Offensiven synes å ha nådd sitt maksimum. Blant de mange angrep nevnes: Onsdagens luftoffensiv kulminerte i en serie angrep mot Gerbiniflyplassene på Østkysten. De ble bombet 19 ganger i løpet av 12 timer, hvilket er ny rekord i de all. flyvåpens annaler. Området rundt Gerbini er forvandlet til en rykende ruinhaug. Catania er angrepet 4 ganger, 2 ganger natt til tirsdag, natt til torsdag og i daglys torsdag. Under det siste angrepet mot Messina ble det kastet 250 tonn bomber. Samtidig er skånselsløse angrep gjennomført mot Borizzo, Biscari, Comiso, Sciacca, Milo og andre flyplasser.

VESTFRONTEN. Brit. bombefly rettet natt til fredag et kraftig angrep mot Köln. Det er også foretatt offensive tokter over Nordvest-Tyskland og Nord-Frankrike. 8 bombefly gikk tapt under disse operasjoner.

ÖSTFRONTEN. I et telegram fra Moskva fredag heter det at de siste meldinger fra det russiske slagområde betraktes som tilfredsstillende. Etter 96 timers voldsomme kamper på Orel-Kursk-Bjelgorodfronten, er den tyske øverstkommanderende, von Kluge, ikke nevneverdig nærmere noen av sine mål. De neste 48 timer vil vise om den tyske kilen som ble sprunget inn i det russiske forsvar i Bjelgorodavsnittet, vil utvikle seg til en alvorlig trussel. I Orelområdet gjør de russiske styrker alvorlige motangrep og har drevet tyskerne fra de stillingene som de erobret på offensivens første dag. Kommunikat fra den russiske overkommando sier om kampene i dette avsnitt: Tre tyske tankdivisjoner som ble kastet inn på en smal front gjorde 13 angrep like etter hverandre. Da dagen var forbi, hadde de bare i disse kampene mistet 5.000 mann, nesten 120 tanks, 33 kanoner og 210 fly. Tyskernes tap fortsetter å stige. Torsdag ble over 300 tyske tanks ødelagt og 161 tyske fly ble skutt ned. Siden offensiven begynte mandag er over 1800 tyske tanks blitt ødelagt eller skadet, og over 800 tyske fly er blitt tilintetgjort. De siste bymeldinger fra Moskva anslår tallet på tyske falne til over 35.000 mann. I skarp motsetning til de kolossale tyske tap har russernes tap av tanks vært små. I løpet av de 2 første dagene holdt russerne sine tanks i reserve, men senere har store tankslag utviklet seg i Bjelgorodområdet. (I vår østfrontmelding på 3. side, første linje skal det stå "den noe forvirrede stilling", ikke forverrede).

DET FJERNE ØSTEN. Over New York kringkasteren meldes at de japanske sjøstridskreftene nord for Ny Georgia har trukket seg ut av kampen mot de amerikanske krigsskip. På offisielt amerikansk hold bekreftes det at 10 japanske krigsfartøyer er senket eller skadet. Flåte- og flyslaget i Kulabukten har sluttet med en klar amerikansk seier. Japanerne har tatt til retretten i skamkjørt tilstand, og de amerikanske sjøstridskreftene kontrollerer fullstendig farvannene omkring Salomonøyene. Ifølge en Washington-melding inngikk det japanske flåte- og flyfremstøtet nord for Ny Georgia som et ledd i et stort anlagt forsøk på å bringe forsterkninger til garnisonene i Salomonøygruppen. Forsøket er slått feil, og amerikanerne har helt avskåret de japanske forbindelser mot nord og nordvest. I det nordlige Stillehav har de amerikanske krigsfartøyer bombardert Kiskaøya i Aleutene. De japanske kystbatterier besvarte ikke ilden. - Amerikanske tropper er gått i land på 2 steder til på Ny Georgia og nærmer seg nå Munda fra 3 kanter. - I den nordlige del av Ny Guinea har de allierte styrker utvidet og konsolidert sine stillinger.

BRASIL. Den brasilianske ambassadør i London Aragao, uttalte i en tale tirsdag bl.a.: "Over 76.000 fabrikker i Brasil arbeider for å dekke de alliertes behov. Omkring 100.000 mann er sysselsatt med gummiproduksjonen. Denne andrer for tiden til ca. 20.000 tonn og kommer snart til å stige til 50.000 tonn. På orlogshavnen i Rio de Janeiro er det nylig blitt bygget 9 jagere og 12 eskortefartøyer, og flere fartøyer er under bygning. Den brasilianske hæren omfatter nå omkring 300.000 mann, som vi har besluttet å sende som ekspedisjonshær i tilfelle av at den allierte ledelsen finner dette nødvendig. Hæren er svært godt rustet og ferdig til aksjon".

vVv vVv vVv

CHINA I KRIG.

Det operative bilde viser ikke for Japans vedkommende noen sammenhengende front tvers igjennom China, sikret i dybden bak japanerne. Dertil er krigsskueplasser for vidstrakt og de japanske styrker utilstrekkelige. Innenfor det store område fra Peiping i nord til Indo-China i syd har Japan sine styrker fordelt på 3 armeer. Nordarmeen holder de nordlige provinser, det vil si i første rekke forbindelseslinjen Peiping-Kai-fong og de omliggende trakter. Sydover går et ganske svakt besatt forbindelsesområde til Middarmeen gruppert omkring Jang-tse fra Schang-hai til Han-kou. Området omkring Jang-tse er bare ufullstendig under japansk kontroll. Det er bare effektivt besatt omkring Han-kou. Fra Han-kou og sydover er det en stor luke til trakten nord for Kanton, som holdes av den japanske Sydarmeen langs kysten og det tilslutt et antall inportthavner som er besatt, især mellom Schang-hai og Indo-Chinas grense. Tildels er også opplandene omkring disse okkupert. - Chiang Kai-shek disponerer en tallmessig langt overlegen styrke overfor motstanderen. Hans tropper er først og fremst grupperte for å direkte hindre at japanerne trenger lenger fram vestover langs Jang-tse og Den gule flod (Hwang-ho). Større styrker befinner seg også syd for Jang-tse fra Tung-ting sjøen til Tschu-kiang provinson. Nord for Kanton står en gruppe som hindrer japanernes eventuelle fremrykning nordover fra å forene seg med Han-kou gruppen. Forøvrig er styrkene fordelt til alle de detaljfronten hvor det fins japanske tropper.

Av stor interesse er den gerilja av betydelig omfang som i flere år har funnet sted i Schan-tung og det nordlige Kiang-su. Der har regjeringstropper og "Den fjerde kommunistarme" rent ut operert. En annen kommunistarme, den 6., forstyrrer alvorlig i det sydlige Schan-si de japanske bestrebelsene etter totalt herredømme i de nordlige provinser. Det er således en partisankrig av vesentlig større omfang enn i kussland. Disse partisaner binder store japanske styrker, ikke minst til å skytte forbindelseslinjene, og de har gjort det vanskelig for japanerne å disponere tilstrekkelige styrker til større offensiver.

At de kortfattede og ofte forsinkede rapporter som i de senere år har kommet inn har det vært vanskelig for almenheten å følge krigsbegivenhetene. I alminnelighet er man ikke så hjemme på det kinesiske kartet, og alle de kinesiske navnene volder vanskeligheter. Interessens for denne krig har også avtatt ottersom tiden er gått. Resultatene har tildels vært ganske små og tildels vanskelig å fastslå, men av de kartene over China, som nå og da er publisert, fremgår det at japanerne i år står på omtrent samme standpunkt som ifjor. På endel steder har de vunnet terreng, og på andre steder har de tapt. Noen bestemte frontlinjer kan ikke dras. Man må se seg ned å angl områder som kontrolleres helt av japanerne og områder hvor geriljaavdelinger fremdeles opererer. Disse ligger i alminnelighet ved kysten, og japanerne har ikke kunnet trenge altfor langt inn i landet. Spesielt i det nordøstlige China opererer kinesiske geriljatropper, og japanerne kan ikke føle seg sikre noe sted. Flere av de havner og kystområder hvor japanerne har opprettet blokadé, er gjenerobret av kineserne. Den japanske offensiv som nylig ble rettet langs Jang-tse mot Chiang Kai-sheks hovedstad Tschung-king er bremsset ved I-tschang. Det later til at japanernes stilling her blir forverret for hver dag.

Et av Chiang Kai-sheks vanskeligste problemer har vært tilførselen av krigsmateriell. Da japanerne trengte inn i Burma, avskar de hovedtransportveien, den såkalte Burmavoien. Nå har det imidlertid lyktes å opprette en ny transportvei, som går fra Iran via Turkestan til China, en lang og besværlig vei, som dog ligger på sikker avstand fra den japanske trussel.

Churchill sendte den 7. juli et telegram til Chiang Kai-shek, hvor han bl.a. sier: "Siden den dag for 18 måneder siden da China og Storbritania ble allierte i navnet såvel som i gagnet, har våre land i fellesskap gjennomgått mange omvekslinger. Det er temmelig usannsynlig at Storbritania eller China skulde underverdige de kolossale vanskeligheter og uhorste kamper som ennå ligger foran oss. Veien kommer ikke til å bli uten motgang og skuffelser, men omsvinget i begivenhetene er nå åpenbart, initiativet er rykket ut av fiendens hender, og vi kan se fremover med fortrøstning og håp mot den tid da angriperne over hele verden blir drevet til kapitulasjon uten vilkår".

vvv vVv vvv

14 JULI 1945

LONDON NYTT

De viktigste krigsnyheter pr. 12/7-45.

SYDFRONTEN. Den gigantiske invasjonsoveroperasjon på Sicilia ble utført av en invasjonsflåte på over 2.000 fartøyer av alle slag, foruten et stort antall krigsskip og forsyningskip. Landgangen ble dekket av over 1.000 britiske, amerikanske og canadiske fly. Det all. flyvåpen er i stadig aksjon og synes å ha tildelt aksens flyvåpen et nesten døbringende knock-out slag.

I dagens kommuniké meldes det at en rekke byer og flyplasser på det sydøstlige Sicilia er erobret: Syracuse, Avola, Noto, Rosolini, Pachino, Ispica, Pozzallo, Scoglitti, Gela og Licata. I London påpeker man at med erobringen av Syracuse, Licata og de andre mindre byer, er de allierte nå i besiddelse av alle de viktigste havner og flyplasser på den sydøstlige del av Øya. Landingen av tropper og forsyninger fortsetter etter planen på alle punkter. De allierte landtropper har fortsatt god fremgang i løpet av mandagen. To fiendtlige motangrep med tanks er slått tilbake, og det er tatt over 4.000 fanger. Det blir senere meldt at tyskerne samler tropper for å forsterke forsvaret av invasionsområdet. Det ble rettet et kraftig motangrep ved Gela, hvor det ble satt inn 45 tanks. Meldinger fra fronten tyder på at befolkningen i de erobrede byer har inntatt en meget vennligsinnet holdning overfor de allierte.

Syracusa ble erobret av britiske tropper lørdag kveld kl. 21, d.v.s. 18 timer etter den første landsetningen. Alliert infanteri rykker nå inn over Øya fra Syracuse langs hovedjernbanen fra øst til vest, og det blir meldt mandag kveld at de har nådd fram til Floridia, 16 km. fra kysten. Mandagens luftkrigs-kommuniké melder at de fiendtlige tropper søndag var utsatt for en voldsom luftkrig. Dagen var preget av de allierte jagerbombeflyes virksomhet. 45 aksefly ble skutt ned, 9 allierte fly savnes. Flyangrepen er også utstrakt til det italienske fastland. Flyplassene ved Reggio di Calabria, Vibo Valentia og to andre flyplasser i Syd-Italia ble angrepet.

VESTFRONTEN. Britiske fly gjorde natt til lørdag et meget kraftig angrep mot den midtre delen av Ruhr området. Hovedmålet var Gelsenkirchen, som ble angrepet for 44. gang. 10 britiske fly savnes. - Store formasjoner av allierte fly har angrepet flyplasser ved Caen, Abbeville, Maupertuis og St. Omer.

ØSTFRONTEN. Tyskernes offensiv går idag inn i sin annen uke. De voldsomme slag på bakken og i luften i løpet av den første uke har praktisk talt ikke bragt tyskerne noen territorial vinning. Selv Kursk, som var deres første mål, er fremdeles langt utenfor deres rekkevidde.

I Bjelgorod-avsnittet på den sydlige fløy har nye tyske forsøk på å utvide den tyske kilen slått feil. Tyske tank- og infanteriangrep som ble gjort samtidig på flere punkter etter en sterk forutgående artilleriild, ble slått tilbake. I et av disse angrep satte tyskerne inn over 100 tanks. 34 av dem ble ødelagt, og resten trakk seg tilbake. Russ. bombefly angrep natt til søndag jernbanestasjonen i Bjelgorod uten tap. Mange ildebranner ble satt i gang. Ifl. de siste meldinger har tyskerne kastet inn nye tankstyrker, og et nytt tankslag er i ferd med å utvikle seg.

I Orel-Kursk avsnittet på den nordlige fløy satte tyskerne inn 400 tanks og store mengder infanteri i et forsøk på å slå en bresje i det russ. forsvaret. Søndag kveld var tyskerne drevet tilbake til sine opprinnelige stillinger, og 2.000 tyske falne lå igjen på slagmarken.

Tyskerne har hittil tapt over 2.600 tanks og 1.100 fly under sin offensiv. Et Moskva-telegram søndag melder at de tyske tap utgjør minst 45.000 mann og betydelig flere sårede.

DET FJERNE ØSTEN. De all. styrker på Ny Georgia har konsolidert sine stillinger rundt Munda, som nu er praktisk talt omringet. Munda blir bombet både fra luften og sjøen. I Burma foretok det britiske flyvåpen angrep mot Øya Akyab. På Burma-Yunnan grensen slo kinesiske styrker tilbake et japansk angrep og tilføyet fienden store tap. Den største formasjon av amerikanske Liberator-bombefly som noensinne har startet på tokt fra China, har angrepet en japansk havneby i Indo-China. De senket et forsyningskip på 8.000 tonn og skadet et annet skip.

vvv vVv vvv

Mappe 9
Eksp. 12/7
Årg. 1943
O. V.
Jfr.

m. 3955

INVASJONEN PÅ SICILIA.

Invasjonen har begynt. Den annen front og slaget om Europa er et faktum. Klokken 3 lørdag morgen, som altså var Timen stor T i Middelhavet, innledet allierte styrker, understøttet av sterke avdelinger av fly og flåtestridskrefter, en landstigningsoperasjon på Sicilias sydkyst. Forut for landstigningen gikk 168 timers sammenhengende og hensynsløs bombing av flybaser og støttepunkter på Øya. Prikken over i-on ble satt med et raffinert angrep, utført av amerikanske Liberatorfly fredag aften noen timer før invasjonen begynte mot aksens hovedkvarter på Sicilia. Meldingen lyder: "Aksens hovedkvarter i hotell Santo Domenico i Taormina ble fullstendig jevnet med jorden. Telefonsentralen like i nærheten ble utslettet. Dette angrep bragte den fiendtlige overkommando på Sicilia i forvirring og berøvet den forbindelser av den største betydning i de kritiske timer like før og i løpet av de første stadier av invasjonen." Non-stop bombing rettet seg særlig mot flyplassene, og det var betraktelig motstand fra aksens jagerfly. Alger-kringkasteren sier at de stupte gjennom sperreilden fra sine egne luftvernkanoner for å komme de allierte bombefly på skuddhold.

FALLSKJERMTRØPPER. Brit. og amerikanske tropper gikk i land med glidefly på Sicilia sent fredag kveld, før de første landingsoperasjoner fant sted. Like etter disse første tropper kom det fallskjermtropper. De kom til Sicilia kl. 23 fredag og stormet sine mål. Dette angrepet med lufttransporterte tropper oppnådde sin hensikt etter helt ubetydelige tap.

OFFISIELL INVASJONSMELDING. Den første offisielle melding ble gitt kl. 6 lørdag morgen i et kom. fra de all. s. h.k. i Nord-Afrika, der det heter: "All. styrker under general Eisenhowers kommando begynte landgangsoperasjoner på Sicilia tidlig i morges. Allierte flyangrep gikk forut for landstigningen. Allierte flåtestyrker understøttet landgangstroppene og bombarderte kystforsvaret under angrepet". Roma-kringkasteren meldte angrepet kl. 1. lørdag ettermiddag.

TROPPENE STRØMMER TIL. Det er opplyst at de første brohoder på Sicilia ble dannet på en strekning av 160 km., og at dette foregikk uten tap av et eneste av de ca. 2.000 skip som deltok. Hovedkvarterets kom. søndag meldte at nye tropper med kjøretøyer, bensin, forsyninger og annet utstyr ble landsatt hele lørdag under beskyttelse av de allierte marinestyrker. Fly fra Nord-Afrika fortsatte å spille en viktig rolle. De ga de allierte styrker som gikk i land god dekning på stranden, og angrep flyplasser, veier, jernbaner og troppesamlinger inne i landet. Angrepene ble også utstrakt til det italienske fastland for å hindre fly derfra i å gripe inn. Søndagens kom. fastslår til slutt ganske kort at "operasjonene fortsetter etter planen. Det ble gjort god fremgang, og fremstøtet fortsetter".

DE ALLIERTES OPPGAVE. Militære medarbeidere sier om den oppgave de allierte tropper står overfor: Landdistriktene på Sicilia er et meget vanskelig terreng å slåss i. Mesteparten av Øya er full av fjell med en fjellrygg som strekker seg fra vulkanen Etna rett vestover langs nordkysten. Sønnfor denne er det et fjellplatå som skråner ned mot sydkysten. Disse naturlige forsvarsverker er blitt utbygget med sterke befestninger langs øst-, syd- og vestkysten. Bortsett fra flatlandet på sydkysten og sletten rundt Catania på østkysten byr Sicilia små muligheter for krigsførsel med tanks. I London er det ingen som regner med at det er en lettvin sak å erobre Sicilia. Øya har hatt god tid på seg til å sette sitt forsvar i stand, og det er mange tropper på Øya. Det er temmelig nær 300.000 italienske tropper, og tyske styrker, som sannsynligvis utgjør ca. 100.000 mann.

FORELØBIG FACIT. De allierte fortsetter sine vellykte landingsoperasjoner. Det er ennå ikke kommet til noe større slag med aksens garnisoner, men en ting er sikkert: De allierte har landet og nye tropper går fremdeles i land. Det vanskeligste og farligste stadium i alle amfibiske operasjoner, det øyeblikk da troppene går i land og kjemper for å oppnå fotfeste, det stadium er nå over.

På Malta, i Egypt og i Russland har nyheten om de alliertes invasjon på Sicilia vakt voldsom begeistring, og det er gitt lange invasjonsmeldinger.

OBSERVERER SKRIVER: "Den time er nå kommet, som det britiske folk har arbeidet og lidt for siden Dunkerque. Vi vier oss igjen til den store sak, som vi knyttet vår skjebne til da det så mørkest ut."

FAKTA OG KOMMENTARER.

UBÅTENES STORE FLASKO. En målsmann for BBC understreker at det var de alliertes herredømme til sjøs som gjorde invasjonen på Sicilia mulig. De desperate tyske ledere har forsøkt å overbevise tyskerne og andre folk på kontinentet, om at de ved hjelp av ubåter var i stand til å frarøve Storbritannia og De forente Stater dette herredømme. De landsetninger som nå er blitt foretatt på Sicilias kyst er et enkelt men overveldende vitnesbyrd om de tyske påstanders uholdbarhet. Landgangen på Sicilia er den logiske følge av at ubåtene ikke klarte å forhindre den første ankomst av allierte styrker i Nord-Afrika i november ifjor. Ubåtenes annet nederlag er like åpenbart. Den tyske radio har nylig forklart at ubåtene er trukket tilbake fra det åpne hav for å benyttes som en første forsvarslinje mot en invasjon. Foruten at de har vært ute av stand til å forhindre samlingen av tropper for en invasjon av Europa i fremakutte angrepsstillinger, har ubåtene nå også feilet i sitt annet oppdrag, nemlig å forhindre denne styrke fra å lande på europeisk jord. Såvel på de store hav som i kystfarvandene i Middelhavet er ubåtene blitt fullstendig slått ved samarbeid mellom de allierte sjøstridskrefter og de alliertes flyvåpen. BBC' målsmann sier til slutt: Festningen Europas forsvarere har allikevel fremdeles til gode å føle den fulle virkning av ubåtenes fullstendige nederlag i løpet av de siste måneder.

RUSSISK GERILJA. Den russiske overkommando har utbygget geriljabevegelsen stadig mer siden krigen i Øst begynte. Stalin selv tillegger krigen bak fiendens linjer den aller største betydning. Friskarene gir ikke fienden et øyeblikks ro. De retter sine angrep mot alle tyske kommunikasjoner. De forpurrer mange tyske planer, og de skaffer verdifulle opplysninger om hva fienden foretar seg til enhver tid. I de to første krigsårene i Russland regner en at russiske geriljatropper ialt ødela 3.000 tyske tog, sprengte over 3.000 broer, satte fyr på 900 ammunisjonslagre og gjorde det av med omkring 300.000 tyske soldater. Særlig har geriljatroppene lagt vinn på å komme fram til hovedkvarterene, og de har bl. a. drept 30-40 tyske generaler. Det er dog ikke bare ved sin virksomhet ved frontene at geriljan har sin store betydning. Det er ikke engang først og fremst ved denne virksomhet. Langs hele den 2000 km. lange front går små flokker av tyskere i stadig frykt for sitt liv. Tyskerne har funnet det nødvendig å danne særlige formasjoner med et personell som svarer til hele 15 divisjoner og med et kolossalt organisasjonsapparat. Disse særlige formasjoner har til oppgave å forsøke å undertrykke geriljabevegelsen og beskytte de tyske samferdselsmidler så godt det går an. Noe mere demoraliserende arbeid kan neppe noen soldat bli satt til, og den nerveoppløsende virkning som dette har på de fiendtlige soldater, er like meget verd som mange store seire.

SLAGMARKEN I RUSSLAND. Et øyenvitne til de harde kampene på de engang fruktbare slettene rundt Kursk forteller at slagmarkene er skjult under veldige bunker av brann- og kruttrøyk. Jorden skjælver under de stadige detonasjonene fra bomber og granater og de tunge kampvognenes larvefötter. Over de brennende slagfelt blir det utkjempet timelange intense luftkamper. Russerne disponerer over et stort antall hypermoderne amerikanske jagerfly, som går til angrep mot de tyske Stukas i store svermer. Et Moskva-telegram oppgir at russerne nå er jevnsterke med tyskerne i luften. P.g.a. kampenes usedvanlige bitterhet er det bare tatt få fanger, og på begge sider kjemper man til siste mann.

RAIDEN MOT KÖLN. Fra tysk opposisjonelt hold meldes at angrepet natt til fredag mot Köln hang sammen med Goebbels' besøk i byen. Det er ikke kjent om Goebbels hadde forlatt Köln før de første britiske bombene falt. Store skader er oppstått i industri- og boligkvartalene, og hele fredag lå det et tykt røykteppe over byen. Bombene falt over et vidstrakt område, og antallet av døde og sårede har man ennå ikke noen pålitelig oversikt over. Antallet av utbombede familier sies å være meget stort. Det var det 3. heftige angrep mot Köln i løpet av 11 døgn. Det ble kastet ca. 1.000 tonn bomber. BBC' militærmedarbeider skriver at Köln er i ferd med å dele Wuppertals skjebne. Størstedelen av de mange krigsviktige industriene ligger nå i ruiner.

OPPOSISJON I ITALIA. En hemmelig sosialistisk avis er kommet ut fra Italia. Her er det gitt en oversikt over de italienske sosialisters program, som går ut

på en fullstendig utryddelse av fascismen, avstraffelse av alle fascistenes medskyldige - kongen medregnet - og opprettelse av en demokratisk kontroll med Italias nasjonalrikdømme. I stedet for det fascistiske voldsherredømme, heter det, arbeider vi for et fritt Italia i et fritt og forenet Europa.

BROHODET OPPRETTES. En krigskorrespondent beretter om landgangen ved Kap Passero på Sicilias sydøstspiss. Etter at flyvåpnet og flåtestyrkene hadde gjort et grundig forarbeide, fant selve landsetningen sted. Ikke et eneste skudd ble løsnet da infanteriet trengte igjennom piggetrårspærringene og forserte aksens strandforsvar. De italienske linjene ble gjennombrutt på 15 minutter, og kampene raser nå langt inne på halvøya ved byen Pachino. Sappører og infanterister er innviklet i bitre nærkamper, og motstanderen presses systematisk tilbake. Det allierte flyvåpen belegger halvøya med bomber. Byen Pachino ble satt i brann. Den befinner seg nå på canadiernes hender. Også flyplassen ved byen er tatt. Tunge allierte krigsfartøyer ligger utenfor kysten og sender forferdelige salver innover land. Man hører kanonilden og ser røyk mange kilometer innover øya. De allierte krigsfartøyer ligger i umiddelbar nærhet av kysten, og under beskyttelse av kanonene ble tusenvis av mann landsatt. Etter at et omfattende brohode er opprettet, kan landsetningen av forsterkninger gå for seg i ro og orden. Etter landstigningen har aksens flyvåpen ikke gjort noe som helst foreøk på å forstyrre invasjonstyrkene. Luftrummet over operasjonsområdet er fylt av allierte bombefly og jagerfly, som har opprettet en ugjennomtrengelig skjerm.

GLIDEFLYINVASJONEN. Korrespondenter forteller om den britiske og amerikanske invasjonen som fant sted på Sicilia ved hjelp av glidefly, før fallskjermtropene kom fram og før de øvrige tropper gikk i land langs kysten. Hundrevis av sterkt vepnede lufttog bestående av tomotors bombefly med kjempemessige glidefly på slep satte avsted fra flyplassene i Nord-Afrika fredag kveld. Deres mål var over 300 km. borte, og det ble mørkt før de hadde fullført en tredjepart av turen. De var over målene akkurat til fastsatt tid og landet på nøyaktig de riktige punkter langs østkysten av Sicilia. Fienden gjorde bare liten motstand, og det er blitt offisielt opplyst at de alliertes tap var ubetydelige. Det første flyet kom overraskende på fienden, og glideflyet ble sluppet løs før fiendens forsvar var i aksjon. En time senere landet amerikanske tropper også i glidefly lenger vest. På veien over kunde manskapene i noen av glideflyene se at det ble skutt fra sjøen, og de kunde også se den store allierte invasjonsflåten på vei til Sicilia. Mange glidefly førte fullt rustede menn, andre førte ferre menn og tyngre utstyr.

KOMMENTAR. Det raser nå to slag på 2 fronter nesten 3.000 km. fra hverandre, og utfallet av begge disse slag er av den største betydning for den tyske hær. På Sicilia er de allierte i full ferd med å opprette den fryktede front nr. 2. Slagets gang i Russland er ikke mindre betydningsfullt. Det blir tydeligere for hver time at den tyske overkommando nå må sette sine tropper inn i et veldig slag, enten det er ønskelig eller ikke. Tyskerne har ikke vunnet noen seier som kan gi dem erstatning for de store tap de har lidt i den siste uke. Mellom 30 og 40 tyske divisjoner er allerede for sterkt innblandet i kampen til at de kan bli tatt tilbake. Det er en ting som forsvarerne av "festningen Europa" i syd og i øst ikke brgr seg om å bli minnet om, og det er at over 75% av hele den styrke som den tyske hær har satt i marken er bundet i Russland.

Det vil ikke føre til stort å spekulere over hvilke hensikter tyskerne kan ha med offensiven i Russland. Angrepet kan være et siste desperat angrep, på samme måte som Ludendorffs siste offensiv på Vestfronten på forsommeren 1918. Uansett hva planen har vært, så er det klart at i antall tropper og tanks er det kjempeoperasjoner som tyskerne her er blitt innviklet i. Det betyr en ny sommer med nye voldige tapslister, og det betyr at reservene blir tappet, slik at det nå blir enda mindre igjen til å forsvare den vestlige og den sydlige fløyen av "Festung Europa". Dette åpner da veien for koordinerte, konsentrerte angrep fra de alliertes side, angrep som det vil være meget vanskelig eller umulig for aksen å slå tilbake. Det er ting av meget stor og vidttrekkende betydning som er skjedd i de siste 14 dager. Alle Tysklands fiender løfter hodet i spenning og forventning og i håpet om at det nasistiske mareritt snart skal være slutt.

v v v v v v v v v

LONDON NYTT

De viktigste krigsnyheter pr. 14/7-43.

SIDFRONTEN. De alliertes åpningstempokampene på Sicilia er voldsomt. Etter erobringen av de to byer som tidligere er nevnt, fulgte tirsdag meldinger om at Augusta, Ragusa og Palazzolo er besatt av allierte styrker. Dagens meldinger lyder: Det er fortsatt fremrykning på alle avsnitt på Sicilia. Kommuniket sammen med korrespondentmeldinger gir følgende bilde av stillingen til lands: På østkysten er marine- og sjøflyhavnen Augusta blitt erobret med alle havneanleggene i brukbar stand. Idet troppene rykker nordover mot Catania, ser de røyk stige opp fra flyplassen, som er blitt beskyttet av krigsskip og bombet av fly. Fremrykningen vestover fra Syracuse har nådd 30 km. innover øya. Flere steder i det sydøstlige hjørne av øya, deriblant innlandsbyen Ragusa er nå på de alliertes hender, og ifl. meldinger fra Algier i kveld har allierte styrker erobret byen og flyplassen Comiso, som ligger 12 km. vestenfor Ragusa. Comiso har den viktigste flyplassen i den sydøstlige del av Sicilia.

Et stykke borte på kysten i vestlig retning har amerikanerne slått tilbake et tysk motangrep i Gelaområdet. Mange tyske tanks ble slått ut i denne trefningen, der tyskerne satte inn avdelinger fra Hermann Göring-divisjonen, og på et sted hadde trengt fram helt til strandbredden. Amerikanske krigsskip beskjøt panseravdelingen, som trakk seg tilbake under artilleriild. Dagens kommunike melder videre at enda lenger vest har de allierte rykket betydelig fram og inn-tatt byen Naro, som er et jernbaneknutepunkt, 25 km. vest for Licata. Antallet av fanger er kommet opp i 10.000. Praktisk talt hele den 206 italienske divisjonen er blitt tilintetgjort, og divisjonssjefen og hans stab er tatt til fange.

De allierte flystyrker fortsetter sin jakt etter mål i stort omfang over hele øya. Den britiske kringkastingskorr. Robert Bennet telegraferer i ettermiddag: I slaget om Sicilia har vi satt inn den største luftoffensiven som noen-sinne er forekommet, og mens landstridskreftene reiser fram langs den sydøstlige del av øya, blir de støttet av luftangrep på alle kanter. Samarbeidet mellom luft- land- og sjøstridskreftene er fullkomment. Fiendens flystyrker på Sicilia blir stadig redusert, og dag og natt angriper vi fiendens forsyningsentra.

De allierte luftangrep er ikke begrenset til Sicilia. Svære amerikanske bombefly kastet i dagslys igår over 200 tonn bomber mot de viktige flyplassene ved Crotone og Vibo Valentia i Italia. Igår ble det meldt om et voldsomt britisk angrep mot Torino. Hundrevis av Liberatorfly har overført Reggio di Calabria og San Giovanni med spreng- og brannbomber. 300 tonn bomber ble kastet mot disse 2 byer. De står i brann. Andre tunge bombeflyavdelinger har angrepet Messina.

Samtidig fortsetter marinen sin virksomhet med å støtte armen. Den behersker situasjonen til sjøs. Landsettingen av tropper og forsyninger fortsetter.

VESTFRONTEN. Britiske bombefly gjorde natt til onsdag et kraftig angrep på Aachen. 20 bombefly savnes. Nærmer meldinger foreligger ikke.

ØSTFRONTEN. Den tyske offensiv på midtfronten slakker av. Midnattskommuniket fra Moskva meldte at tyskerne ikke har satt i gang et eneste større angrep på Orel - Kursk fronten i det siste døgn. I 10 dagers kamp har kostet tyskerne 2.700 tanks. De russiske motangrep øker i styrke, og igår tvang de tyskerne til å trekke seg tilbake i Bjelgorodavsnittet. "Den røde Stjerne" melder at det russ. artilleri viser seg meget effektivt mot de tunge tyske tanks.

En militærmedarbeider skriver idag: I 10 dager har tyskerne nå gjort store anstrengelser for å rykke fram på Bjelgorod - Orel fronten. De har hatt liten fremgang men svære tap. Tyskerne erklærte til å begynne med at denne operasjonen bare var et motangrep i et slag som russerne hadde åpnet. Senere oppga de dette påfunnet, og de sier nå at det er et ødeleggelseslag uten noe territori-alt formål. Den tyske kringkaster har dermed forsøkt å sikre seg overfor sine lyttere med tanke på det kommende sammenbrudd av den uten tvil storstilte offensiv.

DET FJERNE ØSTEN. I en ny sjøtrefning i Kulabukten senket allierte flåtestyrker 4 japanske krigsskip av en styrke på 10 lette kryssere og destroyere, og 2 andre ble antagelig senket. De amerikanske styrkene led bare små tap. De alliertes grep om Munda strammes fra dag til dag.

v v v v v v v v v

a.
3954
Mappe 9
Eksp. 14/7
Arg. 1943
O. V.
Jfr.

KAMPEN OM SICILIA.

LEDELSEN OG STYRKENE. Överstbefalende er general Eisenhower. De respektive kommandoer er fordelt slik: De britiske styrker på Sicilia: general Montgomery, den britiske Middelhavsflåte: admiral sir Andrew Cunningham, de allierte styrker: general sir Harold Alexander, det britiske flyvåpen i Middelhavet: flymarsjall sir Arthur Tedder, de amr. flåtestyrker viseadmiral Henry K. Hewitt, de amerikanske troppene generaløyntnant George A. Patton, det nordvestafrikanske flyvåpen: generaløyntnant Carl Spaatz med flymarsjall sir Arthur Cunningham som leder for det taktiske flyvåpen, generalmajor James Doolittle for det strategiske luftvåpen, og flymarsjall sir Hugu P. Lloyd for den nordvestafrikanske kystkommando.

Dette er fremragende og kjente navn fra de alliertes krigsførsel, navn som tydelig viser at operasjonene er av den største betydning. Når Montgomery, Alexander, Patton, Cunningham etc., i spissen for bl.a. den berømt 8. arme og den amerikanske 7. arme, dukker opp på Sicilia, er det som om hele det godt sammentrimmede Tunisiaforetaket er transportert til Europeisk jord. Hovedkvarter, regiments- og divisjonsstaber er opprettet på Sicilia, Eisenhower er ankommet dit.

Det er selvsagt ikke gitt noen offisiell opplysning om hvor store styrker som er ankommet til Sicilia. Uoffisielle oppgaver lød mandag på 250.000 mann og bl.a. ettusen tanks. Veiene er overfylt med allierte tropper og krigsmateriell, heter det i en frontmelding. Store fallskjermstyrker er også landet. Kommunikasjonene nevner dessuten stadig at forsterkninger strømmer til.

STYRKENES FORDELING. Montgomery og Patton er kjent og fryktet av aksekommandoen. Deres styrker er oppdelt i to hovedgrupper langs Sicilias øst- og sydøstkyst. Den britiske sektoren oppgis å strekke seg fra Syracuse rundt Kap Passero lengst i sydøst mot Kap Scaramia sydvest for Ragusa. Syracuse har en utmerket havn og er en god orlogsbasis. Det får avgjørende betydning for de fortsatte operasjoner mot Messinastredet. Fra Syracuse støter Montgomerys tropper vestover inn i landet og nordover mot Cataniasletten, Florida, 16 km. fra kysten, ble erobret etter harde kamper med tyske avdelinger. De militære mål ved Catania er nå et eneste ildhav, sier en Reuterkorr. mandag. Den amerikanske sektoren omfatter bl.a. havnebyene Gela og Licata. Voldsomme kamper ble utkjempet ved Gela og Ragusa. De all. s jagerbombefly har luftberedømmet over Øya, skriver Reuters spesialkorrespondent.

OPPMARSJ TIL STORSLAG. Stormingen av den feltkansen som ligger nærmest "Festung Europa", har begynt overordentlig lovende, og har i alle henseender gått bedre enn man hadde våget å håpe i London og Washington. Det har lyktes å opprette et bredt og sikkert brohode med oppsiktsvekkende små tap. Reuter melder at antallet av falne og sårede overalt er mindre enn man ventet, og at lasarettskipene er trukket tilbake.

I London er man dog klar over at Siciliafelttoget kan komme til å bli mere langvarig og vanakeligere enn dets første faser lar formode. Innledningen fortjener jo i høyeste grad betegnelsen lynkrig. Den annen fase nærmer seg allerede sitt høydepunkt: det store sammenstøtet med aksens hovedstyrker. Ifl. meldinger som er kommet til London mandag kveld sender aksekommandoen forsterkninger i ilmarsjer. Tanks, artilleri og tropper og fly dirigeres mot Sicilias sydøstlige hjørne for å møte den mangedobbelte allierte angrepsbølgen. Veiene er fullpakket med tysk-italienske transportere, som byr gode mål for de alliertes bombefly. BBC korr. i Alger meddeler at kraftige formasjoner av dem angriper aksens transportere fra lav høyde og tilfører dem store tap. Et halvt tusen fiendtlige kjøretøyer, fullastet med forråd er ødelagt de siste 24 timer, skrives det tirsdag, og masakren er uhyggelig. Sceneriet minner om de opprørte begivenheter etter aksens nederlag ved El Alamein og i Tunisia, tillegges det.

SIVILBEFOLKNINGENS TRAGEDIE. Brit. speiderflygere rapporterer at fryktelige scener er utspilt på de veiene som fører fra de byer som de allierte har okkupert. Sivilbefolkningen er flyktet i store mengder og trengslen er stor. De italienske tanks og troppetransportbilene kjører på uten hensyn blant de sammenpakkede flykningeskarer. I Syracuse skal det ha kommet til alvorlige sammenstøt mellom den italienske garnison og sivilbefolkningen. For å bane vei for panserbilene og troppetransportene ble det åpnet ild mot de sammenpakkede menneskemassene, som søkte seg ut av byen av frykt for de alliertes bombardement fra sjøen og fra

luften. Fra lynkrigen i Belgia og Frankrike husker man hvilken skjebnesvanger virkning det hadde på forsvarrets operasjoner at millioner av flykninger blokkerte veiene. Den italienske ledelsen har gjort seg skyldig i en grov forsømmelse ved at den ikke i tide har løst evakueringsproblemet.

DEN ITALIENSKE FLÅTEN. Ifølge melding fra Bern skal den italienske flåten har forlatt sine baser i Spezia og Taranto. "For hvilken gang?" spør man ironisk i London. Det har vært en kilde til stadig og stigende forundring i allierte marinekretser at den italienske flåten ikke på noen måte har forsøkt å hindre landstigningen på Sicilia. Man antar at den italienske marinekommando nå drar den sammen for om mulig å beskytte den livsviktige forbindelsen mellom Sicilia og fastlandet ved Messinastredet.

URO OG MISLOT I ITALIA. Meldinger fra Italia tyder på voksende uro og misnot blant befolkningen. Den illegale avis Italia Libera meddeler i sitt siste nummer at samtlige anti-fascistiske organisasjoner er sammensluttet til en kjempende enhet med avskaffelsen av fascismen som hovedpunkt på programmet. Ifølge en schweizisk melding har Mussolini oppfordret kong Victor Emanuel til å holde en tale til befolkningen for å berolige de opphidsede italienerne. Masseflukten fra Syd-Italia fortsetter, og mengder av flykninger er ankommet til byene i nord.

KOMMENTARER. Reuters spesialkorr. i Washington mener at kampene snart vil kulminere i et stort sammenstøt med aksens hovedstyrker. Han er overbevist om at Eisenhower har nye trumfkort på hånden, og at det er ankommet så store forsterkninger til Sicilia at de allierte kan møte et hvilket som helst angrep. Times militære medarbeider skriver at de allierte har mange og vanskelige oppgaver å løse, men den gode begynnelse gir grunn til store forhåpninger. Liddell Hart i Daily Mail tror at Eisenhower akter å bite av hele det sydøstlige hjørne ved konvergerende angrep fra Gela og Syracuse og etterpå foreta et konsentrert angrep mot østkysten av Messinastredet. Den tanke har vært fremsatt at tyskerne bygger på en "interneringsstrategi", d.v.s. at de skulde vente med angrepene til de allierte ikke kan retirere, og deretter "internere" invasjonstroppene. Liddell Hart har ikke noen tro på dette.

ANGREP ANDRE SPEDER? Invasjoner på Sicilia betraktes i London som et ledd i befrielsen av Europa, ikke som den annen front. Den mening at Sicilia ikke representerer den engelsk-amerikanske hovedoperasjonen i 1943, støttes av Churchills ordøm at det før høsten høyst sannsynlig kommer til å foregå svære kamper i Middelhavet "og andre steder".

I militære kretser i Amerika fremholder man at invasjonen på Sicilia kanskje bare er et av de mange planlagte angrep mot Middelhavskysten. En militærobservatør skriver: Samtidig som hvert eneste jagerfly trenges i Ruhr og er like nødvendig i offensiven mot Russland, må tyskerne avgjøre om de skal sende hjelp til Sicilia eller ei, og hvis de sender hjelp, risikerer de at hovedslaget faller et annet sted, i Hellas, på Frankrikes sydkyst eller til og med i Norge.

STRATEGISKE LINJER. Militære kretser i London mener at kampene på Sicilia older på å utvikles til et slag om kommunikasjonene. Dette gjelder i første rekke jernbaner og veier i Øyas sydvestlige hjørne. De allierte behøver disse for å kunne manøvrere hurtig mellom de to frontavsnittene på øst- og sydkysten. Det taktiske målet er å forendre "invasjonsvinkelen" til en trekant mellom Catania - Kap Passero og Licata. Det ser ut til at den første etappen nå er vunnet ved Ragusas fall, hvorved det er opprettet fast landforbinnelse mellom Syracuse og Gela. Aksens motangrep må man hovedsakelig vente fra 3 kanter - fra Cataniasletten langs kysten mot den 8. arme, som presser på nordover - fra trakten mellom Caltanizetta og Caltagirone inne i landet i syd mot amerikanerne ved Gela - og tilslutt fra Agrigento østover mot Licata. Disse oppgaver er basert på den oppfatning at aksens bevegelige reserver stort sett er forlagt langs jernbaner og veier, som har en særskilt stor betydning for troppebevegelser på Sicilia, fordi de fjell som ligger imellom neppe egnor seg til hurtig flytning av kampvogner og tungt materiell.

Foruten troppekonsentrasjoner ved Catania på østkysten og ved Caltanizetta lenger inn fins det også bevegelige reserver lengst i vest omkring Palermo. Disse skal befinne seg i bevegelse østover langs sydkysten, men mellom dem og det syd-

Østlige hjørne ligger det amerikanske brohode. Det er derfor en oppgave for Pattons styrker å avskjære disse aksetropper fra angrep på den 8. arme. Dette forklarer hvorfor amerikanerne i vest, som har vært engasjert i de hittil største kampene, ikke har kunnet erobre like dype soner som briterne og canadierne. At briterne i det hele tatt fikk erobre Syracuse uten større motstand, har vakt en viss forundring hos britiske militære iakttagere, som påpeker at motoriserte tropper fra Catania meget godt kunde ha rukket ned til Syracuse før briterne tok byen på invasjonens første dag. En teori i London er at bombingene av Taormina natten før, da aksens hovedkvarter ble ødelagt, skulde ha hatt en lammede og forvirrende virkning på forsvaret, og at det bl.a. var nettopp denne raid som man har å takke for at ingen omfattende motangrep kunde settes inn i de 3 første dager.

FAKTA OG KOMMENTARER.

14. JULI - FRANKRIKES NASJONALDAG. Frankrike og dets allierte feirer idag den 14. juli. General de Gaulle: "Den franske motstand har aldri vaklet, og idag er Frankrike mer samlet enn noengang før. Aldri har våre undergrunnsorganisasjoner vært så tallrike eller så godt organisert. Frankrike vil gå fremad. Frankrike vil slå inn på veien til frihet." - President Roosevelt sa idag i et budskap til det franske folk: "For alle folk som hylder frihetens idealer er den 14. juli en høytidsdag. Frankrike, vår venn og allierte står atter fullt og helt med i krigen. Den franske suverenitet beror hos det franske folk. I den frihet som vil oppstå når franskmennene og deres allierte våpenbrødre har drevet fienden bort fra Frankrikes jord, skal det franske folk danne en regjering av eget fritt valg". - Hovedlederen i Times tirsdag den 6. juli behandlet Frankrikes stilling overfor andre folk. Det veldige, ja en kan godt si, revolusjonerende som er skjedd ved at Frankrike igjen har reist seg, viser seg både på en negativ og en positiv måte, negativt - men ikke mindre overveldende - på den måte at Vichy har vist seg fullstendig ute av stand til å vinne noen omfattende støtte innen Frankrike, positivt ved den nye enhet som er skapt innen koloniriket og ved den imponerende mønstring av motstandskrefter, som har vist seg. Frankrike idag er ikke til å kjenne igjen når en tenker på Frankrike etter marsjallens ydmyge overgivelse. Det nye Frankrike er i sannhet en kjennsgjerning og en maktfaktor, som de forente nasjoner, like meget som fienden, heretter må regne med i stadig høyere grad. Den 14. juli med dens manende minner og tradisjoner nærmer seg igjen. I år kan det vel hende at dagen vil få et nytt og minneverdig innhold.

KJEMPEMESSIG PANSERSLAG VED BJELGOROD. På Kurskfronten har den tyske overkommando innledet et kjempeangrep i Bjelgorod-avsnittet, meldte Moskva-radioen mandag kveld. Tyskerne har samlet alle disponible tanks, panserbiler, kanoner og fly, og angriper med en voldsomhet som overtreffer endog de tidligere masseangrep. Tusenvis av tanks er satt i bevegelse, og luften over slagmarken er fylt med fly av alle typer. Angrepet foretas med opptil 400 tanks ad gangen, deriblant kjempestore Tigertanks på smale frontavsnitt. Et kjempemessig tankslag utkjempes med store gjensidige tap, heter det i en frontmelding. Moskvatelegrammene logger til at stillingene er ytterst spent, og et man muligens har å regne med en avgjørelse i den ene eller den annen retning. En amerikansk krigskorr. telegraferer at tyskerne angriper med sine beste divisjoner ved Bjelgorod. De omfatter bl.a. SS divisjonene Adolf Hitler, Grossdeutschland, Dödningshodene og Reichsdivisjonen. Den siste er fullstendig reorganisert og forsterket etter de svære tapene den led under kampene ved Charkov i februar. Von Kluge synes å ha bestemt seg til å slå igjennom det russiske forsvarssystem syd for Kursk for enhver pris, og han angriper nå uten ringeste hensyn til de enorme ofre i menneskap og materiell. Et Moskvatelegram oppgir at russerne nå ødelegger gjennomsnittlig 1 tysk tank for hvert 5. minutt. Samtidig med at et kjempeslag er under utvikling i Bjelgorodavsnittet, angriper tyskerne med øket voldsomhet i Orelavsnittet, og sovjet-troppene utsettes for et fryktelig trykk. Moskva-radioen oppgir at tyskerne har ingen fremgang i Orelavsnittet.

Russerne har montert opp kjempemessige høytaleranlegg, som uavbrutt sender ut meldinger om de alliertes fremgang på Sicilia. Russiske piloter har kastet tusenvis av flyveblad ned bak de tyske linjer.

4083

Wapne 9
Eksp. 16/7
Arg. 1943
O. V.
Jfr.

LONDON NYTT

De viktigste krigsnyheter pr. 16/7-1943.

SYDFRONTEN. På Sicilia er et stort slag under utvikling ved inngangen til slettene rundt Catania på midten av Østkysten mellom elitetropper fra Hermann Göring divisjonen og den britiske 8. arme. De fikk kontakt med hverandre i den 7 km. lange korridoren mellom Lentinisjøen og kysten, omkring 18 km. syd for Catania. Lenger sydfra blir det meldt at de viktige borgknutepunktene ved Campobello og Canicatti, ca. 25 km. inne i landet er i de alliertes hender. Det ble meldt igår kveld at flere flytransporterte allierte tropper har landet bak fiendens linjer. I sydøst-avsnittet har canadiske og andre all. tropper rykket fram 11 km. til. Amerikanske styrker har inntatt nok en flyplass. Allierte jagerfly opererer nå fra erobrede flyplasser på Sicilia og likeledes fra Pantelaria. 275 bombefly har bombet Messina 3 ganger på rad. San Giovanni er også blitt voldsomt bombet. Det er nå tatt ialt 20.000 fanger på Sicilia. Dagens kommunike oppgir navnene på 13 byer til som er blitt erobret av de allierte: Canicattini, Bagni, Vizzini, Vittoria, Miscemi, Campobello, Palma di Montebiaro, Sortino, Modica, Comiso, Biscari, Riesi og Canicatti. Av disse byer er Vizzini den viktigste strategisk sett, og Modica den største som hittil er inntatt av de all. Vizzini ligger på hovedveien som løper rett vestover fra Syracuse, ca. 65 km. fra denne. Den ligger lengst inn i landet av de steder som de allierte hittil har nådd fram til, omtrent like langt fra sydkysten som fra Syracuse. Modica, som har 50.000 innbyggere ligger 40 km. nordvest for Kap Passero.

De alliertes luftoffensiv fortsatte torsdag med et angrep på flyplassen ved Foggia i Syd-Italia. Skogbranner er antatt i skogene ved Tarantobukta.

Det all. h.k. i Nord-Afrika melder idag: Natt til torsdag angrep allierte bombefly dokker, jernbaner og flyplassen i Napoli. I dagslys fredag ble kommunikasjoner og industrimal i Napoli bombet. Dokkene i Palermo ble også bombet natt til torsdag. Angrepet på veier og jernbaner på Sicilia fortsatte idag og natt. Jagerfly opprettholdt patruljeringen over de alliertes tropper og skip, og nattjagerfly var i virksomhet over Sicilia og Syd-Italia. 16 aksefly ble ødelagt. 7 all. fly savnes.

ITALIAS SKJEBNSFEME. Churchill og Roosevelt har over Alger-kringkasteren sendt et budskap til det italienske folk. Det lyder: "I dette øyeblikk blir krigen ført over på italiensk område av kombinerte vepnede styrker fra De forente Stater, Storbritannia og Canada under kommando av general Eisenhower og hans næstkommanderende general Alexander. Den direkte årsak til dette er det vanskelige førerskap, som er blitt påtvunget dere av Mussolini og fascistregimet. Mussolini førte dere inn i denne krigen som en vasallstat under en brutal ødelegger av nasjoner og frihet. Mussolini kastet dere inn i en krig, som han trodde Hitler allerede hadde vunnet. Til tross for at Italia er meget utsatt for angrep fra luften og fra sjøen, sendte deres fascistledere Italias sønner og skip og flystyrker til fjerntliggende kampl plasser, for å hjelpe Tyskland i dets forsøk på å overvinne England og Russland og dominere verden.

Dette forbund med det nasikontrollerte Tysklands planer var uverdige for Italias gamle tradisjoner, som har hevdet frihet og kultur, tradisjoner som folkene i Storbritannia og Amerika skylder så meget. Deres soldater har kjempet, ikke for Italias sak, men for Nazi-Tysklands. De har kjempet tappert, men de er blitt sveket og forlatt av tyskerne på frontene i Russland og på slagmarkene i Afrika helt fra El Alamein til Cap Bon. Idag er Tysklands håp om å erobre verden blitt kullkastet på alle fronter. Luften over Italia domineres av Storbritannias og Amerikas kolossale luftstridskrefter. Italias kyst er truet av den største konstrasjon av britisk og alliert sjømakt, som noensinne har operert i Middelhavet. De styrker som dere nå står overfor, har garantert å ødelegge Nazi-Tysklands makt, en makt som er blitt brukt til å slavebinde, myrde og utslette alle dem som ikke anerkjenner tyskerne som en overlegen rase.

Det eneste håp for Italia til å overleve krigen ligger i en hederlig kapitulasjon til de forente nasjoners overlegne militære styrker. Hvis dere fortsetter å finne dere i fascist-regimet, som tjener nasistenes onde krefter, må dere også finne dere i å ta følgene. Det er ingen glede for oss å overfalle Italia og føre krigens redsler til italienernes hjem, men det er vår faste beslutning

å utslutte de falske ledere og deres læresetninger, som har ansvaret for den stilling Italia befinner seg i idag. Hvert øyeblikk dere gjør motstand mot de forente nasjoners kombinerte stridskrefter, hvor dråpe blod som dere ofrer, kan bare tjene et mål: å gi de fascistiske og nasistiske ledere litt mere henstand, innen følgene av deres forbrytelser ubønnhørlig innhenter dem. Alle deres interesser og tradisjoner er blitt forrådt av Nazi-Tyskland og av deres egne korrupte ledere. Det er bare ved å desavouere begge at Italia kan håpe på å gjeninnne en hederlig plass blant de europeiske nasjoner. Tiden er inne for dere italienerne til å spørre dere selv om ikke deres selvspekt og egeninteresser tilsier dere å håpe på gjenopprettelsen av nasjonal æresfølelse, sikkerhet og fred. Tiden er inne for dere til å bestemme om italienerne skal gå i døden for Mussolini og Hitler eller fortsette å leve for Italia og sivilisasjonen."

VESTFRONTEN. Britiske og canadiske bombefly gjorde natt til fredag mange angrep mot flyplasser i Nederland, Belgia, Frankrike og Tyskland. Britiske Halifax-bombefly angrep natt til fredag Peugeot motorfabrikker syd for Belfort, like ved grensen til Schweiz. Angrepet var konsentrert og virkningsfullt. Britiske Lancasterfly angrep natt til fredag viktige elektriske anlegg i Nord-Italia. Fra nattens operasjoner savnes 7 bombefly.

ØSTFRONTEN. Russerne har knust den store tyske offensiven mot Kursk-fremspringet, og har selv åpnet en offensiv. Den første melding om dette ble gitt i et ssm-kommuniké fra Moskva inatt, som meldte at russiske styrker som angrep i retning av Orel nord for Kursk-fremspringet, hadde brutt igjennom de tyske linjer på to punkter. Øst for Orel stormet de russiske styrker tyskernes forsvarslinjer på en 30 km. bred front og trengte inn i en dybde av 25 km. Nord for Orel knuste de tyskernes forsvarslinjer på en front av 40 km. og rykket 50 km. fram.

Korrespondenter i Moskva pøker på at det er usannsynlig at noen tyske stillinger er forsvart i en så stor dybde som russerne allerede har trengt fram, og de antyder at russerne nå rykker fram i åpent terreng. I mellomtiden blir restene av de 30 tyske divisjoner som i de siste 11 dagene har kastet seg fram mot de russiske stillingene mellom Orel og Bjelgorod ubønnhørlig drevet tilbake på defensiven. Et 3. russisk fremstøt er under utvikling fra syd, og skjönt det er i noe mindre målestokk, representerer det allikevel en glimrende taktisk seier. Det var i dette område den tyske venstrefløy hadde gjort fortvilte forsøk på å kjempe seg sydover mot Kursk.

Den russiske dobbeltoffensiv begynte i grålysningen for 3 dager siden. Den ble åpnet med sperreild fra artilleriet, som var så intens at den kunde høres 50 km. bak frontlinjen. Siden da har de russiske styrker gjenerobret mere enn 100 steder, okkupert over 2.500 kvkm., drept over 12.000 tyskere og tatt over 2.000 fanger. Dessuten har de erobret eller ødelagt 149 tyske tanks, 294 fly og 275 kanoner. De siste meldinger fra korrespondenter i Moskva tyder på at russernes hovedmål er å isolere Orel ved å avskjære jernbanelinjen. I et desperat forsøk på å stanse russernes fremrykning har tyskerne flyttet over tropper fra Kursk-fremspringet for å sette dem inn i slaget ved Orel.

Heftige kamper fortsetter i Bjelgorod-avsnittet på sydsiden av Kursk-fremspringet. Russerne ødela igår minst 73 tyske tanks og påførte fienden store tap. Tyskernes vant ikke en fotsbredd grunn.

DET FJERNE ØSTEN. Amerikanske og australske styrker på Ny Guinea har erobret Nubo, som er japanernes viktigste forsvarsstilling foran Salamaua. Nesten 1.000 japanere falt under sluttkampene.

På Ny Georgia står de allierte nå mindre enn 1,5 km. fra japanernes flyplass ved Munda. - Over Rendova skjöt allierte fly ned 45 japanske fly, mens de selv tapte 3. - Kiska på Aleutene er igjen blitt bombet av amerikanske krigsskip.

Til politiet.

Politidepartementet har i skriv i forrige uke pålagt samtlige politimestre øyeblikkelig å iverksette øvelser og prøver for politi-idrettsmerket.

Alle norske idrettsmenn har i de 3 år krigen i Norge har vart, boykottet alle stævner og heller ikke avlagt prøver for idrettsmerket.

Det er en selvfølge at alle politimenn støtter idrettsfronten.

INGEN NORSK POLITIMANN SKAL DELTA I KONKURRANSE ELLER TA IDRETTS-

MERKET !

v v v v v v v

Si ifra til dine kamerater !

KAMPEN OM SICILIA.

SITUASJONSBILEDE. I en stor omslutningsbevegelse presser briterne, canadere og amerikanerne mot nord og vest på Sicilia. Samtidig slår andre invasjonstyrker seg fram som økene i et valdig hjul mot det indre av Øya. Motstanden fra tyskere og italienerne har økt ettersom de allierte trenger fram. Landskapet i det indre av Øya er på de fleste steder vildt med bratte fjell, kløfter, fjellpass og slyngveier i fjellene. Bare lengst i nord ruller tanks, motorisert artilleri og transportbiler fram over terrang som er lett å forsere. Her sprenger Montgomerys veteraner seg fram over Cataniasletta, som brer seg ut som et kjøpemeessig gulv, med den vidunderlig vakre Etnavulkanen som effektiv bakgrunn.

Samtidig arbeider løftekranene for full fart i de nyerebredde havnene langs syd- og østkysten. Tanks, kanoner, transportbiler, ammunisjonskasser og levnetsmiddelballer svinges i en jevn strøm inn over kaiene. Overalt myldrer det av tropper, som i endeløse kolonner tar seg fram langs veiene fra kysten, ivrige etter å kaste seg inn i kampens hete. Det veldige brohode i det sydøstlige Sicilia er forandret til en leir, fylt av ubeskrivelig liv og bevegelse.

Mens området bak de alliertes forreste linjer syder som en bikube ved høysommertid av ilsomt travle forberedelser, slår de kjempende invasjonstroppene seg fram langs kysten og mot det indre av Sicilia. Fremskutte støttropper står 50 km. inne i landet.

LUFTOFFENSIVEN. Den allierte luftoffensiv over Sicilia og over den italienske "støvlen", som på forhånd var intens, har økt i voldsomhet. Fra sine baser på Sicilia har de allierte luftflåter - kraftig forsterket siden felttoget i Tunisia-gått til angrep fra dagens gry til mørkets frembrudd mot aksens troppekonsentrasjoner, kommunikasjonssentra og forsvarsstillinger. Ved Messina er 2 broer sprengt i luften etter direkte bombetreflere. Allierte bombefly har vært over Sicilia fra Øyas ene ende til den annen, og flere maskiner er i virksomhet enn under felttoget i Nord-Afrika. Svermer av jagerfly har fløyet over de veier som fører fra nord til syd og bombet og maskingeverbeskutt aksens forsterkninger på deres vei mot de alliertes linjer. Hver eneste type av jagerfly som den allierte flykommando i Nord-Afrika disponerer har vært i aksjon.

Aksens troppetransporter lir svære tap. Flere jernbanetog er angrepet og er styrtet utfor etter fulltreffere. Wellingtonbombefly har rettet et voldsomt angrep mot Enna midt på Øya, der alle viktige veier møtes. Andre avdelinger har bombet Catanisotta, som er et annet viktig veiknutepunkt ca. 25 km. syd for Enna. De to angrepene betegnes av krigskorrespondenter som et svikeslag mot selve hjertet av aksens kommunikasjonssystem. Liberatorbombefly med baser i Midd-Østen har sluttet opp ved siden av det nord-afrikanske flykorps og har bombet kraftig flybasene på fastlandet.

UBÅTER OG FLÅTE. Italienske ubåter i større antall har for første gang vist seg utenfor Sicilias vestkyst, heter det i en Algermelding. Rapporter om dette har fremkalt oppmerksomhet i London. Den antyder at allierte aksjoner mot denne side av Sicilia muligens er i gang. Allierte sjøstridskrefter har i de siste døgn trengt dypt inn i Messinastredet, hvor de har vært i kamp med mindre fiendtlige fartøyer. Den italienske flåten glimrer stadig ved sitt fravær. Om den allierte virksomheten til sjøs telegraferer derimot en korrespondent, at man kan være vitne til den største flåterevy som er forekommet i historien. Havel er dekket med fartøyer fra horisont til horisont, fra kjenpestore troppe-transportdampere til små slupper, fra slagskip til motortorpedobåter, hurtige fartøyer og fartøyer som manøvrerer langsomt.

DEN ITALIENSKE FLÅTEN. Mussolini viste med stolthet fram sin flåte til Hitler i den store flåterevy i Napoligolfen. Over 200 krigsfartøyer og store flyeskadrer deltok. Italia hadde kapprustet til sjøs i mange år. Med 5 moderne 35.000 tonn slagskip og verdens største ubåtflåte, alt i alt en styrke på ikke mindre enn 600.000 tonn, aktet det fascistiske Italia å styre opp som den ledende sjømakten i Middelhavet. Flåten var den nødvendige forbindelselenke i det imperiet som Mussolini aktet å bygge opp rundt dette hav, på Frankrikes og Englands bekostning og med hjelp fra den tidligere fiende på den annen side av Alpene.

å utslutte de falske ledere og deres læresetninger, som har ansvaret for den stilling Italia befinner seg i idag. Hvert øyeblikk dere gjør motstand mot de forente nasjoners kombinerte stridskrefter, hvor dråpe blod som dere ofrer, kan bare tjene et mål: å gi de fascistiske og nasistiske ledere litt mere henstand, innen følgene av deres forbrytelser ubønnhørlig innhenter dem. Alle deres interesser og tradisjoner er blitt forrådt av Nazi-Tyskland og av deres egne korrupte ledere. Det er bare ved å desavouere begge at Italia kan håpe på å gjeninnne en hederlig plass blant de europeiske nasjoner. Tiden er inne for dere italienerne til å spørre dere selv om ikke deres selvspekt og egeninteresser tilsier dere å håpe på gjenopprettelsen av nasjonal æresfølelse, sikkerhet og fred. Tiden er inne for dere til å bestemme om italienerne skal gå i døden for Mussolini og Hitler eller fortsette å leve for Italia og sivilisasjonen."

VESTFRONTEN. Britiske og canadiske bombefly gjorde natt til fredag mange angrep mot flyplasser i Nederland, Belgia, Frankrike og Tyskland. Britiske Halifax-bombefly angrep natt til fredag Peugeot motorfabrikker syd for Belfort, like ved grensen til Schweiz. Angrepet var konsentrert og virkningsfullt. Britiske Lancasterfly angrep natt til fredag viktige elektriske anlegg i Nord-Italia. Fra nattens operasjoner savnes 7 bombefly.

ØSTFRONTEN. Russerne har knust den store tyske offensiven mot Kursk-fremspringet, og har selv åpnet en offensiv. Den første melding om dette ble gitt i et sarkommuniké fra Moskva inatt, som meldte at russiske styrker som angrep i retning av Orel nord for Kursk-fremspringet, hadde brutt igjennom de tyske linjer på to punkter. Øst for Orel stormet de russiske styrker tyskernes forsvarslinjer på en 30 km. bred front og trengte inn i en dybde av 25 km. Nord for Orel knuste de tyskernes forsvarslinjer på en front av 40 km. og rykket 50 km. fram.

Korrespondenter i Moskva pøker på at det er usannsynlig at noen tyske stillinger er forsvart i en så stor dybde som russerne allerede har trengt fram, og de antyder at russerne nå rykker fram i åpent terrenge. I mellomtiden blir restene av de 30 tyske divisjoner som i de siste 11 dagene har kastet seg fram mot de russiske stillingene mellom Orel og Bjelgorod ubønnhørlig drevet tilbake på defensiven. Et 3. russisk fremstøt er under utvikling fra syd, og skjönt det er i noe mindre målestokk, representerer det allikevel en glimrende taktisk seier. Det var i dette område den tyske venstrefløy hadde gjort fortvilte forsøk på å kjempe seg sydover mot Kursk.

Den russiske dobbeltoffensiv begynte i grålysningen for 3 dager siden. Den ble åpnet med sperreild fra artilleriet, som var så intens at den kunde høres 50 km. bak frontlinjen. Siden da har de russiske styrker gjenerobret mere enn 100 steder, okkupert over 2.500 kvkm., drept over 12.000 tyskere og tatt over 2.000 fanger. Dessuten har de erobret eller ødelagt 149 tyske tanks, 294 fly og 275 kanoner. De siste meldinger fra korrespondenter i Moskva tyder på at russernes hovedmål er å isolere Orel ved å avskjære jernbanelinjen. I et desperat forsøk på å stanse russernes fremrykning har tyskerne flyttet over tropper fra Kursk-fremspringet for å sette dem inn i slaget ved Orel.

Heftige kamper fortsetter i Bjelgorod-avsnittet på sydsiden av Kursk-fremspringet. Russerne ødela igår minst 73 tyske tanks og påførte fienden store tap. Tyskernes vant ikke en fotsbredd grunn.

DET FJERNE ØSTEN. Amerikanske og australske styrker på Ny Guinea har erobret Nubo, som er japanernes viktigste forsvarstilling foran Salamaua. Nesten 1.000 japanere falt under sluttkampene.

På Ny Georgia står de allierte nå mindre enn 1,5 km. fra japanernes flyplass ved Munda. - Over Rendova skjøt allierte fly ned 45 japanske fly, mens de selv tapte 3. - Kiska på Aleutene er igjen blitt bombet av amerikanske krigsskip.

Til politiet.

Politidepartementet har i skriv i forrige uke pålagt samtlige politimestre øyeblikkelig å iverksette øvelser og prøver for politi-idrettsmerket.

Alle norske idrettsmenn har i de 3 år krigen i Norge har vært boykottet alle stevner og heller ikke avlagt prøver for idrettsmerket.

Det er en selvfølge at alle politimenn støtter idrettsfronten.

INGEN NORSK POLITIMANN SKAL DELTA I KONKURRANSE ELLER TA IDRETTS-

MERKET !

v v v v v v v

Si ifra til din kamerater !

KAMPEN OM SICILIA.

SITUASJONSBILEDE. I en stor omslutningsbevegelse presser briterne, canadere og amerikanerne mot nord og vest på Sicilia. Samtidig slår andre invasjonstyrker seg fram som økene i et valdig hjul mot det indre av Øya. Motstanden fra tyskere og italienerne har økt ettersom de allierte trenger fram. Landskapet i det indre av Øya er på de fleste steder vilt med bratte fjell, kløfter, fjellpass og slyngveier i fjellene. Bare lengst i nord ruller tanks, motorisert artilleri og transportbiler fram over terrenge som er lett å forsere. Her sprenger Montgomerys veteraner seg fram over Cataniasletta, som brer seg ut som et kjempemessig gulv, med den vidunderlig vakre Etnavulkanen som effektiv bakgrunn.

Samtidig arbeider løftekranene for full fart i de nyerebredde havnene langs syd- og østkysten. Tanks, kanoner, transportbiler, ammunisjonskasser og levnetsmiddelballer svinges i en jevn strøm inn over kaiene. Overalt myldrer det av tropper, som i endeløse kolonner tar seg fram langs veiene fra kysten, ivrige etter å kaste seg inn i kampens hete. Det veldige brohode i det sydøstlige Sicilia er forandret til en leir, fylt av ubeskrivelig liv og bevegelse.

Mens området bak de alliertes forreste linjer syder som en bikube ved høysommertid av ilsomt travle forberedelser, slår de kjempende invasjonstroppene seg fram langs kysten og mot det indre av Sicilia. Fremkutte støttetropper står 50 km. inne i landet.

LUFTOFFENSIVEN. Den allierte luftoffensiv over Sicilia og over den italienske "støvlen", som på forhånd var intens, har økt i voldsomhet. Fra sine baser på Sicilia har de allierte luftflåter - kraftig forsterket siden felttoget i Tunisia - gått til angrep fra dagens gry til mørkets frembrudd mot aksens troppekonsentrasjoner, kommunikasjonssentra og forsvarsstillinger. Ved Messina er 2 broer sprengt i luften etter direkte bombetreflere. Allierte bombefly har vært over Sicilia fra Øyas ene ende til den annen, og flere maskiner er i virksomhet enn under felttoget i Nord-Afrika. Svermer av jagerfly har fløyet over de veier som fører fra nord til syd og bombet og maskingeverbeskutt aksens forsterkninger på deres vei mot de alliertes linjer. Hver eneste type av jagerfly som den allierte flykommando i Nord-Afrika disponerer har vært i aksjon.

Aksens troppetransporter lir svære tap. Flere jernbanetog er angrepet og er styrtet utfor etter fulltreffere. Wellingtonbombefly har rettet et voldsomt angrep mot Enna midt på Øya, der alle viktige veier møtes. Andre avdelinger har bombet Catanisetta, som er et annet viktig veiknutepunkt ca. 25 km. syd for Enna. De to angrepene betegnes av krigskorrespondenter som et svikeslag mot selve hjertet av aksens kommunikasjonssystem. Liberatorbombefly med baser i Midt-Østen har sluttet opp ved siden av det nord-afrikanske flykorps og har bombet kraftig flybasene på fastlandet.

UBÅTER OG FLÅTE. Italienske ubåter i større antall har for første gang vist seg utenfor Sicilias vestkyst, heter det i en Algermelding. Rapporter om dette har fremkalt oppmerksomhet i London. Den antyder at allierte aksjoner mot denne side av Sicilia muligens er i gang. Allierte sjøstridskrefter har i de siste døgn trengt dypt inn i Messinastredet, hvor de har vært i kamp med mindre fiendtlige fartøyer. Den italienske flåten glimrer stadig ved sitt fravær. Om den allierte virksomheten til sjøs telegraferer derimot en korrespondent, at man kan være vitne til den største flåterevy som er forekommet i historien. Havel er dekket med fartøyer fra horisont til horisont, fra kjenpestore tropettransportdampere til små slupper, fra slagskip til motortorpedobåter, hurtige fartøyer og fartøyer som manøvrerer langsomt.

DEN ITALIENSKE FLÅTEN. Mussolini viste med stolthet fram sin flåte til Hitler i den store flåterevy i Napoligolfen. Over 200 krigsfartøyer og store flyeskadrer deltok. Italia hadde kapprustet til sjøs i mange år. Med 6 moderne 35.000 tonn slagskip og verdens største ubåtlåte, alt i alt en styrke på ikke mindre enn 600.000 tonn, aktet det fascistiske Italia å styre opp som den ledende sjømakten i Middelhavet. Flåten var den nødvendige forbindelselenke i det imperiet som Mussolini aktet å bygge opp rundt dette hav, på Frankrikes og Englands bekostning og med hjelp fra den tidligere fiende på den annen side av Alpene.

Den italienske flåten opplevde noen stolte år. England og Frankrike var splittet. Englands sjømakt hadde falt som offer for sparsommelighets- og nedrustningspolitikken. England dro sin Middelhavsflåte fra Malta tilbake til Alexandria. Tyske lommelagskip gikk inn i Middelhavet og "ukjente" ubåter senket fartøyer under britisk flagg under Spania-krigen. Il Duce triumferte. Pantollaria ble forandret til en sporring over Englands vei til Østen. Frankrike brøt sammen, dets flåte ble spredd eller forfalt i havnen. Mussolini var alene mot den isolerte hovedmotstanderen England, hvis flåte var hardt engasjert i å beskytte imperiets forbindelsesveier mot de tyske ubåtene. Nå var Italias og flåtens stund kommet i Middelhavet.

Årsakene til den italienske flåtens merkelige passivitet kommer kanskje ikke til å klarlegges før etter krigen. I det siste har man oppgitt mangel på olje som årsaken. Det har også vært tale om mytteri blant mannskapet, men dette forklarer ikke den taktikk som Italia har grepet til, som må karakteriseres som et minst sagt meget vidtgående "Flect-in-being" prinsipp. Nå er mulighetenes tid uigjennomkallelig forbi. Den italienske flåtens strategiske stilling er katastrofal. De alliertes flåter har fast holdpunkt i Augusta i Messinastredets umiddelbare nærhet. Washington-telegram torsdag påstår endog at de alliertes flåtestridskrefter har blokkert den italienske vestkyst. Hva skal den italienske flåten gjøre? Spørsmålet er temmelig vanskelig å besvare. Med forsterkede allierte flybaser på Sicilia er utgangen gått. Den italienske flåten blir stengt inne og bombet ned. Det fascistiske Italias dager som sjømakt er talte. Det vakre skuespillet på Napoli's red får snart sin dystre epilog.

FLYKNINGSPROBLEMET på Sicilia synes å ha vokset de italienske myndighetenes over hodet, erklæres det på allierte hold. Veldige skarer av menn, kvinner og barn drar seg fram på veiene mot nord. Ifl. en uoffisiell melding har paven henvennt seg til general Eisenhower med en anmodning om såvidt mulig å skåne Sycias sivilbefolkning for lidelser.

OTRENEIVBASEN MALTA. Malta er forandret fra et ruindøkket mål for aksens flyvåpen til en av de alliertes mest betydningsfulle offensivbaser. Flykretser i London betegner den som en av de viktigste faktorene ved invasjonen på Sicilia. Etter alt å dømme er de flystyrker som opererer derfra langt større enn de som har hatt baser der i de tidligere faser i Middelhavs-krigen. Etter hvert som de allierte kan utnytte de nyeroobrede flyplasser på Sicilia, vil Malta kunne fungere som basis for tyngre flytyper enn de som opererer derfra nå.

INVASJONSTEORI - OG PRAKSIS. De allierte fikk sine bitre lekser ved Dieppe og i Tunisia, og detaljer fra invasjonen på Sicilia viser at de har bragt lærdom av erfaringene. Således forsøkte de ikke å føre i land tanks for kanoner på Sicilia. Kanonene ble fraktet i land først. Ved Dieppe hadde det vist seg at "Churchill-kampvogner" uten passende artilleristøtte var til liten nytte, og i Tunisia hadde kanoner og ikke tanks spilt hovedrollen.

Invasjonens teori er forandret betydelig i det siste året. I Dieppe-tiden ble landstigningen betraktet som en offensiv operasjon. Tanks ble satt i land hurtigst mulig for å presse seg igjennom fiendens forsvar og trenge fram så langt som mulig. Nå legges hovedvekten på at landstigningsstyrken settes i stand til å forsvare landingsplassen. Forsvarsvåpen er landstigningsstyrkens første behov. De britiske troppenes mest anvendbare artillerivåpen er den såkalte 25 punderen, og det er tydelig at disse kanoner ble ført i land i store mengder i den første fase. 25 punderen er effektiv mot tanks, og den kan anvendes til å stoppe infanteri, til å legge sperreild foran de fremrykkende tropper og til å preparere fjellterreng, som er besatt av fienden. Panservogner har store svakheter som forsvarsvåpen, hvis de ikke støttes av kanoner av omtrent 25 punderens kaliber.

Såvidt man hittil har kunnet rekonstruere landstigningen, har den funnet sted i følgende orden: 1. Infanteri og sapperer med haubitser og så mange automavtåpen som de kan føre med. 2. Kanoner til forsvar av det arealet som infanteriet har besatt og til forberedelse for neste slag. 3. Infanterikampvogner, sannsynligvis av typen "Churchill" til støtte for infanteriet i angrep mot fiendtlige maskingeværreder, som forsvarer fjellposisjoner. 4. Tanks, sannsynligvis av typen Sherman for å utnytte enhver luke, som de tidligere ilandsatte avdelinger har greidd å skape.

LONDON NYTT

De viktigste krigsnyheter pr. 19/7 1943.

SYDFRONTEN. De allierte har nå erobret omtrent 1/3 av Sicilia og rykker på bred front mot sentrum av Øya. Etter å ha erobret Agrigento har general Pattons divisjoner stormet havnebyen Porto Empedocle og rykker i to kolonner mot vest og nord. Langs de bratte veiene som fører til Palermo, faller aksetroppene tilbake mot Øyas indre. Amerikanerne står mindre enn 30 km. fra Enna, knutepunktet midt på Sicilia. Enna har vært gjenstand for voldsomme luftangrep. Algerkringkasteren sier: Aksetroppene står overfor en alvorlig trussel om å bli sprengt i to adskilte deler.

Slaget om Catania har utviklet seg til et feltslag, som kan sammenlignes med de heftigste trefninger under den afrikanske krigen. Aksetroppene synes å ha fått ordre til å forsvare dette siste bolverk foran Messina til siste mann. Den 8. arme må kjempe seg fram meter for meter. Bak støttroppene arbeider feltartilleriet dag og natt. Flyvåpenet massebomber fiendens forsvarsverker, og på høyre fløy dundrer krigsfartøyenes kanoner. Den reorganiserte Hermann Göring divisjon byr især hardnakket motstand, og lar seg bokstavelig talt slakte ned før stillingen oppgis. Slagfeltet er oversådd med brennende kampvogner, falne og sårede. Kampene raser med en voldsomhet som gjør det umulig for de kjempende å sørge for sine sårede eller for de som er falt om av utmattelse.

Korrespondenter omtaler at tyndepunktet i slaget om Catania er forskutt til område vest for byen. Cataniasletten er praktisk talt sperret fra øst. Overfor den overhengende trussel mot Catania har aksens overkommando forlatt sitt h.k. i Taormina og sies å ha tatt sin tilflukt til det vestlige Sicilia. Sluttangrepet ble innledet søndag. Det ble forberedt ved langvarige og voldsomme bombardementer fra sjøen og luften og fra den 8. armers artilleri. Den 8. arme står ca. 5 km. fra byen. Aksens flyplasser utenfor Catania ligger under konstant ild og kan ikke benyttes. Catania står i brann. Sivilbefolkningen har flyktet i titusenvis til de underjordiske grottene ved Etnas fot.

Det er tatt over 22.000 fanger. 15 jankertransportfly ble skutt ned igår.

Bomber over Roma. Militære mål i Roma ble angrepet av flygende festninger mandag formiddag. Befolkningen er ved flygeblad gjort oppmerksom på at bombingene utføres av spesialtrenede presisjonsbombere, og kun har til hensikt å ramme mål av betydning for tyskernes krigstransporter.

Storangrep mot Napoli. Napoli er bombet av over 500 bombefly søndag. Wellington bombefly innledet i grålysningen med 2-tonns sprengbomber. Flygende festninger, som hver tar 3 entonas bomber avløste Wellingtonflyene. Deretter fulgte Liberatorfly fra Midt-Østen, som igjen ble avløst av Mitchellbombere og Marauders fra Tunisia. Angrepet varte i 90 minutter. Massevis av sprong- og brannbomber ble øst utover byen. Fulltreffere ble notert på det kongelige arsenal, torpedofabrikk og jernbaneanlegg. Ifølge offisielle opplysninger er jernbanenettet rundt Napoli praktisk talt revet i filler.

VESTFRONTEN. Britiske jagerfly har angrepet jernbanemål i Frankrike, Nederland og Belgia. Tunge amerikanske bombefly har angrepet mål i Nordvest-Tyskland og Amsterdam. De skjøt ned 50 av en styrke på 200 tyske jagerfly. 3 all. fly savnes.

ØSTFRONTEN. Russernes angrep mot Orelkilen fortsetter å gjøre fremgang. I en korrespondentmelding fra Moskva heter det: Den russiske sommeroffensiven sprer seg fra punkter nord for Orel til Kursk i syd. Russerne fortsetter med å vinne terreng under harde kamper og presser konsentrisk mot Orel. De står innen skuddvidde av byen. Russiske tankkolonner står 15 km. fra jernbanen mellom Orel og Brjansk. Tyskerne setter stadig inn reservestyrker. Stillingen opsummeres nå slik: Mellom Orel og Kursk har russerne fullstendig gjenopprettet stillingen, slik som den var før den tyske offensiven begynte den 5. juli.

DET FJERNE ØSTEN. 200 allierte fly over Salomonøyene rettet søndag det kraftigste angrep som er gjort i det syd-vestlige Stillehav. 7 japanske skip ble ødelagt, 1 lett krysser, 2 destroyere, 1 ubåt, 1 tankbåt og 2 lasteskip. Kampen sto på i 20 minutter. 42 japanske jagere ble skutt ned. De allierte mistet 6 fly.

VVV VVV VVV

Mappe 9
Ekspl. 19/7
Arg.
O.V. 1943

KAMPEN OM KURSK.

Det er idag 2 uker siden tyskerne satte i gang sin offensiv ved Kursk. Deres vinning har vært ubetydelig, deres tap store både i menneskelig og materiell. Det som nå skjer på slettene ved Kursk er i sammentrengt form hele den tysk-russiske krigs begivenhetsforløp. Det er hi historien om voldsomme tyske kraftanstrengelser, og om hvordan disse blir tilintetgjort ved seig russisk motstand. Da Hitler den 22. juni 1941 beordret de tyske troppene til å gå over de russiske grenser, forestilte han seg at rådsrepublikken skulde være likvidert på noen uker. Den mening ble delt av mange militær-sakkyndige rundt om i verden. De som var grepet av hitlerforgudelsen så i ham alle tiders største feltherre. Hitler selv delte også denne oppfatning. Gang på gang ble det utbasunert i krigens første måneder at de russiske troppene var så grundig slått, at man ikke lenger kunde tale om noen militære russiske formasjoner, at veien til Moskva lå åpen o.s.v.

Russerne fortsatte imidlertid å kjempe. Hitlers triumferende erklæring om at tyskerne hadde Stalingrad fast i sin hånd ble fulgt av de tyske elitearmees tilintetgjørelse ved denne by. Rommel, som skulde rykke østover over Egypt, for å møte de tyske hærer som trengte fram over Kaukasus, måtte isteden i all hast retirere vestover, inntil hans tropper ble tatt til fange i Tunisia - og da de tyske armeene ble innviklet i slaget om Kursk, da gikk de allierte tropper i land på Sicilia. Hvorfor begynte tyskerne denne nye offensiven? De generaler som nå leder krigen der borte er ingen amatørfeltherrer. De er dyktige fagfolk. De innser fullt ut at et forsøk på å knuse Russlands militære makt, er utsiktsløst. De vet mer enn godt, at selv om offensiven ble kronet med held, så vilde erobringen av et område som de tidligere har hatt og mistet igjen, ikke på noen måte være avgjørende. De visste også at dette stykke russisk jord vilde koste meget blod og meget materiale.

De gikk til angrep fordi de befant seg i en tvangssituasjon. De har fått denne krig i arv etter Hitler. Han selv er forsvunnet fra synsfeltet. De begivenheter som han satte igang den 22. juni 1941 ruller imidlertid videre. De tyske hærførere, som må spille med i dramaet til jernteppet faller, kunde ikke la sin millionarme stå uvirksom og vente på hva russerne skulde ta seg til. Uvirksomhet virker demoraliserende på soldaten. Tyskerne gikk til angrep fordi de ikke hadde noe annet valg.

Hvis de kunde trengte russerne tilbake, så vilde ikke noe vesentlig være vunnet ved det. Hvis de ikke kan det, så har noe vesentlig inntruffet. Da er det blitt klarlagt at Tysklands militære makt er brutt. Til den offensiv som de nå har innledet har de mobilisert alt hva de eier av slagkraft. Deres beste tropper hviler i massegraver på de russiske steppene. Deres krigsindustri har fått sin prestasjons-evne nedsatt ved de alliertes flyangrep. De fremmede, som er slept som treller til Tyskland, har ingen interesse av å gjøre sin arbeidsinnsats. Hatet mot undertrykkterne syder i alle de okkuperte land. Befolkningen venter med utålmodighet på de alliertes tropper for å reise seg.

Krigsstillingen 1943 er den rone idyll for tyskerne sammenlignet med krigsstillingen i 1918. Verdun som brøt tyskernes kraft, har sin parallell i Stalingrad. Den tyske offensiven våren 1918 har fått sin parallell i den som nå pågår mot Kursk. Men forøvrig er alt ulikt. Fremtidsutsiktene i 1943 er for tyskerne svedkommende overmåte farligere og mørkere enn de var i 1918.

I 1918 var Russland eliminert. Tyskland var ikke truet av over 100 mill. mennesker, heller ikke truet av alle sine naboer. Det keiserlige Tyskland hadde, tross stor hardhet, ikke fart fram slik som det tredje riket. Det hadde ikke avlivet mennesker i millionvis bare fordi de tilhørte et annet folk. Det hadde ikke fremkalt mot seg den avsky og det hat som nå bare venter på å slå ut i lys lue.

Hvis den tyske offensiven i øst nå ikke krones med held, da har katastrofens time rykket nærmere. Det er en katastrofe hvis omfang og vildskap ingen fantasi kan utmåle.

v v v v v v v v v

WHO WON THE WAR? Den 10. juli 1945 kommer til å bli en av de viktigste merkedager i den annen verdenskrigs historie. De forente Staters tropper steg da i land i Europa. Overkommandoen føres av en amerikaner. En meget stor del av krigsmateriellet er amerikansk. U.S.A. forbereder seg til å delta i forsøket på å skrive nye lover for det gamle Europa!

v v v v v v v v v

ET ALVORLIG ANSLAG MOT NORSK NÆRINGS-LIV.

"Rasjonaliseringen" av norsk industri og håndverk til fordel for okkupasjonsmakten skal nå settes ut i livet for alvor. Et skriv fra planavdelingen i Næringsdepartementet til fylkeshåndverksmesteren taler greitt ut om det. Vi gjengir det:

NERINGSDEPARTEMENTET

Planavdelingen.

Oslo, den 1. juli 1943.

Rundskriv nr. 6. Til fylkeshåndverksmesteren i .....

Vedr.: Alminnelig nasjonal arbeidsinnsats.

Med heimel i lov nr. 2 av 25. febr. 1943 om gjennomføring av loven om alminnelig nasjonal arbeidsinnsats gir man Dem som fylkeshåndverksmester i ..... fullmakt til å framkomme med forslag om stengning av, sammenslutning eller innskrenking av håndverksbedrifter med henblikk på rasjonalisering av håndverket i Deres fylke og frigjøring av arbeidskraft for den alminnelige nasjonale arbeidsinnsats.

Forslagene skrives på skjema nr. 8, som oversendes bedriften til uttalelse. Innehaveren eller den daglige leder utfyller punkt 1 på side 3, eventuelt i forbindelse med en følgeskrivelse, og besvarer samtidig spørsmålene på side 2. Bedriften får 3 - tre - dager til dette og returnerer så saken til Dem.

De innkaller deretter representanter fra de under 2 til 9 nevnte institusjoner til et møte hvor samtlige forslag blir behandlet, og de innkalte representanter gir sin påtegning på skjema 8. Saken oversendes deretter til Norges Håndverkerforbund, som etter å ha tatt standpunkt til saken, oversender denne til Næringsdepartementets planavdeling med sin uttalelse.

Forslagenes omfang:

1. Skjønnhetspløiesalonger, motesalonger, luksusskrodderier, plissemakere, skiltmalere, steinhoggere (såfremt de ikke arbeider for offentlige eller tyske oppdrag eller eksport), gipsmakere, treskjerere, rammemakere, gullsmeder, gravører, musikk-instrumentmakere og leketøyprodusenter stenges fullstendig.
2. Slaktere og pølsmakere, dame- og herrefrisører, massasjelinstitutter, buntmakere, garvere, dame- og herrehattmakere samt lue- og paraplymakere, porteføljemakere, hanskemakere, pelsberedere, possemontører, keramikere, malere, bygg- og møbel-tapetsere, vinduspussere, møbelsnekkere, dreiere, parkettleggere, blikkenslagere, smeder, fotografer, reproduksjons- og galvanisører stenges med 30 - 70%.
3. Bakere, rensorier og fargerier, kunststopperier, skomakere, taktekkere, isolatører, bokkere, vogn- og karosserimakere og hjulmakere, maskinbyggere, mekanikere, bilreparatører, radiomontører, formere og støpere, sveisere og vulkanisører må kun stenges i det omfang rent yrkesmessige grunner tilsier det.
4. Med hensyn til entreprenører er det dog truffet en særskilt ordning med autorisasjoner. Man mottar dog gjerne forslag fra Dem også med hensyn til disse bedrifter.
5. Håndverksbedrifter forøvrig stenges i den utstrekning det synes tilrådelig innen hvert fylke.

I alle tilfeller må forslagene være så vidtgående at gjennomsnittlig 50% av de som var beskjeftiget før 15/4-1943 innen håndverket, blir frigjort for den nasjonale arbeidsinnsats.

Ved behandlingen av denne næringsgren må man også ta hensyn til at enkelte bedrifter utelukkende arbeider for tysk behov. Sådanne bedrifter må derfor om nødvendig holdes utenfor forslagenes ramme. Det bør også opplyses om bedriften arbeider for offentlige oppdrag eller eksport.

Forøvrig gjelder at ovenfor anførte prosenttall er satt så høyt at man kan arbeide med en hvis sikkerhetsmargin. De anmodes derfor om å klassifisere de innsendte forslag såvidt dette lar seg gjøre.

Fylkeshåndverksmesterens innstilling skal være innsendt til Norges Håndverkerforbund innen utgangen av juli måned, for de 3 nordligste fylkers vedkommende innen 14. august.

Bedre kan ingen få sagt det: 50% av de norske håndverksbedrifter skal ødelegges til fordel for den nasjonale arbeidsinnsats, men bedrifter som arbeider for tysk behov skal spares!

Vi skal senere komme utførligere tilbake til denne sak. Det følgende er bare noen foreløbige bemerkninger.

- Det skjema nr. 8 som sendes bedriften inneholder følgende hovedpunkter:
- Forslag fra fylkeshåndverksmesteren om stegning, innskrenkning eller sammen-slåing av bedrifter.
  - Diverse detaljerte spørsmål angående bedriftens arbeidskraft, lokaler, drifts-midler, inventar og råstoffer, som forlanges besvart av bedriftens leder.
  - Uttalelser fra bedriftens innehaver samt offentlige og politiske myndigheter.
- På grunnlag av disse uttalelser skal så Næringsdepartementet avsi den ende-lige dom.

I henhold til den parole som før er utsondt til næringsorganisasjoner skal bedriftens leder:

- Unnlate å besvare de detaljerte spørsmål under B.
- Framholde sine innvendinger mot fylkeshåndverksmesterens forslag, men først etter å ha forlangt nærmere motiver for forslaget og tilstrekkelig tid til å svare.

I denne alvorlige stund for det norske håndverk må det være klart for alle at bare en sterk og solidarisk holdning kan berge denne arbeidsgren.

Den som prøver å svikte fronten for å mole sin egen kake, skal vite at ingen forreder kommer til å få drive håndverk i framtidens Norge.

-----0000000000000000-----

ENHVER MÅ AVHOLDE SEG FRA HANDLINGER SOM KAN FREMME ARBEIDSMOBILISERINGEN.

Arbeidsmobiliseringen er blitt en fiasko. Det forlyder nå at tyskerne for-langer innkalt folk som er reist på jordbruksarbeid. Vi gjentar PAROLEN: INGEN MÅ MELDE SEG TIL REGISTRERING. INGEN MÅ MÖTE ETTER INNKALLELSE TIL AR-BEIDSKONTOR ELLER LEGEUNDERSÖKELSE, ARBEIDSSTED ELLER ARBEIDSPASS.

Når vi motsetter oss tvangsutskrivningen, når vi nekter å møte, må også de næringsdrivende for å beskytte seg selv og sine folk nekte å medvirke i et-hvert forsök på "rasjonalisering". Ingen må betale avgift til "Hjelpesfondet for næringslivet". Vi bidrar ikke frivillig til ödölgelsesverket og derved skaffer fienden hjelpetropper mot oss selv.

Det har i den senere tid forekommet at norske bedrifter har fått seg anvist, ja endog anmodet om, arbeidskraft som er tvangsutskrevet.

INGEN BEDRIFT MÅ TA IMOT ELLER ANMODE OM DEN SLAGS ARBEIDSKRAFT.

Dette standpunkt må inntas også av böndene. Ingen nordmann eller norsk be-drift må dra fordel av tvangsutskrivningen. Et slikt forrederi mot den norske front vilde være kortsynt og medføre at vedkommende vil komme på svartelisten etter krigen.

-----0000000000000000-----

TIL POLITIET.

Politidepartementet har i skriv i forrige uke pålagt samtlige politimestre öyeblikkelig å iverksette övelser og prøver for politi-idrettsmerket.

Alle norske idrettsmenn har i de 3 år krigen i Norge har vart, boykottet alle stevner og heller ikke avlagt prøver for idrettsmerket.

Det er en selvfølge at alle politimenn støtter idrettsfronten.

INGEN NORSK POLITIMANN SKAL DELTA I KONKURRANSER ELLER TA IDRETTSMERKET.

Si ifra til dine kamerater!

-----0000000000000000-----

22 JULI 1943

LONDON NETT

De viktigste krigsnyheter pr. 21/7-43.

SYDFRONTEN. Det tysk-italienske forsvaret i Midt-Sicilia utsettes for ytterst harde påkjenninger, og hele öya står nå i fare for å klöves av den allierte kilen som er drevet forbi Enna. Det ble meldt idag at denne by, som er et viktig sambandsknutepunkt midt på öya, er inntatt. Dette ble meldt av en amerikansk radiokronikör som sa: "Med erobringen av Enna er hele Syd-Sicilia på de alliertes hender. Et betydelig antall tyske og italienske tropper står i fare for å bli avskåret". - I dagens kommunike fra det all. h.k. i Nord-Afrika heter det: Syd for Catania fortsetter britiske styrker å møte hardnakket tysk motstand, men fremgangen fortsetter, og byen blir nå angrepet fra alle sider. Alger-kringkasteren meddeler at canadiske og britiske tropper har nådd fram til utkanten av Ramacca, 15 km. sydvest for Gerbinflyplassens i sine opera-sjoner som har til hensikt å ta Catania i ryggen. Amerikanske og canadiske avdelinger befinner seg allerede et godt stykke bortenfor det viktige jernbane-knutepunkt Caltanizetta og Piazza Armerina.

Om operasjonene i luften melder dagens allierte kommunike: Middelstore allierte bombefly angrep natt til igår kommunikasjonssentret Randazzo nordvest for Catania. Lette allierte fly angrep fiendens veikommunikasjoner. Allierte fly angrep tirsdag og natt til tirsdag flyplasser og sambandslinjer i Italia. En flyplass på Sardinia ble angrepet. 5 aksefly ble skutt ned. 6 allierte fly savnes etter alle disse operasjoner. Britiske bombefly fra Midt-Östen bombet flyplassen Vito Valentia på täspissen av Italia. Ingen all. fly gikk tapt her.

Det opplyses idag at fangeantallet nå utgjör adskillig over 40.000 tyskere og italienere, og at dette tallet stiger stadig etter hver by som blir tatt.

Kommentar. BBC' medarbeider i Alger sier: "Av meldingene fra Sicilia frem-går det stadig tydeligere at innbyggerne hater tyskerne og er vennlig stemt mot briterne og amerikanerne. Tyske fanger blir ofte pepet ut av italienserne."

ÖSTFRONTEN. Med voldsom kraft bryter den röde arme inn i det tyske for-svarssystem i Orel-avsnittet. Russ. panseravdelinger har erobret tilsammen 130 befestede steder og byer. Malo-Arkangelsk som ligger 65 km. sydöst for Orel på jernbanelinjen Moskva-Charkov falt i russernes hender etter heftige kamper sammen med 19 andre større bebodde steder. 50 landsbyer og byer er gjenerobret syd for Orel. I et kommunike fra Moskva sent igår kveld heter det at russiske tropper hadde satt over den nordlige delen av Donetzelven og Miuselven og at det hadde lykket dem i høy grad å forbedre sine stillinger. Det pågår voldsomme kamper syd for Isjum og sydvest for Vorosjilovgrad. Berlin innrømmet tirsdag kveld at russerne hadde trengt inn i de tyske linjer. Det russ. kommunike opp-lyste at kampene ved Donetz og Mius begynte som lokale trefninger som så utvik-let seg til slag av avgjörende betydning. Lenger nord, i Bjelgorod-avsnittet, rykket den röde arme tirsdag fra 10 til 12 km. fremover. Tyske motangrep med infanteri og tanks ble avvist. Ved Orel er den tyske kilen blitt mere redusert. Tyskerne gikk her til motangrep som russerne slo tilbake og trengte så fram fra 6 - 7 km. Nordöst for Orel har russerne inntatt flere bebodde strök til, bl.a. den viktige byen Mtsensk. Denne byen, som ligger på jernbanelinjen mellom Moskva og Orel, gir russerne et ypperlig springbrett for en offensiv som tar sikte på å avskjære den nordlige del av Orel-fremspringet. Det er ikke noe nytt om det russiske fremstöt fra nordvest, hvis mål er å avskjære jernbanelinjen mellom Briansk og Orel. Ifl. melding fra fronten tirsdag hadde russerne av-skåret jernbanelinjen. - Den militære medarbeider i Daily Telegraph skriver idag: "Det ser ikke ut som om det er noe til hinder for at russerne beholder initiativet. Den tyske offensivs kortvarighet er en bemerkelsesverdig innrömmelse av svakhet. Det er klart at tyskerne ikke har tilstrekkelig utstyr til å före en langvarig utmattelseskrig".

DET FJERNE ÖSTEN. Under et angrep igår i Vela-bukten senket all. bombefly en japansk krysser og 2 destroyere, foruten at de skadet en destroyer og 1 transportskip.

v v v v v v v v v

Mappe 9
Eksp. 2/7
Arg. 1943
O. V.
Jfr.
m. 3957

ITALIAS NÖDRÖP TIL TYSKLAND.

Londonpressen aksepterer på alle punkter den appell til det italienske folket, som bærer Roosevelts og Churchills navn, selv om man ikke på stilen kjenner igjen de to mesteres løveklo. - manifestet er sannsynligvis skrevet av et politisk departement etter direktiv fra høyere hold. Over sprengbombenes detonnasjoner og det 881232 de kanonbulder hører nå det italienske folket fornuftens stemme i radioen, sier Daily Mail. Å avvise tilbudet betyr mere ødeleggelse, nye tap av menneskeliv og utarming og svekkelse av det italienske folket. Politiske kretser i London mener at budskapet er kommet på et beleilig tidspunkt. De italienske stridskreftene på Sicilia røper en tiltagende likegyldighet, og på mange steder bryter all italiensk motstand sammen, så snart allierte styrker viser seg i deres nærhet. De italienske fly synes å være blåst bort fra Sicilia. Om den italienske flåten sa en engelsk militærkronikør den 16. juli følgende: "Det eneste som er fast og ubevegelig i denne bevegelige og vekslende kampanje, er den italienske flåten".

Tidspunktet synes også godt valgt med hensyn til støtningen i Italia overfor tyskerne. Italienske flygere har ingen sympati for die Luftwaffe. Regia Aeronautica er bare die Luftwaffes fattige slektning, sa en italiensk pilot, som ble tatt til fange. Han kunde videre meddele at tyskerne har tatt det italienske flyvåpens beste maskiner i bytte mot gamle tyske typer. Tyskerne har også overtatt verktøy og maskiner og rekvirert verksteder og reparasjonsverksteder med den følge, at italienerne nå må utføre sine reparasjoner i provisoriske verksteder. Tyskerne tar også for seg selv de beste boliger og den beste maten. Allierte tropper har fått slike uttalelser bekreftet, når de okkuperte fiendens flyplasser. I de beste bygningene holdt tyskerne til, mens italienerne var henvist til brakker og skjul i omegnen. I tyskernes boliger fantes det gode forråd av dansk smør, belgisk konservert melk, italiensk syltetøy og franske delikatesser, mens de italienske flygerne på den samme flyplassen baklaget seg over små og dårlige rasjoner.

Ledemotivet i den italienske pressens betraktninger over krigssituasjonen nå er kravet om tysk hjelp, men en hjelp som strekker seg lengre enn til Brønnerpasset. Til og med Giornale d'Italia reiser et nødröp: "Det er av største betydning, at den kraftigste tyske hjelp straks kommer til Sicilia. I denne skjebnetime må hitler huske Mussolinis løfte, at italienerne skal marsjere sammen med tyskerne til siste slutt". Andre aviser sier at de allierte akter å forandre Sicilia til en gigantisk basis for operasjoner mot Italia. Den italienske pressen insisterer så kraftig på tysk hjelp, at man i London spekulerer på, om fascistlederne vil forsøke å rettferdiggjøre seg overfor folket ved å hevde at Italias ulykke skyldes at den tyske hjelp er uteblitt og påberope seg "Tysklands svikfulle politikk overfor Italia" i sitt hovedforsvar.

I London venter man imidlertid ikke at den italienske motstand skal bli lammet av ett slag. Man venter heller ikke noen voldsom revolusjon, men det betviles ikke at troppene moral hurtig blir darligere, og at sivilbefolkningens aktivitet øker og etterhvert forandres til passiv motstand mot tyskerne og mot hele krigsinnsatsen. Fascistledelsen røper stadig tydeligere sin innsikt om at dens dager er talte, skjönt den ennå ikke er blitt enig om en felles rettetlinje. Forsøk et på å popularisere kongemakten betraktes i London som et forsøk fra en enkelt fascistgruppes side på å finne en beskyttelse mot den truende stormen.

London er sparsom med forutsigelser om hvordan de allierte vil behandle Italia etter kapitulasjonen, men Washington-korrespondenter erklærer at så snart et vennskapelig samarbeide er innledet, vil de allierte støtte Italias økonomi, og de anser det for sannsynlig, at Italia skal få fortsatte sitt koloniseringsarbeid i Afrika etter krigen. De kraftforholdsregler som planlegges overfor det beseirede Tyskland, kommer neppe til å bli anvendt mot Italia. Det fremholdes dog at når det gjelder hjelp til Middelhavslanene, så kommer Hollas i første rekke.

De hersker i Italia en like utbredt som forbitret misnøye med det fascistiske styre. At denne misnøye ikke har fått uttrykk i handling, beror på at folket terroriseres av politiveldet med spioneri, angiveri og voldsstyre. Det italienske folket er fiendtlig stemt mot fascismen. I det øyeblikk det italienske folket får klart for seg at en katastrofe er uundgåelig, er det rådende styre dømt til undergang tross sine maktmidler. Følelsen av faren som nærmer seg lammer fascistenes handlekraft. At det er fare på ferde, derom gir begivenhetene syn for sagn. Italienerne får føle at Churchills og Roosevelts budskap med krav til dem om å kapitulere, ikke er tomme ord.

FAKTA OG KOMMENTARER.

DÄRLIG KAMPANJ. Den fascistiske propaganda har hevde iherdig at når det gjelder forsvaret av Italias jord, vil alle italianere slåss "con amore". Meldinger fra Sicilia tyder på at moralen ikke er den aller beste blant de italienske troppene på Øya. De fangene som er blitt tatt, synes å være meget tilfredse med sin skjebne. Det er ikke underlig, for flere av dem hadde svært dårlige våpen. Noen var tjenestvillige og begynte straks å hjelpe de allierte troppene i deres arbeid. I et par tilfeller har italienske offiserer latt seg ta til fange under omstendigheter som mildest talt vitner om krigstretthet.

Meldingene viser også, at befolkningen ikke er besjelet av fiendtlige følelser mot briterne og amerikanerne. De italienske troppene er heller ikke fanatiske motstandere av anglosakserne. Det sies at det forholder seg slik at de italienske reserveoffiserene gjennomgående er anti-fascistisk innstillet. Den største delen av dem tilhører universitetsungdommen, og den er uvennlig innstillet mot Mussolini og hans tilhengere p.g.a. at de undertrykker ungdommens meninger. Det er derfor uvisst om de allierte kommer til å møte noen forbitret motstand fra de italienske troppene, nå da invasjonen er kronet med held i dens første og avgjørende fase.

Man kan ikke vente at Roosevelts og Churchills appell skal ha noen øyeblikkelig virkning, men fremgang for de allierte kan gi den så sterkt ettertrykk, at det italienske folket ryster av seg det fascistiske åket og frigjør seg fra avhengigheten av Tyskland. Hvis appellen aksepteres, betyr det statsomvelting i Italia. Vilke følger den vil få, står foreløbig i det blå.

INVASJON I ITALIA ? William Simms skriver i New York World Telegram: De neste 120 dager vil komme til å ryste aksene i dens grunnvoller. Jeg har talt med noen av de skarpeste diplomatene i Washington om landstigningen på Sicilia, og den alminnelige oppfatningen var, at hvis de sicilianske operasjoner blir en suksess, så vil de bli fulgt av en invasjon i Italia.

CANADIERNES INNSATS. Av de rapporter som hittil er kommet inn fremgår det, at canadierne har utført et førsteklasses arbeid ved invasjonen. På 24 timer gjorde de seg til herrer over Pachino-halvøya. De har trent i årevis for landstigning, og det var takket være deres hurtighet og høyeffektive fremtøt at fienden ikke fikk noe pusterum, og canadiernes egne tap ble holdt nede. "De klemte sammen kystforsvaret som man klemmer sammen et trekkspill", sa en korrespondent.

EN SJELDEN KAMP. Britiske fallskjermtropper, som landet på Sicilia natt til invasjonslördagen, slo lørdag morgen tilbake et kavalleriangrep. Det var historiens første sammenstøt mellom disse to våpenarter. Fallskjermtroppene var blitt spredt p.g.a. kraftig vind før landingen, men de samlet seg snart og nådde sitt mål. Det var etter dette at kavalleriet gikk til angrep, men fallskjermtroppenes ild var så effektiv, at kavallerisjokket gikk av sporet.

MONTGOMERY var i London etter det nordafrikanske felttoget. Han ble ofte gjenkjent og var gjenstand for begejstret hyldest. I Strand Theatre ble han først gjenkjent av sjokoladepiken. Hun ofret sine rasjoneringsmerker på de aller beste sjokoladene som hun hadde, og ga dem til Montgomery. En av teatrets funksjonærer gikk fram til generalen og sa, at hans sønn var i den 8. arme. "Da er han all right", sa Montgomery. Han opptratte alltid i den såkalte "battledress" og tankkorpsets brede, sorte baskerlus. Så snart folk fikk øye på ham, ropte de hurra og sang "For he is a jolly good fellow".

GA IRA. Noe hvert sted i Frankrike ble Tricoloren heist, da nyhetene om den vellykte allierte landstigning på Sicilia ble kjent. Offisielt ble det gjort som en forberedelse til den 14. juli, men t.o.m. i Spania finner iakttakere det merkelig, at franskmenn skulde heise flaggene 2-3 dager i forveien!

SENSASJONELL AVSLÖRING. Parlamentssekretær sir Arthur Salter ga i en tale i underhuset den 14. juli følgende opplysninger: I to perioder i krigen var fartøysituasjonen så alvorlig at hele krigens utgang sto på spill, men begge ganger ble likevekten gjenopprettet ved hjelp fra de Forente stater. Den første perioden var våren 1941, da Storbritannia var truet av hungersnød, fabrikketengning p.g.a. mangel på krigsmateriell, og da det ikke evnet å forsterke sine armeer i Midt-Østen eller gi dem tilstrekkelige forsyninger. Den annen periode var våren 1942, da Japan nylig hadde trått inn i krigen, og de forente nasjoner mistet flere fartøyer enn de kunde erstatte. Sommeren 1942 befant Storbritannia seg igjen i en ytterst vanskelig stilling.

SITUASJONEN.

De alliertes operasjoner på Sicilia går raskere enn man hadde ventet da de ble satt igang. Det har hittil vist seg at aksepropagandaen som vanlig var hul og upålitelig. De italienske forsvarsforberedelsene har ikke vært av den art som kreves for å møte kombinerte operasjoner av moderne arme-, flåte- og flystyrker, og aksebrorens hjelp har ikke strukket til for å fylle hullene. Til tross for aksens rapporter om at forsvarsstyrkene samles for å gå til avgjørende angrep, er det man hittil har sett av det ikke av den kvanitet og kvalitet som kreves mot Montgomerys trenede Afrikas arme, canadernes livsførsel, som er strabasios nok i fredstid, og amerikanernes gå-på humør. Den italienske hær består ikke av de tapre Garibaldi-typor, som alltid har vært å finne i Italia, men av fredelige arbeidere og bønder. De kan, tross fascistpropagandaen, ikke riktig fatte, at engelskmenn og amerikanere, som alltid har betraktet som sine beste kunder i turistindustrien, akter å ødelegge deres herlige land og for fremtiden holde dem i slaveri og fattigdom, hvis de lader nederlag.

I en offisiell erklæring i anledning av Churchills og Roosevelts budskap til det italienske folket, sies det, at disse to har glemt at "de vender seg til et av verdens fornemste og mest intelligente folk", og at italienerne ikke kommer til å bite på krokene. Tja, kanskje det, men det vilde nå være bevis på et visst intelligensmål, hvis italienerne ristet av seg det nåværende regime, og ga opp det hele. På den måten vilde landet bli spart for krigens horjinger. Den fascistiske propagandaens redselsskildringer av en alliert okkupasjon er så grove, at de ikke burde aksepteres av "et av det fornemste og mest intelligente folk i verden". En annen sak vilde det være hvis italienerne kunde bevegges til å betrakte den som en befrielseskrig. Da vilde sikkerlig Garibaldi ånd igjen våkne.

De allierte har nå fått et slikt grep på Sicilia, at det kreves en kraftanstrengelse av en slik størrelse for å drive dem vekk, at hverken Italia eller Tyskland eller begge tilsammen kan prestere den uten å blottstille andre områder i så høy grad at risikoen blir altfor stor. Det første angrepet mot "Festung Europa" har tydelig vist, at dens forsvarsverker er oppreklamerte og ikke holder mål.

Angrepet mot det italienske fastlandet lar neppe vente på seg for lange. Det kan godt komme før kampene på Sicilia er slutt. Aksepropagandaens prat om at de alliertes reserver ikke strekker til for ytterligere foretak, kan muligens aksepteres av de godtroende, men ikke av "et av verdens fornemste og mest intelligente folk". Når angrepet kommer, vil det vise seg at Italia er meget vanskelig å forsvare. De kombinerte operasjoner har sin egen kraft. De lange kystene gir de alliertes flåter glimrende chanser til å gripe inn, de korte avstander tversover innbyr til operasjoner av motoriserte tropper, og flyoverlegenheten garanterer en vidtgående ødeleggelse av Italias kommunikasjoner.

Aksebroren kan ikke hjelpe. Midrop er utgått fra Mussolini og fra den italienske pressen. Hitler kan ikke oppfylle deres bønner. De to guder som møttes igår har sikkerlig ført en meget menneskelig tale om tofrontsrigens ubehagelige faktum, og selv Hitlers "geniale strategi" har neppe funnet noen løsning som er hjertevennen verdig. Det får klare seg med det som er der nede av tyske soldater. De greier seg forhåpentlig foreløpig som sikkerhetspoliti mot indre uroligheter, inntil retretten over Brennerpasset er sikret.

Stillingen i øst begynner å bli ubehagelig for tyskerne. Russerne er ufor-skammet nok til å bryte alle gode regler for den tyske strategi, som foreskriver at om sommeren er det tyskernes tur til å lage offensiv. De besvarer den tyske kalenderoffensiven med et kontraforetak av slike dimensjoner, at tyskerne må skrape ihop alle reserver i hui og hast. Hitler selv har, som man ser, ikke noe med det å gjøre. Han har fått sommerferie og er nede og prater med Mussolini. Yrkesmilitærene, som har fått den leie jobben å administrere Hitlers konkurser i Russland, føler seg sikkert ikke noe særlig bundet av hans løfter ved de "hjer-telige forhandlinger" som ble holdt titt og ofte i de gode gamle dager.

Uten å ha vært tilstede ved de konferanser hvor de ubehagelige spørsmål diskuteres, kan man ganske godt forestille seg deltakernes følelser og oppførsel. Men mot invasjon hjelper den slags ikke.

26 JULI 1943

LONDON NYTT

De viktigste krigsnyheter pr. 23/7-43.

SYDFRONTEN. Krigsbegivenhetene på Sicilia utvikler seg i et rivende tempo. Et særkommunikat fra det all. h.k. melder at tropper fra den 7. amerikanske arme igår inntok Palermo, Sicilias hovedstad på nordvestkysten. Palermo har 350.000 innbyggere. Amerikanerne har forut for erobringen av Palermo inntatt i rask rek-kofølge 6 byer: Castelvetrano, Sciacca, Menfi, Caltabellotta, San Stefano og St. Catarina. 8 mindre byer er også falt i amerikanernes hender i denne front-sektor. Okkupasjonen av Palermo betyr at amerikanerne fullstendig har avskåret det vestlige hjørnet av Sicilia, og italienerne i byene Marsala og Trapani er dermed omringet. Den 7. arme under general Patton har etter et lynfremstøt over det vestlige Sicilia, nådd Syas vestkyst og står nå i havnebyen Marsalas umid-delbare nærhet. Aksetroppene er på full reträtt, og Marsala kan falle nårsomhelst.

Mot nordkysten rykker amerikanske og canadiske tropper fram i mangedobbelte kolonner, har forsert fjellkammene og er på farten ned skråningen mot havet på 5-6 forskjellige steder. Avskjæringen av kystveien i nord kan betraktes som nær forestående. Aksetroppene drar seg tilbake under arr fergardkamper.

De siste meldinger tyder på at all organisert motstand på Vest-Sicilia har brutt sammen. Krigskorrespondenter opplyser at de italienske troppene her er meget villige til å overgi seg, og at de ofte skyter de tyske offiserer som forsøker å hindre dem i det. Den 26. italienske divisjon har kapitulert med rubb og stubb. Tyske offiserer skjöt på soldatene i denne divisjon da de heiste det hvite flagg. Det italienske 12. bergregiment har også overgitt seg.

BBC's militær-medarbeider skriver at aksetroppene er i ferd med å overlate de vestlige og sentrale delene av Sicilia til sin skjebne. De synes helt å kon-sentrere seg om forsvaret av brohodet mellom Etna og Messina. Om kampene på Øst-Sicilia sier dagens kommunikat: Den 8. arme er innviklet i harde kamper syd og vest for Catania. Armeen fortsetter den omgående bevegelse som har ført den til Ramacca på vestskråningen av Cataniasletten. Slaget om Catania viser ingen tegn til å avta i styrke. Aksetroppene forsvarer her hver tomme jord.

FLYANGREP. Allierte fly har rottet nye angrep mot mål på det syditalienske fastland. Tunge bombefly har angrepet jernbaneknutepunktet Foggia, mens middel-store bombefly angrep mål i Battipaglia og Salerno igår. Salerno og en flyplass i Syd-Italia ble også angrepet nå til igår. Amerikanske jagere angrep kom-munikasjoner på Sardinia og skjöt ned 17 fiendtlige fly. 3 all. fly savnes fra alle disse operasjoner.

FLÅTEOPERASJONER. Kampene i Middelhavet tok onsdag en ny vending, da en britisk flåtestyrke for første gang bombarderte mål på det italienske fastlandet. Orlogsbasen og flyhavnen Crotone på sydkysten ved Taranto-bukten ble utsatt for heftig ild. Voldsomme branner bröt ut. Forut for angrepet gikk en heftig bom-bing av flyplassen ved Crotone. Det all. h.k. melder idag at lette flåtestyrker har trengt 15 mil nordover gjennom streket ved Messina uten å støte på et eneste aksekip.

PASITT. Stillingen kan oppsummeres slik: Ettor-et felttog som har stått på ikke fullt 14 dager, er 2/3 av Sicilia under alliert kontroll. De allierte be-hersker alle flyplassene, unntagen de som ligger rundt Gerbini, og disse er praktisk talt ubrukbare. All organisert motstand på Vest-Sicilia er opphört. Ingen tyskere er igjen på Vest-Sicilia. De har trukket seg tilbake til Øst-Sicilia for å slutte seg til den tyske baktropp der. Allierte krigsskip og fly- eskadrer forberoder marken for en invasjon av det syditalienske fastland. BBC's korr. skriver: De allierte har nå fört krigen til Italias porter. Det italienske befal kan forberode seg på overraskende begivenheter i en meget nær fremtid.

DET FJERNE ØSTEN. Allierte bombefly fra Australia har bombet havnen i Soerabaja på Java. Store branner oppsto. Ingen fly gikk tapt. Japanske still-inger på Salomonøyene, Ny Guinea og Celobes er også angrepet.

ØSTFRONTEN. Se 4. side.

v v v v v v v v v

Mappe 7
Eksp. 33/7
Arg.
O. V. 1943
Jfr.

AKSENS RETRETT.

Vi gjengir endel meldinger fra BBC's korrespondent i Alger fra de siste dager: 2/3 av Sicilia befinner seg nå under alliert kontroll. Bortsett fra kampområdet ved Catania befinner aksetroppene seg på full og delvis uordnet retrett mot det siste brohode ved Messina. Ved Catania byr italia nerne og tyskerne en hardnakket og desperat motstand. Slaget om Sicilia er i ferd med å gå inn i sin dramatiske slutfase. Italienerne strekker våpen i stadig større grupper og overalt ser man tegn til sammenbrudd i aksetroppenes kamphoral. Mytterier hører til dagens orden, og den militære disiplinen er gått i oppløsning. De all. har funnet en dagsbefaling, som ble utstedt for noen få dager siden av generalmajor Paul Conrad, sjefen for Hermann Göring divisjonen. I denne heter det: Jag hadde den sørgelige opplevelse i løpet av de siste dagene å være vitne til scener som ikke er en tysk soldat verdig, aller minst soldater fra panserdivisjonen Hermann Göring. Soldater kom løpende bakover og skrek hysterisk bare fordi de hadde opplevet et skudd som ble avfyrt ett eller annet sted i nærheten. Andre, som trodde på falske rykter, trakk hele kolonner tilbake til de bakre linjer. Det var ikke bare unge soldater, men også underoffiserer og yngre offiserer, som gjorde seg skyldig i dette. Det vil bli tatt alvorlige skritt for å sette en stopper for panikk og spredning av rykter. Jag venter at alle offiserer vil gjøre sin innflydelse gjeldende for å fjerne en så uverdigg holdning i panserdivisjonen Hermann Göring.

Montgomerys hovedstyrker står i Catanias umiddelbare nærhet. Byen er omringet fra syd og vest, og de britiske krigsskip opprettholder en fullstendig blokadé mot byens sydlige og vestlige forsvarsverk. Kampene raser med overordentlig voldsomhet. Montgomery har kastet inn forsterkninger av tanks og motorisert infanteri, og aksetroppene blir drevet på bred front mot Catanias sentrale deler. Briterne har forsert det innviklede forsvarssystemet syd for Catania, har opprettet en kjede av sterke brohoder og trønger nå fram i terrang som er lettere å mestre. Kampen om Catania har utviklet seg til et tilintetgjørelseslag av aktverdige dimensjoner. Man venter blodige barrikadekamper i det indre av byen, hvor aksetroppene skal ha forandret gater og torv til miniatyrfestninger.

Britiske speiderflygere rapporterer at aksens demoleringsavdelinger har trått i aksjon, og at broer, jernbaner og administrasjonsbygninger sprenges i luften. Det som de alliertes krigsskip, artilleri og fly ikke har lagt i ruiner, logger aksetroppene oppfordret i støv og grus. De alliertes flåteskadrer har i mellomtiden forlagt tyngdepunktet i sine bombardementer til kystveien nord for Catania. De opererer her nesten uforstyrret av aksens flyvåpen, og sender salve etter salve mot de fiendtlige troppene og forsyningskolonnene. Havnebyen Messina på Sicilias nordøstspiss holder på å bli utbygget til et siste bolverk. Tropper dras dit fra Vest-Sicilia langs kystveien i nord, og meget tyder på at aksens akter å by de allierte motstand i det smale kystbeltet langs Messinastredet.

Aksens flyvåpen har helt latt marketriskraftene i stikken, og de allierte har fullstendig horredømme i luften. I militære kretser i Alger tror man ikke at motstanderen kan utholde de stadige angrep fra flåte, fly og artilleri stort lenger, og at Catanias fall nå snart må ventes.

På de alliertes venstre fløy utvikler begivenhetene seg i rivende tempo. Støttropper står mindre enn 6 mil fra Sicilias nordkyst. Palermo er det viktigste havnebyen Termini er truet. Aksetroppene drar seg tilbake i full fart og sprenger broer og veier i luften. Det viktige vei- og jernbanesystemet i det midterste Sicilia kontrolleres nå av de allierte, og aksens stilling er katastrofalt forverret. Det foreligger også meldinger om at aksekommandoen er i ferd med å evakuere Trapani og Marsala. BBC's militær-medarbeider skriver onsdag at man kan vente en hurtig utvikling av de kommende operasjoner. Slaget om Sicilia har trått inn i sin slutfase knappe 12 dager etter at den første allierte soldaten satte sin fot på Syc.

v v v v v v v v v

26 JULI 1943

ÖSTFRONTEN.

LONDON DEN 21. JULI. Sovjet-russiske tanks og infanteriavdelinger står onsdag mindre enn 7 km. fra Orel. Den ligger under ild fra det langt rekkende artilleri. Med massoinnsats av pansero, infanteri og fly har russerne gjort dype innbrudd i tyskernes ytre forsvarsverk, og motstanderen er kastet på retrotten. Tyskerne etterlater tung utrustning under tilbaketog. Halvsirkelen rundt Orel lukker seg sikkert og metodisk, sier Moskva-kringkasteren. Tyskernes forsøk på å stoppe den russiske angrepstilgangen ved å sette inn reserver i all hast, har slått feil. En farlig omringningsbevegelse er under hurtig utvikling. Et nytt feltnodslag av store dimensjoner kan bare forhindres ved at tyskerne i tide trekker seg ut av Orel-lommen, erklærer man i Moskva.

Russerne har satt inn store fallskjermavdelinger i slaget om Orel, meddeles det i en frontrapport. De har landet bak tyskernes linjer, og har opprettet operasjonsbaser i ryggen på von Kluges divisjoner. Kampene om Orel har utviklet seg til et stort feltslag, hvor begge parter engasjerer stadig større kampekrofter. De russiske troppene har tilkjempet seg initiativet langs hele linjen, og et gjennombrudd mot Orel er muligens nær forestående. Nord for Orel-buen trenger russiske kolonner fram parallelt med jernbanen Orel-Briansk i retning mot den sistnevnte nøkkelstillingen. De tyske troppene ved Mtsensk ble overrasket og overrumplet og faller tilbake mot Briansk, forfulgt av russiske tanks og fly. Flere tyske divisjoner er kastet over ende, dusinvis av steder er falt i russernes hender, og bresjen i de fiendtlige linjene holder på å utvides.

Syd for Charkov opererer sterke sovjet-avdelinger på bred front mellom Isjum og punkter sydvest for Vorosjilovgrad. En omringningsbevegelse synes her å være under utvikling mot industribyen Stalino. Det var herfra de russiske troppene ble tvunget til å vike tilbake i den siste tyske motoffensiven i Donetz-bassonget. Angrepet går i retning mot kysten av Det asovske Hav, og en hurtig fremrykning mot syd vil føre til en alvorlig stilling for de tyske tropper, som holder stillingen vest for Rostov. Hele sydfronten er i ferd med å komme i bevegelse, og man imøteser de kommende ukers frontrapporter med stigende spenning. Kampene raser nå innenfor et område som tyskerne har forsøkt å utbygge etter at de ble drevet tilbake under den russiske vinteroffensiven og de katastrofale begivenhetene ved Stalingrad.

DAGENS MELDINGER. Orel-avsnittet. De russiske tropper som rykker fram mot sydøst fra den nordlige Orel-buo, har hatt betydelige terrengvinninger, melder Moskva-kringkasteren i et ekstrakomm. torsdag kveld. Den store byen og nøkkelstillingen Bolkhov, 50 km. nord for Orel, er erobret. Et sterkt befestet fiendtlig område er bragt ut av verden, sier det russ. komm. På de øvrige avsnitt av Orelfronten har russerne rykket fram 6 til 8 km. Orel ligger under hard ild. Moskva betegner den tyske garnisons stilling som ytterst kritisk. - I en lo dagers offensiv i Orel-avsnittet har sovjet-troppene erobret et veldig krigsbytte som omfatter bl.a. nesten 400 tanks og over 700 kanoner. 50.000 tyskere er falt og 6.000 er tatt tilfange. Dessuten er 700 tanks, 900 fly og nesten 900 kanoner ødelagt for tyskerne. Offensiven fortsetter med stor kraft. De tyske stillingene rennes overende i rask takt og sovjet-troppene har gått i stilling for et samlet angrep mot Orel.

Bjelgorod-avsnittet. Komm. torsdag melder: I retning Bjelgorod rykket våre tropper fram 5 til 7 km. etter å ha overvunnet fiendens motstand og slått tilbake hans motangrep. Reuter-melding idag sier at tyskerne nå er på full retrett langs jernbanelinjen som fører fra Kursk til Bjelgorod.

Isjum - Vorosjilovgrad. På dette frontavsnitt utvikler den russiske offensiven seg i gunstig retning tross viss motstand. Russerne har opprettet en serie faste brohoder på vestsiden av Donetz og Mius. Sovjet-flyvåpenet har åpnet en voldsom luftoffensiv mot de tyske linjene sydvest for Vorosjilovgrad, og kampene har gått inn i en ytterst voldsom fase. Et nytt omfattende feltslag er i sikte, heter det i en Moskva-melding torsdag kveld. Times skriver idag: Den russ. offensiven går jevnt og sikkert fremover. De russiske bedrifter er strålende.

SAMMENHENG PÅ SICILIA ?

Knappt 2 uker er gått siden de allierte gikk i land på Sicilia. Det var en vanskelig operasjon. Det var første gangen de allierte forsøkte en invasjon i stort format over havet mot en fiendtlig kyst i Europa. Sicilia er en av Middelhavets aller viktigste posisjoner, på en gang et springbrett mot Italia og fastlandet og en flanketrussel mot Middelhavets vestsøstlige passasje. Man kunde således vente at aksens ikke skulde spare noen anstrengelse for å slå angrepet tilbake. En mislykket invasjon mot Sicilia vilde både militært og politisk-moralsk fått den største betydning. Det ble t.o.m. oppgitt at aksens styrker på Øya beløp seg til 400.000 mann.

Operasjonene på Sicilia har isteden blitt en oppvisning i de alliertes evne til å føre lynkrig. Som lynkrig betraktet er operasjonene minst like sensasjonelle som f.eks. den tyske erobringen av Jugoslavia. Aksens forsvar er nå i ferd med å bryte totalt sammen. Dette skjer først og fremst som følge av to fryktelige, velberregnede støt mot to av Øyas nevrosentra, Catania og Enna. Disse støt har i ett slag bragt det sentrale forsvaret i den situasjon at bare en skyndsom retrett mot Messina muligens kan redde det tysk-italienske sentralforsvaret fra en fullstendig katastrofe. Ved Catania ble aksens tvunget til å ta opp forsvaret for å hindre de britiske mark-, fløte-, og flystridskreftene i deres prosisjonsmessige samvirke og trengte direkte fram til Messinastredet. Særlig har tyskerne kjempet tappert, men også de italienske troppene ved Catania har fått de alliertes anerkjennelse som selvsø motstandere.

Deres stilling ble dog stadig mere risikabel ettersom det viste seg at det italienske sentralforsvaret på det indre av Øya sviktet totalt. Den hurtige amerikansk-canadiske fremrykning mot Enna er blitt betegnet som et støt mot Sicilias solar plexus. Herfra går nemlig veier og jernbaner til alle deler av Sicilia. De viktigste av disse er kanskje de som fører til Messinområdet.

Det voldige, ildsprutende Enna spiller ved sin heligkhet en rolle, som man ikke må glemme. Fjellet ligger som en voldig prop i det nord-østlige Sicilias kommunikasjonsnett. På Cataniastetten syd for Enna og like ved dens fot, kjemper de tysk-italienske divisjonene en fortvilet retrettkamp. De har åpenbart små chanser til å komme noenlunde helskinnet ut av den. Mellom Enna og havet løper nemlig den smale kyststripen, Sicilias vakreste, som danner en meget trang passasje, et virkelig nåleøye, som befinner seg under ilden fra de britiske skipskanonene og stadig er utsatt for det britiske flyvåpen. Den lange omveien inn i landet kan når som helst bli klippet av, og er allerede klippet av ifølge enkelte allierte opplysninger.

Ved erobringen av Enna ligger også veien åpen mot nord. Det ser ut som om bare spredte styrker kan redde seg unna omringningen ved en meget hurtig flukt, hvis de da ikke foretrekker å overgi seg til de allierte. Restene av det sicilianske forsvar og eventuelle forsterkninger fra fastlandet kommer formodentlig til å bli samlet til et slags brohodeforsvar av det smale nordøst-hjørne foran Messina. At landtungen har liten bredde er dog i dette tilfelle neppe noen fordel for forsvarer. Den britiske flåten vil nok ikke holde seg uvirksom, ikke flyvåpenet heller. Aksens er ute av stand til å stille opp en jevnbyrdig makt mot dette kombinerte, overordentlig godt samspilte angrepsapparat. Aksens har dog en viss fordel ved at de nå kommer til å sliss mermere sine flybaser på fastlandet, skjønt disse baser sannsynligvis er ganske ilde tilredde av de alliertes langdistansofly.

Allerede om noen dager kan lynkrigen være flyttet over i umiddelbar nærhet av det italienske fastlandet. For øyeblikket er det aksens mest påtrengende oppgave å hindre de allierte fra, i løpet av kort tid å gjenta operasjonene på Sicilia og flytte krigen over på fastlandet. De bevis på kampmoral, som de italienske troppene har gitt, lovnar ingen tvil om at det må bli Tyskland som må påta seg hovedparten av dette forsvar. Spørsmålet er om dette i det hele tatt er mulig, uten at de betydelige reserver blir altfor hardt årolatte. Disse reserver er jo avsatt til å flyttes hurtig til andre, eventuelt truede invasionsområder.

8 0 JULI 1943

LONDON NYTT

De viktigste krigsnyheter pr. 26/7 1943

Italia. Verden er blitt befridd for en storforbryter. Romakringkasteren meddelt ved 22 tiden søndag kveld at Mussolini er gått av som statsminister. Hans post er over tatt av marsjall Badoglio. Badoglio sendt idag ut en proklamasjon over Romakringkasteren, som sa at den italienske hær nå bærer ansvaret for ro og orden. Fascistmilitsen er blitt innlemmet i de væpnede styrker. I hele Italia er det blitt innført portforbud. Alle tillatelser til å være i besittelse av våpen er blitt inndratt. Sammenkomster av over 3 mennesker er blitt forbudt. Før Mussolini gikk av var det voldelige demonstrasjoner i Roma. Store folkemasser dro gjennom gatene og ropte: "Love freden!", "Ned med krigen!", "Ned med Il Duce!". En melding fra Bern til New York Times sier at krisen i Italia begynte igår morges, da Mussolini ga forsvarsministeren meddelelse om de forslag som Hitler hadde gjort ham på møtet i Verona. Hitler foreslo at italienske baktropper skulde sendes til Sicilia, for at restene av Hermann Göring divisjonen skulde bli reddet. Den tyske planen skal også ha tatt sikte på å trekke de tyske tropper tilbake fra Syd-Italia - også fra Roma - for å opprette en forsvarslinje fra øst til vest gjennom Toscana. Da Mussolini nevnte dette forslag, besluttet den italienske regjering å forelegge hele saken for kongen. Kongen, som var klar over at det italienske folket ikke vilde gå med på at Italia ble ofret for å tjene Tysklands interesser, forkastet forslaget.

Krisen i Italia er tilspisset etter Mussolinis avgang. Meldinger fra Bern forteller om demonstrasjoner mot fascismen i mange deler av landet. Det har vært sammenstøt mellom tyske og italienske soldater med blodsutgydelse, og tyske luftvernstillinger i Milano skal ha åpnet ild mot fiendtligsinnede folkeskarer. Den hommelige italienske sanger "Reddferdighet og Frihet" sender ut krav om at Mussolinis medskyldige også skal gå av. I flommen av kommentarer griper vi ut en som sikkert dekker også de alliertes offisielle standpunkt. En autoritativ målsmann i London uttalte idag: Mussolini er styrtet, men tyskerne er fremdeles i Italia. De allierte styrker og det italienske folke oppgave er ikke fullført før den siste tysker i Italia er blitt drept, tatt til fange eller utvist, og før den italienske regjering har akseptert de alliertes krav om en hederlig overgivelse.

Sydfronten. På Sicilia er aksetroppene trengt sammen innefor et område av omtrent samme utstrekning som Cap Bon halvøya i Tunisia. Tyskere og italienere er gått i stilling langs den såkalte Etnalinjen, og kampene om aksens siste brohode er i full gang. Britere, amerikanere og canadiere angriper halvsirkelformet fra syd, sydvest og vest. Mens de alliertes markstridskrefter presser seg konsentrisk mot Messinastredet, er flåten og flyvåpenet i livlig aksjon, og Cataniområdet ligger under en stadig voldsommere beskytning fra sjøsiden. Det tyske panservåpenet og det motoriserte infanteriet byr beslutsom motstand, og kampene er preget av gjensidig forbitrelse. Lette britiske sjøstridskrefter foretar dype raid inn i Messinastredet, og man begynner å skiane togn til en alliert blokade av farvannene mellom Sicilias nordøstkyst og fastlandet.

Oprydning på Vest-Sicilia. På Vest-Sicilia fortsetter avdelinger av den 7. armé å nedkjempe den sporadiske og desorganiserte motstand fra de isolerte akses garnisonene. Havnebyene Marsala og Trapani er okkupert. Etter Palermos fall har antallet av fanger skutt hurtig i høyden. Hittil er 70.000 mann innregnet, og man regner med at 110.000 mann vil befinne seg i de alliertes hender når opprydningsaksjonene på Vest-Sicilia er avsluttet. Et rikelig krigsbytte er falt i general Pattons hender, og blir nå oppsamlet. De allierte kontrollerer nå ca. 4/5 av Sicilia, og aksens disponerer bare den smale kystremsen mellom Catania og Messina i nordøst. En britisk avis korrespondent telegraferer at den skrumpende forsvarssonen på Sicilias nordøst-spiss bombarderes døgnet rundt av det allierte flyvåpen, og at opprykningen av aksens forsvarssystem skrider fram metodisk og med stigende heftighet.

Fremrykningen fra Vest-Sicilia. En amerikansk krigskorrespondent telegraferer at amerikanske avdelinger trenger fram langs kystvegen i nord i hurtig takt. I Alger venter man rapporter om at amerikanere, canadiere, og britere får kontakt med hverandre vest for Etnalinjen. Ifølge tilgjengelige rapporter har general Pattons divi-

Mappe 9
Eksp. 26/7
4002 Arg. 1943
O. V.

sjener avskåret veien langs nordkysten på punkter som ligger adskillige kilometer øst for Palermo. - Slaget om Etnalinjen har begynt. Et heftig panserslag raser i den canadiske sektoren av fronten, der den 15. tyske panserdivisjon setter seg til forbitret motverge. Syd og vest for Catania bølger kampene med samme heftighet. Briterne har hatt mindre terrangvinninger, og halvsirkelen omkring byen er stramt ytterligere til.

Luftoffensiven. Allierte flystyrker har rettet vidstrakte og konsentrerte angrep mot det italienske fastland, spesielt mot havnebyer og jernbaner. Britiske fly, som var på hjemveien fra Nord-Afrika angrep Livorno på vestkysten. Bologna, Salerno, Reggio di Calabria og San Giovanni er også bombet. **Vestfronten.** Natt til søndag gjenoptok Royal Airforce massebombingen av militære mål på fastlandet. Krigens hittil kraftigste flyangrep ble rettet mot Hamburg. I dagslys søndag var tunge amerikanske bombefly igjen over Hamburg. Amerikanske bombefly angrep søndag også flyfabrikker i Rostock, en sjøflystasjon i Östersjön og ubåtverfter i Kiel. Britiske og amerikanske bombefly angrep dessuten Fokker flyfabrikker i Amstordam, industrimål nær Gent i Belgia og flyplasser i Flandern og i nærheten av Haag. 17 allierte jagerfly og 19 tunge bombefly savnes etter operasjonene i dagslys søndag. En stor styrke britiske bombefly angrep natt til mandag Essen. Foreløpige meldinger tyder på at bombingene var kraftige og virkningsfulle. 25 bombefly savnes. Britiske Mosquitofly var også ute natt til mandag og angrep mål i Hamburg og Köln.

Kjempangrepet mot Hamburg. Angrepet mot byen var luftkrigens ubetinget voldsomste raid mot tysk område. Det ble kastet over 2300 tonn bomber. Britiske piloter beskriver raiden som et inferno av ild, eksplosjoner, splinter og røyk. Høsten fra de mange kjempemessige brannene var utholdelig, stor en flyger. I løpet av 50 minutter feiet bølge etter bølge av britiske langdistansofly innover målområdet, og ca. 50 tonn spreng- og brannbomber ble kastet i minuttet. Hamburg sto i løpet av noen minutter i brann fra den ene ende til den annen, og tette eksplosjoner rystet målområdet med jevne mellomrum. De enorme røyksøylerne kunde observeres på en avstand av over 330 km. av besetninger ombord på bombefly, som samtidig gjennomførte avledningsbombinger mot Ruhr. Luftvernet møtte opp med full styrke, mens de tyske nattjagerfly holdt seg bemerkelsesverdige unna. Britiske piloter omtaler at det tyske markforsvaret anvendte en ny type luftverngranater, som eksploderer med et voldsomt knall og sender et regn av metallstykker over et vidstrakt område. Trongsolen over målområdet var av og til så stor at bombeflyene bare unngikk kollisjonen ved lynsnare manøvrer. Offisielt meddeles søndag kveld at omfattende branner raste i Hamburg etter nattens raid. Tykk, svart røyk steg opp 4 km. i luften. Briternes tap var usodvanlig små i forhold til den styrke som gikk til angrep mot en av de sterkeste forsvarte byene i Tyskland. 12 britiske fly gikk tapt. Det var den 99 raid mot Hamburg.

Amerikanske flyangrep i Norge. Amerikanske flygende festninger har for første gang bombet mål på norsk territorium. Den amerikanske 8. flykommando i Storbritannia meddelte lørdag kveld at sterke bombeflyavdelinger i dagslys rettet et heftig angrep mot magnesium-aluminium og nitratindustriene på Herøya. Samtidig ble det rettet et kraftig angrep mot ubåthavnen i Trondheim. På Herøya er aluminiumsfabrikken nesten fullstendig ødelagt. Tyskerne har arbeidet lenge og brukt mange penger på dette anlegg. Angrepet mot ubåtstasjonen i Trondheim ble utført med stor presisjon og ødeløgende kraft. Det ble utført av 42 fly, som bombet målet i to bølger. På havnen ble det oppnådd treffere på 2 orlogsfartøyer, derav 1 undervannsbåt. Administrasjonsbygningen og militærbrakkene ble helt ødelagt. En voldsom brann raste der ennå søndag formiddag. Man kan fastslå at hovedsakelig bare militære mål ble rammet. Det har ikke vært mulig å få klarhet over hvor mange militære eller sivile personer som er falt som offer for raiden. Endel norske arbeidere var sysselsatte i krigshavnen. En tredje flygruppe skulde angripe ennå et mål, men møtte et tett tåkedekke som hindret alle operasjoner. Raiden er den lengste som er utført av tunge amerikanske bombefly med full bombelast. Sjefen for den 8. flykommando, brigadegeneral Anderson, erklærer at angrepet "utgjør innledningen til en ny fase i operasjonene". 1 amerikansk jagerfly ble ødelagt, mens 17 tyske jagere ble skutt ned. Det var forholdsvis liten luftvernmotstand.

vvv vVv vvv

Før stormen på Orel må 3 vilkår oppfylles, heter det i en Moskvakorrespondanse:

1. Høle området syd for Bolkhov-Mtsensk banen må fullstendig konsolideres.
2. Jernbanen Orel-Brjansk bør avskjæres helt og holdent.
3. Nordstyrkens høyre eller vestlige fløy må sikres mot overraskelser. Skjønt Orel fra visse punkter i nordøst og øst allerede er innenfor rekkevidde av det grove artilleri, kan byen bli vanskelig å ta. Likosom ved offensiven mot Rsjev i august 1942 er været ugunstig for russerne. Det har regnet usodvanlig meget, veiene er dårlige og skogterronget vanskeliggjør fremrykningen.

Fronten forøvrig. Lengre mot syd har sovjettroppene innledet en kraftig offensiv i retning mot Bjelgorod. Tyskerne faller tilbake overfor de heftige tank- og infanteriangrepen. De russiske tropper har brutt igjennom motstandens forsvarslinjer på bred front i denne sektor. Dette var forsvarslinjen som tyskerne opprettet under motangrep ivær. En amerikansk Moskvakorrespondent telegraferer at den russiske framrykning her går over slagmarker som ligner kirkegårder, overfylte som de er av ødelagte tanks, sønderkutte kanoner og tusener av falne soldater. I Isjum-Vorosjilovgrad avsnittet og på Kubanbrohodet har russerne forbedret sine stillinger under kamper som på offisielt hold betegnes som "lokale." Faste brohoder er opprettet på elvene Mius' og Donets' vestbredder, og en kraftig oppladning av angrepsstyrkene foregår. Det Russiske flyvåpen har innledet en kraftig luftoffensiv mot de tyske stillingene sydvest for Vorosjilovgrad. Tyskerne forsøker å stoppe de russiske panserkilene med panserbrytende fly. Det er livlige dueller mellom de to flystyrkene.

OPPTAKT I DET ØSTLIGE MIDDELHAV.

Angrep mot Kreta. Den allierte bombekommando i Midt-Østen åpnet fredag en voldsom luftoffensiv mot de tyske forsvarstillingene på Kreta. I fullt dagslys feiet hundrevis av britiske og groske bombefly innover øya og kastet den største bombelast som hittil er transportert over det østlige Middelhav. I tette bølger gikk Baltimores, Beaufighters og Hurricane-maskiner til heftige angrep, som strakte seg praktisk talt over hele øyfestningen. Spreng- og brannbomber ble kastet mot artilleristillinger, teltleirer, hangarer, depoter, landveistransporter, ammunisjonsforråd, kraftstasjoner og radiostasjoner. I raidene deltok for første gang avdelinger fra Royal Hellenic Airforce. Fulltreffere ble oppnådd på anlegg i Irapetra og Horakleion. 17 allierte fly savnes. BBC' korrespondent i Cairo betegner raiden mot Kreta som opptakten til en regelrett luftoffensiv mot øya. Man venter i Cairo en voldsom intensivering av de alliertes flyaktivitet i det østlige Middelhav.

Signal for Balkan. De heftige angrepene mot Kreta har gitt fornyet aktualitet til meldinger som erklærer, at de allierte stridskrefter i Midt-Østen bare venter på signal for angrep mot det sydøstlige Europa. Man opprettholder i Cairo intim kontakt med geriljastyrkene på Balkan, og det er utarbeidet planer for det ventede samarbeid mellom de regulære allierte armeer og friskarene i Hellas og Jugoslavia.

Aksenervøsitet på Balkan. De siste døgn er proget av en påtagelig og voksende aksenervøsitet på Balkan. Fra nesten samtlige hovedsteder i det sydøstlige Europa foreligger en strøm av rapporter om sabotasjovirksomhet, attentater, demonstrasjoner, skuddvokslinger, mystiske flygoblader, fredafølere og mere sådant, som vitner om at spenningen er iferd med å kulminere. Det blir meldt at i Sofia har det vært veldige demonstrasjoner mot den Bulgarske regjering, som måtte tilkalle tropper for å gjenopprette ro og orden. Mange mennesker ble drept på begge sider. Ifølge meldinger fra Istanbul var det over 40 representanter som reiste seg i det hemmelige møte i det Bulgarske parlament og talte imot det uinnskrenkede samarbeid med aksomaktene. Ifølge Ungarsk kringkasting har det Bulgarske parlament trådt sammen til et ekstraordinært møte for å diskutere terrorproblemet i Bulgaria. Det Ungarske regjeringsorgan benekter rykter om at Ungarn skulde ha bedt om separatfred. Tysk telegrambyrå melder: Det Rumenske telegrambyrå dementerer meldinger om oppstand i Bucuresti.

ÖSTFRONTEN.

DEN TYSKE OFFENSIVS SAMMENBRUDD. Stalin bekreftet lørdag i en oppsiktsvekkende dagsordre at den tyske sommeroffensiven i Orel-Kursk området er brutt definitivt sammen. Dette faktum markerer det avgjørende vendepunkt i den 2.verdenskrigs historie. Dets betydning er uoverskuelig. Stalins dagsordre var rettet til generalene Rokossovskij, Vatutin, og Popoff. Den gir en konsentrert beretning om det som er skjedd. Det heter i ordrone: "Den 23. juli avsluttet våre tropper ved fremgangsrike operasjoner likvideringen av den tyske juli-offensiven, som sattes igang fra området syd for Orel og nord for Bjelgorod i retning mot Kursk. Fra den 5. juli angrep tyskerne med store styrker av kampvogner og infanteri, støttet av store flyavdelinger i Orel-Kursk og Bjelgorod-retningene. Til sammen deltok 17 tyske panserdivisjoner og 18 infanteridivisjoner samt 3 motoriserte divisjoner i offensiven. Ved å konsentrere disse styrker på meget smale frontavsnitt rogned det tyske befalet med å omringe og tilintetgjøre våre tropper i Kursk-buen. Våre tropper ble ikke overrasket, men var forberedt på, ikke bare å avvise enhver tysk offensiv, men også på å foreta kraftige motstøt. På bekostning av store tap i mannskap og materiell lyktes det fienden å trenge inn i våre stillinger i en dybde av ca. 9 km. i Orel-Kursk retningen og 15 til 35 km. i Bjelgorod-Kursk retningen. Under voldssomme kamper trettet våre tropper ut de tyske elitedivisjonene og påførte dem en svær årolatning. Ved motangrep kastet våre tropper ikke bare fienden tilbake og gjenopprettet fullstendig de stillinger som de holdt fram til den 5. juli, men de brøt også igjennom fiendens forsvarslinjer og rykket fram i retning mot Orel mellom 15 og 25 km. Disse kamper, som hadde til hensikt å tilintetgjøre den tyske offensiven, vitnet om våre troppers utmerkede kampegenskaper og ga eksempler uten sidestykke på selgheten, fastheten og heltemotet hos de menige og offiserene av alle våpensorter.

Således kan den planlagte tyske offensiven ansees som fullstendig mislykket. Dette har knust myten om at tyskerne alltid har suksess i sommeroffensiver, mens de russiske troppene - etter hva det sies - var nødt til å trekke seg tilbake på denne årstid. Under kampene mellom den 5. og den 23. juli led fienden følgende tap: Over 70.000 offiserer og menige er drept og 2.900 tanks, 195 motoriserte kanoner, 844 feltkanoner, 1.392 fly og over 5.000 lastebiler er gjort ubrukbare eller ødelagte.

Jeg lykønsker Eder og de tropper som står under Eders befal med den lykkelige tilintetgjørelse av den tyske sommeroffensiven. Jeg takker alle, befalhavere og politiske arbeidere under Eders befal for deres utmerkede militære prestasjoner. Må evig berømmelse tilkomme de helter som falt på slagmarken i kampen for friheten og vårt fedrolands ære."

Reuters spesialkorr. i Moskva telegraferer: Den røde arme er herre over stillingen ved hele fronten for første gang siden den tyske invasjonen begynte. Dette er hva Stalins ordre innebærer. Den utgjør den største oppmuntring som det russiske folket hittil har fått, og man har en følelse av at timen er inne for en ytterste kraftanstrengelse med samvirke av alle de allierte.

STILLINGEN VED OREL. Slaget om Orel øker i intensitet, og tyskerne kjemper forbitret for å holde stand mot de russiske framstøtene, som settes inn i 3 retninger, fra nord, øst og syd. Det ene angrepet etter det annet settes i gang av det tyske overbefalet i alle frontavsnitt, men den røde arme avanserer tross dette. Den russiske styrken som befinner seg nærmest Orel, er den som kommer frøst. Russiske støttropper er her innenfor synsrekkevidde av byen, hvis omegn og utkanter er iferd med å forandres til slagmark. En annen styrke nærmer seg fra Mtsensk og Bolkhov ca. 50 km. nordøst og nordvest for Orel. En tredje styrke rykker fram langs hovedjernbanen Orel-Brjansk, som er den eneste gjenværende tyske forsyningslinjen bak Orel-fronten. Et heftig panserslag utkjemper om jernbanelinjen. Russiske panseravdelinger har brutt igjennom og avskåret den på flere punkter. Tyske motangrep er slått tilbake med store tap. Frontrapporter sier: Ringen om Orel lukker seg stadig fastere. von Kluges divisjoner har gått i stilling i Orels umiddelbare nærhet, der de gjør hardnakket motstand.

81 JULI 1943

LONDON NYTT

De viktigste krigsnyheter pr. 28/7-1943.

SYDFRONTEN. BBC' korr. i Alger telegraferer: Ved Etnalinjen har den 15. tyske panserdivisjon innledet et kraftig motangrep, som ble kastet tilbake med store tap for angriperen. Etter harde nærkamper med canadierne, har tyskerne dratt seg tilbake til sine opprinnelige stillinger. Begge sider er i ferd med å omgruppere sine styrker, og det siste døgn er preget av relativ ro på Etnalinjens sentrale avsnitt. Kamp pausen blir av kort varighet, legger korrespondenten til.

Fra den 8. armés sektor i Catania-området rapporteres det bare om patruljevirkksomhet. Langs hele fronten pågår det omfattende omgrupperinger. Tyskerne er i ferd med å grave seg ned i sine stillinger, og alt gjøres klart for nye kamper.

I nord, der amerikanerne har gjort en hurtig fremrykning langs Sicilias nordkyst, er motstanden øket etter at tyskerne hurtig har dirigert forsterkninger til de sviktende italienske avdelingene. Fremrykningen fortsetter under harde kamper men i noe redusert tempo. Man venter forbitrede kamper.

I vest fortsetter amerikanerne opprenskningsaksjonene. De har nå tatt den viktige byen Termini, ca. 33 km. øst for Palermo. Cofalu, 80 km. fra Palermo, er også okkupert. Det samlede antall fanger er nå ca. 30.000, deriblant 10 generaler og 2 admiraler.

VESTFRONTEN. Mosquitofly angrep mål i Hamburg natt til tirsdag. Dette var det 5. angrepet på Hamburg i løpet av 2 døgn. Flyplasser i Nord-Frankrike og skipsfart utenfor den franske kyst ble også angrepet natt til tirsdag. - Store styrker britiske bombe-fly rottet natt til onsdag et konsentrert og virkningsfullt angrep mot Hamburg. Det var Hamburgs 6. luftangrep på 72 timer. 18 bombe-fly savnes. Det er 4. natt på rad at Hamburg ble bombet. Dessuten har byen hatt 2 dagangrep, et søndag og et mandag. Fotografier som ble tatt før luftangrepet natt til onsdag, viser at ubåtverftene i Hamburg har lidd stor skade. Andre mål samme natt var Ruhr og flyplasser og transportmål i Tyskland, Nord-Frankrike og Holland. Tirsdag ble det gjort dagangrep mot industrimål ved Zeebrügge og mot tyske flyplasser i Holland og Belgia.

ÖSTFRONTEN. Det sovjet-russiske kveldskommunikø mandag meldte: Mandag fortsatte våre tropper sin offensiv i retning Orel, rykket fram 5 a 10 kilometer og tok mere enn 70 steder. Dagens kommunikø melder at tirsdag rykket russene fram mot Orel 4 til 6 kilometer og okkuperte mere enn 50 bebodde strøk. Fremrykningen finner sted i 8 kolonner, langs 3 forskjellige jernbanelinjer, 2 veier og 3 elveløp. En korrespondent skriver: Området nord for Orel er ennå ikke tilstrekkelig konsolidert til at sluttangrepet mot byen kan settes inn.

I Bjelgorod-retningen var det spidervirkksomhet og kamper av lokal betydning i noen avsnitt. Russene forbedret sine stillinger.

I Donetzbekkenet, i området syd for Isjum og sydvost for Vorosjilovgrad, var det livlig patruljevirkksomhet. Tyske motangrep med nye styrker ble slått tilbake.

På nordfronten har kampene blusset opp i Leningrad-avsnittet ved Ngr, 40 km. øst for Leningrad. De russiske tropper har bedret sine stillinger også i dette området.

ITALIA. Meldingene fra Italia tyder stadig sterkere på en omfattende revolusjon mot fascismen, tyskerne og krigen. Over hele landet demonstrerer store menneskemengder uten å ta hensyn til Badoglio's proklamasjon, som forbyr dette. Folket protesterer mot fascistene, mot tyskerne og for freden. I Milano ble kontorene til Mussolinis blad Popolo d'Italia satt i brann, og det ble utdelt flygeblad med krav om en ærefull fred, at tyskerne skal kastes ut, at fascistene skal arresteres og stilles for retten, at politiske fanger skal bli satt på frifot og at de demokratiske rettigheter skal bli gjenopprettet. Ifl. meldinger fra Schweiz har de demonstrerende menneskemengder fjernet hamstrede varelagre fra villaer som tilhørte fascistene. Politiet sto som tilskuere mens demonstrantene delte ut matvarens blant mengden. Navneskiltene på viktige gater ble rovet ned, og gater og plasser ble gitt nye navn. Gaten Vittorio Emanuele, som fikk sitt navn etter den italienske kongen, ble omdøpt til Corso Matteotti, den sosialistiske deputerte som ble myrdet etter Mussolinis ordre. Giorgio Amendola, sønn av Giovanni Amendola, som ble myrdet etter Mussolinis ordre.

Mappo 9
Ekspl. 297
Arg.
O.V. 1943
Jfr.

4001

en annen sosialist som fascistene myrdet, holdt en tale til mengden og krevde at de fascistiske ledere skulde straffes og politiske fanger settos på frifot. Demonstrantene har befridd politiske fanger fra fengslene. Menneskemengden omdøpte en plass i Milano til Piazza Giovanni Amondola.

De 5 organiserte partier, sosialistene, de kristelige demokrater, det liberale gjenreisningspartiet, aksjonspartiet og kommunistene har møttes i Torino og vedtatt en resolusjon til Badoglio, der de understreker at det nåværende styre ikke kan betraktes som annet enn midlertidig og ikke svarer til det italienske folkets virkelige ønsker. De nevner den rolle Badoglio og kongen har spilt ved å ta initiativet til å styrte fascismen, men understreker samtidig at dette bare var mulig fordi det var i samsvar med folkevilljen. Resolusjonen krever at folket må få høve til å gi sin mening tilkjenne og treffe avgjørelse om sin egen fremtid.

Ifølge meldinger fra Schweiz flykter gestapoagentene fra Italia i hemmelighet hjem til Tyskland. Sivile tyskere og japanere står i kø for å skaffe seg visa og komme ut av landet. Over hele Italia går en bølge av tyskfiendtlighet og plakater med teksten "Ut med tyskerne", er klistret på husvegger og annonsesøyler. Plakatene med hyldningsparoler for Il Duce, som tidligere var et markant trekk i bybillodene, er forsvunnet som ved et trylleslag.

En beretning om de begivenheter som førte til Mussolinis fall er kommet til Madrid. Det heter her at Mussolini vendte tilbake fra møtet med Hitler og fortalte fascistpartiets sjefer, at Hitler betraktet Syd- og Midt-Italia som uholdbare. Mussolini forklarte at Hitler planla å ta kampen opp langs en linje i Po-dalen, etter å ha ryddet Italia for tropper, våpen og ammunisjon og likeledes for alt rullende materiell og matvarer, slik at de allierte vilde bli stillet overfor problemet å ernære et sultende folk. Det fascistiske storråd tråtte sammen lørdag. Mussolini avga sin rapport og fremholdt at det eneste man kunde gjøre var å anta Hitlers plan. Den ble satt under avstemning tidlig søndag morgen. Bare 6 av rådsmedlemmene holdt med Mussolini. De andre 19 var åpent imot ham. Mussolini var hvit av raseri, sto med tårer i øynene og skjeldte Ciano ut for en forreder. Det kom til voldsomme scener med gjensidige beskyldninger og tumulter mellom storrådets medlemmer. Like etterpå innleverte Mussolini sin avskjedsansøknin til kong Victor Emanuel, som allerede hadde talt med marsjall Badoglio. Søndag kveld roiste Mussolini til en villa mellom Roma og Ostia. Han ble satt under beskyttelsesarrest, mens Mussolinis medhjelpere fikk husarrest. I Roma forsøkte fascistmilitsen å organisere vopnet motstand, men denne svant hurtig da Badoglios regulære tropper grep inn med krav om at de skulde overgi seg og mod beskjed om at de nå var innlemmet i hæren. Lignende scener med fascistmilitsen har funnet sted på mange steder. Overalt i Roma toget folk i gjennom gatene under stor begeistring, mens en stor folkemengde demonstrerte for freden foran portene til Vatikanet.

En målsmann for Vatikanet sa i kringkastingen til Spania tirsdag kveld: Paven fordømmer alle dem som misbruker folkeopinionen og som påberoper seg retten til å avskaffe lover. Han fordømmer også dem som drister seg til å legge en hel nasjons skjebne i hendene på en enkelt mann, som er et offer for personlige drømmer. Det er absolutt nødvendig at gammel lov og rett skal stå over lederne og ikke være gjenstand for vilkårlig endring.

Mange meldinger vitner om økende uro i Bulgaria, Romania, Ungarn, Finland og Spania. Meldingene fra Tyskland forteller om usikkerhet og dyp pessimisme.

I den britiske pressen har det på enkelte hold gjort seg gjeldende en åpen fiendtlighet mot det nye militærdiktaturet under marsjall Badoglio. Daily Herald adværer mot de manøvrer som nå drives i Italia. Ethvert forsøk på bak masken av et styreskifte å forsøke å redde det mest mulige av Italias totalitære og antidemokratiske system må avsløres, og de ansvarlige må stilles til ansvar. Med elmler uten rett gjør det seg gjeldende en voksende mistenksomhet vis a vis det nye militærdiktaturets ærlige hensikter. I mangel av pålitelige informasjoner stiller den overveidende del av den britiske befolkning seg avventende, i håp om at den nærmeste tiden skal gi beskjed om Italias nye kurs.

Alger-kringkasteren sa i et opprop til det italienske folk: Tyrannen er styrtot. Dere er nå i stand til å ødelagge alt som Mussolini representerte.

v v v v v v v

ITALIAS FRIGJØRELSE FRA FASCISME.

Kong Victor Emanuel og marsjall Badoglio nærer kanskje i dette øieblikk større frykt for det italienske folket enn for de engelske og amerikanske troppene, som står på Sicilia. Slik er iallefall stillingen, at de rettopp nå må tenke mere på den indre fronten enn på den ytre. Den proklamasjonen som innførte beleiringstilstand og de forholderegler som forøvrig er tatt mot det fascistiske partiet, viser hvor alvorlig Italias nye makthaver ser på den indre stilling, og hvor redd han er for uroligheter eller anarki. Badoglio betrakter det tydeligvis som sin første oppgave å berøve det hittil almektige fascistpartiet all innflytelse og å hindre at det får anledning til å påvirke begivenhetenes gang. Den oppgaven blir nok ikke lett. Fascismen har bygget opp sin maktstilling i løpet av 21 år, fjernet alle som var ubekvemme og plassert sine folk over alt i statsliv og forretningsliv. Det sis at ikke mindre enn 2 millioner fascistor er plassert slik at de har direkte interesse av at det fascistiske styre består. Ved det som skjer nå mister de ikke bare sitt levbrød, men de risikerer også farlige otterregninger for hva de har gjort i sin makts dager. Mennesker i en slik stilling har forutsetninger for å bli desperate, og de er mange og sikkerlig av natur hensynsløse. Badoglio har sett sin sjangse i å slå til hurtig og hårdt, og det ser ut som om fascistene er blitt så overrasket av begivenhetenes fart og ulykkes omfang, at de ikke har kunnet forsvare sine interesser. Kanskje har de i sin skjebnetime blitt lammet av bevissthetsen om at de er omgitt av et fryktelig hat for de mange ulykkers skyld, som de har dratt over Italia.

Mussolinis fascistdiktatur er etterfulgt av Badoglios militærdiktatur. Innen 24 timer etter sin maktovertagelse har Badoglio berøvet fascistene deres viktigste maktsontra, fratatt fascistmilitsens privilegerte stilling og stillet den under militær kontroll, fjernet ledende fascistor fra nøkkelstillingor, avskaffet slikt som hører sammen med fascismen, som fascisthymnen i kringkastingen, den nye tidsregningen, partiemblomene m.m., og skaffet seg kontroll over hver enkelt medborger ved drakoniske forordninger. Fascistene, som i ot par årtier har terrorisert folket, kommer selv til å få føle hva det vil si å være berøvet all medborgerlig frihet. Beleiringstilstanden er vel i første rekke rettet mot fascistene, men meningen med den er nok også å hindre anarki. Risikoen for dette må være meget stor. Man husker hvorledes det var etter forrige verdenskrig. Når disiplinens bånd ikke lenger holdt soldatene sammen, ble de en fare for den almindelige sikkerheten, og i de beseirede statene ble det opprør. Forrige gang var Italia en av de seirende makter. Denne gangen er Italia en beseiret stat. Fienden står med store styrker på Italias jord. Derfor må risikoen for anarki være så meget større denne gang.

I kampen mot fascismen og mot anarkiet har Badoglio støtte av kongemakten, kirken og sannsynligvis også av yrkesmilitærene og finansene. Særlig kirken er en verdifull støtte for de nye makthaverne. Pavens autoritet er stor. Tyskerne er også et problem. På Sicilia ser man et underlig syn. Tyske tropper kjemper her med selvforglemmende tapperhet, mens de italienske bare markerer krig. De tyske tropper avtinger selv Montgomerys berømte veteraner uttrykk for bounding. Hvor mange tyske tropper det fins i Italia er inntil videre en hemmelighet. Man kan være overbevist om at det er betydelige stridskrefter. De utgjør i dagens situasjon et uhyggelig vanskelig problem for Badoglio. Hans proklamasjon tyder på at han ikke vil utfordre dem mere enn høyst nødvendig.

Så står de allierte på Sicilia, ferdige til å skipe seg over til den italienske halvøya. Hvordan skal Badoglio kunne møte fienden med kraft? Han har en hær som bare har lidd nederlag og som ikke vil slåss. Høle det administrative apparat må ha blitt desorganisert ved utransningen av fascistene. Finansene er totalt ødelagte og ernærings-situasjonen er alvorlig. Folket, som aldri har villet krig, roper innstendig på fred. Militært synes Italias stilling håpløs.

For Badoglio gjenstår nok ikke noget annet enn kapitulasjon. Utransningen av fascistene må betraktes som en forberedelse til denne. Roosevelt og Churchill forlanger at fascistene fjernes før det kan bli tale om å diskutere fredsvilkårene.

ETTER MUSSOLINIS FALL.

Etter Mussolinis dramatiske fall utvikler begivenhetene i Italia seg hurtig. Det nyansatte militærkabinettet under marsjall Badoglio's ledelse er iferd med å fjerne alle mere prominente fascistmedlemmer fra de ledende stillinger. I militærkabinettet har ingen fremstående fascist fått sete. Dets medlemmer består av embodsmenn, professorer og militærer, som er lite kjent utenfor Italia. Den fascistiske militsen er oppløst og stillet under militærkontroll. I hæren, flåten og flyvåpenet foretas det drastiske opprensninger. Som et tegn på finkjemningen kan det nevnes at det italienske svartskjorteforbund, som tidligere kontrollerte grensømrådene mellom Nord-Italia og Schveiz, er erstattet med karabinierer fra den regulære armeen. Den fascistiske tidsregningen er avskaffet, partiombudene rives ned, kampparoler og partihymner er forbudt, og ordet fascismo er holt bannlyst fra den italienske kringkasting. Propagandaen mot de allierte er innstillet. Det er proklamert beleiringstilstand med standrott over hele landet.

Voldsom spionning sies å herske over hele Italia. Mussolinis fall ser ut til å ha kommet som et sjokk på almenheten. Militær utkommandert i de større byene. Samtlige garnisoner er satt i alarmberedskap. Pensorbiler og maskingoværer er stillet opp på gater og torver. Jernbano- og landvoistrafikken er skåret ned til et minimum, og alle viktige embodsvork holdes under streng politibevoctning. Det har vært massedemonstrasjoner i Roma. Demonstrantene krever med høye rop at også Badoglio og Victor Emanuel skal tre tilbake. Store sympatidemonstrasjoner har funnet sted for pavon. En hjemmelig italiensk sender er trådt i virksomhet og opfordrer med jevne mellomrum til drastiske forholdsregler mot samtlige fascistor og til fredsforhandlinger med de allierte. Jernhard sensur er innført, og telefon- og telegrafforbinnelsen med utlandet er stengt. Mussolinis skjebne er ukjent.

CHURCHILL KOMMENTERER: Churchill uttalte i underhuset tirsdag: "Nå da Mussolini er forsvunnet og fascismens makt er knust for godt, vilde det være meget uklokt av oss å avskjære ethvert middel til å komme til en ordning med det italienske folk. Vi vet lite eller ingenting om den nye regjeringen, men den har en meget viktig bestemmelse å ta når det gjelder sitt eget folk. Inntil videre vil jeg gjerne at den utvikling som fører fram til en slik bestemmelse skal gå sin gang uten annet påtrykk enn det som ligger i en ustanselig krig. Hittil har vi ikke fått noen tilmørløse fra den italienske regjeringens side, og noen ny bestemmelse fra vår side er derfor ikke påkrovet. Hvis den italienske regjering velger å la tyskerne få sin vilje, har heller ikke vi noe valg. Da fortsetter vi krigen mot Italia av all kraft og på alle fronter. Vi skal sørge for at de skal føle krigens byrde tyngre og tyngre. Mitt råd ved dette veiskille kan uttrykkes ganske enkelt: Vi bør la italienerne selv gyte olje på ilden og sette fart i begivenhetene, inntil deres regjering vil gå med på å gi oss det vi trenger og krever, for å kunne fortsette krigen mot vår viktigste fiende, som ikke er Italia, men Tyskland. Det er i Italias like meget som i de alliertes interesse at Italias betingelsesløse overgivelse skal skje med et slag, ikke stykke for stykke. Dermed Italias regjering og folk bestemmer seg til å fortsette under det tyske åket, vil det ikke ha noen alvorlig innvirkning på krigens gang, og den eneste følge vil bli at i de nærmeste måneder vil landet bli gjennompløyt med bomber fra den ene ende til den annen".

VASALLENE ER ENGSTELIGE. Ankara-meldinger omtaler voksende nervøsitet og uro blant aksens vasallstater, der Mussolinis avgang er kommet som en ubehagelig, kald dusj. I Budapest, Bucuresti, Sofia, Madrid og Tokio har regjeringene trått sammen til ekstraordinære møter, og over alt rår det forvirring og bestyrtelse i de ansvarlige kretsor. BBC' Balkanekspert skriver at omstyrningen av det fascistiske styre er av særlig betydning for den kommende utviklingen i det sydøstlige Europa, som den fascistiske imperialismen betraktet som sin spesielle lokoplass. I Jugoslavia og Hellas kommer det fascistiske styres sammenbrudd til å boty slutten på en grusom og brutal okkupasjon. De italienske divisjonene på Balkan har intet annet å gjøre enn å legge våpnene ned og ta seg hjem så godt og så fort de kan.

vvv vVv vvv

LONDON NETT

De viktigste krigsnyheter pr. 30/7-43.

SYDFRONTEN. BBC' korr. telegraferer at tyske tropper er gått i stilling langs hele Etnalinjens fra kystområdet i nord til Catania i vest. Fronten strekker seg fra San Stefano i nord til elvesystemet syd for Catania, en strekning på ca. 10 mil. Fra San Stefano i nord løper fronten i rett sydlig retning ca. 30 km., går gjennom byen Nicosia, for deretter å svinge mot sydøst over Agira og fortsetter langs den elven som faller ut like syd for Catania. Tyskerne og de relativt små italienske avdelingene har gravd seg ned og venter de alliertes samlede angrep. De er beskyttet bak dype minsfelter, tankfeller, sprengte broer og veier og fjellpass, som er rasert med dynamitt.

Under femrykningen langs kysten i nord har de amr. troppene nådd de kraftig utbygde forsvarsstillingene ved San Stefano. Byene Pollina, Castelbuono og Gangi er erobret, og general Patton fører fram sitt artilleri foran San Stefano.

På Etnalinjens sentrale avsnitt trenger canadierne fram under harde kamper med den 15. tyske panserdivisjon. Byene Leonforte og Agira er erobret. Canadierne og amr. har fått kontakt med hverandre og rykker på samlet front mot Messinastrodet.

Fra Cataniaavsnittet rapporteres om fortsatte patruljekamper. Tyskerne har brent sine forråd syd for byen og dratt seg tilbake til nye, kraftig utbygde linjer. Tyskerne har begynt å ødelegge militærinstallasjonene i Catania.

BBC' korr. i Alger oppgir torsdag at det ventede allierte angrep mot Etnalinjens synes å være umiddelbart forestående - hvis det ikke allerede er satt igang. Det all. bombe- og jagerflyvåpen har gått til konsentrerte angrep mot aksetroppenes forsvarsstillinger langs San Stefano - Catanialinjens, og troppekonsentrasjoner, artilleristillinger og forbindelseslinjer bak frontene er utsatt for massebombing.

Ifølge en Alger-melding er det harde kamper igang langs den 10 mil lange fronten. De allierte synes å ha ført fram sine hovedstyrker, og sluttangrepet mot Messinabrohodet kan ventes i en nær fremtid.

VESTFRONTEN. Britiske bombefly rettet natt til fredag er nytt kraftig angrep mot Hamburg. Det var det 7. angrep mot Hamburg, som nå har vært bombet 5 netter og 2 dager siden lørdag. Angrepet ble utført av store styrker, og over 2.000 tonn bomber ble kastet over byen. Det var større motstand enn før både fra bakken og fra jagerfly. 28 bombefly savnes. Med dette angrep er det kastet over 9.000 tonn bomber over Hamburg på mindre enn en uke. London-avisene vier massebombingen av Hamburg stor oppmerksomhet, og de dagelange angrepene mot byen sammenlignes med invasjonbombingene i Middelhavsområdet.

Det amr. og brit. flyvåpen har rettet mange både dag- og nattangrep mot Tyskland og tyskokkupert område. De to siste komm. nevner en rekke mål: Kassel, Oschersleben, Kiel, Warnemünde, Rouen, Merville og St. Omer. Målene har vært flyplasser, flyfabrikker, kraftstasjoner og jernbaner. Tapene har utgjort ca. 3% av de deltagende styrker. Siden lørdag har amr. bombefly skutt ned 200 tyske jagere.

ØSTFRONTEN. De russiske tropper som trekker sammen om Orel har hatt ny fremgang. Over 30 beboede strøk ble erobret onsdag og 40 torsdag. Under retretten syd for Orel forsøker den tyske arrieregarde å holde stand i de befestede byene og på de strategisk viktige høydene, men deres motstand brytes punkt etter punkt. Stasjonen Stanovoj - Kolodez, som er den nest siste på jernbanen Kursk-Orel, ble inn tatt av sibiriske elitetropper. Tyskerne trekker til tropper fra Vest-Europa i et desperat forsøk på å redde Orel. I den siste uken har tyskerne hatt over 22.000 falne på fronten ved Orel.

Reuters spesialkorr. i Moskva telegraferer: På Leningradfronten raser en kamp om den viktige nøkkelstillingen Mga, ca. 50 km. øst for Leningrad. Hvis den røde arme greier å erobre denne stasjonen, vil Leningrads beleiring være hevet i ordets virkelige betydning, ettersom hovedjernbanelinjen som forbinder Leningrad med det indre av Russland og med Moskva da skulde være befridd.

DET FJERNE ØSTEN. Fra Stillehavet blir det meldt at de all. flåtestyrker etter har hatt hellet med seg, idet 20 japanske skip enten er blitt senket eller skadet. Fra Washington blir det meldt torsdag kveld at amr. ubåter har senket 10 og skadet 7 av dem. All. fly sanket et skip utenfor Burma-kysten.

vvv vVv vvv

Mappo 9
Ekspl. 30/7
Arg.
O. V. 1943
Jfr.

4000

64618

SITUASJONEN I ITALIA.

FOLKET I AKSJON. Til tross for beleiringstilstand, portforbud og forsamlingsforbud demonstrerer befolkningen over hele Italia fra Milano i nord til Brindisi i syd. Stadig større masser gripes av den anti-fascistiske bølgen, som feier over landet og som truer med å dra det nyopprettede militærdiktaturet ned i den alminnelige forvirring. Store anti-fascistiske skarer drar gjennom Roma, Bologna, Firenze, Milano og Torino. Milano var det første sentrum for demonstrasjonene. Det er kommet til heftige sammenstøt, og myndighetene har gjort drastiske mottiltak. De regulære tropper har vært i kamp med svartskjorteavdelingene. De fascistiske partikontorene er stormet og besatt av troppene, mens mindre fascistiske avdelinger gjør motstand i barrikaderte bygninger. Flygeblad spres hvor det kreves: 1. Tyskerne skal ut av Italia. 2. En ærefull fred. 3. De ansvarlige fascistiske skal arresteres og straffes. 4. De politiske fanger skal frigis. 5. De demokratiske rettigheter skal gjenopprettes. - Deltagerne bar røde faner og demonstrerte åpent for Sovjet. Fredsdemonstrasjonene har fredag nådd alle større byer i Nord-Italia, og det har kommet til livlige gatescener i Genova, Bologna, Firenze, Venedig, og ved arsenalot i Brescia. Streikene har også nådd Midt- og Syd-Italia. Mange arbeidere har nedlagt arbeidet i Roma, Napoli, Foggia, Bari og Taranto. I Roma streiker arbeiderne ved de store Fiat- Breda- Ansaldo- Bianchi- og Contofabrikkerne.

FOLKETS KRAV. De opposisjonelle avisene krever at Badoglios kabinett øyeblikkelig klarlegger sin politiske kurs. De 5 anti-fascistiske organisasjonene har utfordret et nytt manifest, som den gangen er rettet til det italienske folket. Det erklæres her at man etter 2 dagers entusiastiske demonstrasjoner krever frihet innenfor rammen av den offentlige orden og den personlige rettssikkerheten. Timen er kommet da regjeringen offentlig må tilkjennegi sin innenriks- og utenrikspolitikk. Det er fare ved å nøle, slutter manifestet. Avisen La Stampa erklærer at demonstrasjonene nå har antatt karakteren av en sosial revolusjon, og at ethvert forsøk på å hindre gjennomføringen av folkets klart uttrykte vilje, kommer til å føre til uoverskuelige indre uroligheter. At det fascistiske parti er blitt knust, betegnes som et stog på veien og ingenlunde tilfredsstillende for opinionen. Samtlige opposisjonelle partier har gått sammen i en enhetsfront og demonstrerer under parolen: Øyeblikkelig fredsslutning! La Stampa truer med generalstreik hvis ikke folkets legitime krav på fred blir imøtekommet. Den krever dessuten at de tyske tropper skal fjernes og massearrestering blant fascistene.

EISENHOWERS BUDSKAP: "Dere vil ha fred, og dere kan få fred med en gang, fred på de ærefulle vilkår som våre regjeringer allerede har tilbudt dere. Vi kommer til dere som befriere. Deres oppgave er å stanse enhver hjelp til de tyske styrker i deres land. Hvis dere gjør det, skal vi befri dere fra tyskerne og fra krigens redsler. Som dere alt har sett på Sicilia, vil vår okkupasjon bli av en mild og velvillig art. Deres menn vil vende tilbake til sitt vante arbeid i sitt produktive yrke. Hvis de allierte fanger blir utlevert, vil de mange tusen som vi har tatt til fange i Tunisia og på Sicilia kunne vende tilbake til sine hjem, som lengter etter dem. Deres gamle frihetstradisjoner vil bli gjenreist."

BADOGLIOS REDNINGSFORSØK. Oppløsningen av fascistpartiet var Badoglioregjeringens første oppsiktsvekkende handling. Partiets virksomhet ble forbudt. Ifølge Roma-kringkasteren har de italienske myndighetene truffet omfattende forholdsregler for å sette beslutningen i verk. Ifølge uoffisielle meldinger er italiensk militær og politi iferd med å besette fascistpartiets lokaler og beslaglegge dokumenter og partikasser. Her og der gjør svartskjortene vepnet motstand, men etter de opplysninger som foreligger har regjeringen fullstendig kontroll over stillingen. - Under trykket av de stadig voldsommere fredsdemonstrasjoner og overfor trusselen om generalstreik, trådte regjeringen Badoglio torsdag sammen til et ekstraordinært møte. Det ble fattet en rekke viktige beslutninger, som innebærer dype inngrep i det italienske folks liv. Samtlige politiske fanger skal frigis. Det er tusenvis som har sittet arrestert eller er deportert. Et stort antall medlemmer av fascistpartiet er arrestert og skal stilles for domstol. Det er innledet omfattende undersøkelser om den fascistiske korrupsjon for å avsløre og stille de ansvarlige til rette. Senatet, kammeret og det fascistiske korporasjonskammeret er oppløst. Et nytt deputeret-kammer skal velges innen 4 måneder etter krigens slutt og etter at det er holdt alminnelige valg. En ny lovgivende for-

MUSSOLINIS FALL.

Mussolini er styrtet! - dette var en nyhet som grep menneskene mere enn noen annen, som de har mottatt på lenge, og millioner og atter millioner føler det som om luften med ett er blitt lettere å ånde. Den falne selvherskeren har stått som et symbol for diktatur, vold og undertrykkelse, for en hensynsløs erobringpolitikk og for krig. Ingen har som han åpent prist vold, og høvdet den sterkeres rett til å bruke hvilke som helst midler til å ivareta sine såkalte interesser.

Den gang Mussolini var redaktør hang det på hans kontor en fane med en dødningskalle, og det unge Italia, som han vilde forme, har gjerne anvendt dødningskallen på sine fly, faner og standarter. I dødningskallens tegn har Mussolini også regjert. Hans vei er merket med voldsgjerninger og død: Korfu, Etiopia, Spania, Albania, Frankrike, Jugoslavia, Hollas - og i 21 år Italia - det er hans ofre.

Bare ett menneske i vår tid har dratt på seg mere vrede enn Mussolini. Millioner av hender er løftet mot himmelen i avmektig hat mot ham, eller i bønn om straff for hans ugjerninger. Nå er hevnen kommet. Mussolini er jaget bort av det italienske folkets vrede, av den kongen som han gjorde til Etiopias kaiser og av den general som han utnevnte til hertug av Addis Ababa. Frankrike lå en gang slått til jorden, og man ventet bare på at de seierrike tyske hærer skulde rette dødsstøtet også mot England. Da erklærte Mussolini Frankrike krig, et dolkestøt i ryggen på den falne latinske søsternasjonen. Mussolini trodde at seieren var vunnet og at den endelige triumfs dag var kommet for den voldspolitikken som han hadde ført så lenge. Nå drøyer det nok ikke lenge før de italienske troppene forlater de besatte områder i Frankrike.

Mussolini lod sine gjerningers lønn, og italienerne må nå betale for hans og sin egen dårskap. Følges av hans politikk er uhyggelige, og det kommer til å ta 100 år før Italia er kommet over dem.

Hans politikk har vært en kjempemessig fjasko. Han har krevet meget av det italienske folket. Listen over de døde, sårede og fangne er lang. Massefattigdommen, som alltid har vært en plage for Italia, er blitt enda mere omfattende og hardere. Det italienske Afrikaveldet, som er bygget opp gjennom et halvt århundrede av politisk sluhet og nybyggernes flittige og tålmodige arbeid, er styrtet sammen. Sicilia er i engelskmennenes og amerikanernes hender, og invasjonen kan komme imorgen på det italienske fastlandet.

Mussolini vilde omskape det italienske folket. I dette forsøk, som i alt annet, gikk han den veien som alltid har vært hans, voldsmaktens, vei. Det var sin egen bistro maske han vilde gi italienerne. Også det mislyktes. Mussolinis revolusjoner, militaristiske og høytflygende planer har aldri hat noen resonans hos dette tradisjonssterke, individualistiske og kulturrike folket.

enn Følgen av at Mussolini forsvinner fra den politiske arena kan vanskelig bli annet/fred mellom de allierte og Italia. Visselig har kong Victor Emanuel og marsjall Badoglio oppfordret til samling og fortsatt kamp. Noe annet var ikke å vente. En slik erklæring sier dog ingenting om den politikk de akter å føre. Forøvrig er det nok ikke spørsmål om hva de vil og ikke vil. De alliertes krigsmaskin er i fryktelig slag og over hele landet demonstreres og streikes det mot fascismen og krigen og for freden. Spørsmålet er bare om det i denne situasjonen fins en autoritet som er tilstrekkelig sterk til å hindre anarki. Kongehuset og militærmakten jevnet i sin tid veien for Mussolini og fascismen og har i de siste 20 år stått i skyggen av diktatoren. Det er ikke lett under slike omstendigheter med ett å tre fram som maktens sentrum i en så trykket og forvirret situasjon.

Den psykologiske virkning av Mussolinis fall blir naturligvis overordentlig stor. Hvilket forferdende inntrykk må det ikke gjøre i Tyskland, der dette, sammen med alle de andre motgangene må føre tanken tilbake til 1918? Hvilken oppmuntring blir det ikke i de allierte land - og fremfor alt i de okkuperte land! Der blir nyheten oppfattet som et budskap om at befrielsens time er meget nær.

samling skal opprettes. Inntil krigens slutt er det forbudt å danne noe politisk parti i Italia.

FREDEN I SIKTE? General Eisenhowers budskap over Alger-kringkasteren til italienerne, der han tilbyr fred på ærefulle betingelser, er avgitt på vegne av de allierte regjeringer, erklæres det fra Alger. Det er ikke Eisenhowers eget tilbud som øverstbefalende, men regjeringene står bak forslaget om at italienerne straks skal opphøre med det militære samarbeid med tyskerne i Italia. I så tilfelle vil de allierte hjelpe italienerne med å få tyskerne ut av landet. Den påfølgende allierte besettelsen av Italia skulde bli mild, og alle fanger skulde sendes hjem, forutsatt at de allierte fanger også frigis.

Dette kan bli et grunnlag å forhandle på. Det kommer til å gi ytterligere styrke til de strømninger som nå går gjennom Italia og som etter hvert får karakteren av en revolusjon. Tanken på at familiefædre og sønner skal få vende hjem igjen kommer til å forsterke ropet om fred over Italia.

Ryktene surrer i alle land som ennå befinner seg i nasistenes grep. Det fortelles om begynnende generalstreik i Milano og fortsatte fredsdemonstrasjoner rundt om i Italia. Den rekken av begivenheter som er satt i gang ved Mussolinis fall kan ikke stanses, men den blir stadig sterkere i sine virkninger. De italienske aviser publiserer meddelelser om urolighetene. Begivenhetenes hurtige gang gir ikke Badoglio tid til overs for å organisere Italia politisk, og hvis de meldinger som foreligger er riktige, synes Badoglio å stå overfor utsikten til en krig med Tyskland ennå før han har fått tid til å treffe noen overenskomst med de allierte. Helt dagen går rapporter inn om stadige tyske troppetransporter sydover gjennom Brennerpasset, og ifl. Columbia Broadcastings Bern-korrespondent har tyskerne besatt Trieste, Fiume og Pola. Rapporter om at Badoglio skulde ha sendt 2 italienske armekorps til Brennerpasset, stiller man seg skeptisk til i London. Denne styrke vilde bli klemt mellom tyskerne som kommer nordfra og de tyskere som måtte komme sydfra. Man mener videre at trafikkvanskolighetene helt enkelt gjør det umulig for italienerne å evakuere et større antall menn fra Balkan. Bare til en eneste divisjon trenges mellom 60 og 80 jernbanetog, og man tror ikke at Italia har tonnasje til å kunne transportere dem over havet.

Det foreligger en mystisk melding om at den italienske flåten skal ha fått ordre til å gå til sjøs, og den nye marineministeren skal ha foreslått at flåten burde søke beskyttelse i spanske havner. Slike underretninger kunde nesten tydes som en ønskedrøm for den britiske flåten, som forgjeves har søkt mulighet til kamp med den italienske flåten. Flåten ser ut til å ha vært et av hovedpunktene ved tysk-italienske forhandlinger i Roma. Tyskerne har motsatt seg at flåten utleveres eller flykter til spansk havn, og enkelte italienske kretser frykter et Toulon.

LONDON-KOMMENTARER. Den syndfloden av rykter som har nådd London betraktes på offisielt hold med påtagelig forsiktighet og en viss skopsis. Den britiske regjeringen "venter og ser". Hittil har styreendringen ikke forårsaket andre beslutninger enn en stadig mere hensynsløs gjennomføring av de alliertes militæroperasjoner. Spekulasjoner over at det foregår noe bak kulissene, synes å hvile på usikker grund. Det hersker dog en utbredt enighet om at marsjall Badoglios militærdiktatur står på svake føtter og trues både fra fascistisk og antifascistisk hold. En Londonavis skriver: Revolusjonen banker på Italias porter, og en lavine som truer med å kaste Italia inn i en hvirvel av anarki og kaos er kommet i bevegelse. - Det gis også uttrykk for at man tror at Italia driver mot borgerkrig, og at det når som helst kan komme til blodige sammenstøt mellom de demonstrerende massene og representanter for marsjall Badoglios militærdiktatur. Daily Telegraph skriver: General Eisenhowers krav går i virkeligheten ut på generalstreik eller en alminnelig boikott rettet mot tyskerne i Italia. Tyskerne har et meget fast grep på landet, men hvis tog- og lastebiltrafikken stopper, og først og fremst, hvis de italienske soldatene nekter å slåss mot de allierte og heller ikke hjelper tyskerne med forsyninger og arbeidskraft, må grepet løsnes og de allierte kan, som general Eisenhower sier, hurtig gjøre slutt på det. Algerkringkasteren har siden tidlig torsdag morgen blannet seg i leken. Med jevne mellomrum er general Eisenhowers manifest sendt ut som et formelt fredstilbud til den italienske nasjonen.

v v v v v v v v v

LONDON NYTT

De viktigste krigsnyheter pr. 2/8-1943.

Mappe 9
Ekspl. 2/8
Arg. 1943
O. V.
Jfr.

SYDFRONTEN. Det all. h.k. i Nord-Afrika melder at den 8. armo har satt i gang en stor offensiv mot den tyske hovedforsvarslinje syd for Catania. Nyheten om den 8. armos nye storangrep kom like etter at general Montgomery hadde utstedt denne dagsordre til troppene: "Vi skal nå drive tyskerne ut av Sicilia". Meldinger fra fronten viser at den 8. arme søndag utvidet sitt brohode syd for Catania så meget at det ble et gjennombrudd av de fiendtlige linjene ved elven som dekket byen. Flyplassene ved Gerbini vestenfor Catania er i de all.s hender.

På nordkysten av Sicilia har amerikanerne erobret St. Stefano, tyskernes hovedstilling på den høyre fløy, og Mistretta, 11 km. langre syd. Det amr. styrker som rykket inn i Mistretta tok 10.000 fanger. Halvparten var tyskere. Amerikanerne har i løpet av 3 dager inntatt 14 byer.

På Etna-linjens sentralavsnitt har amerikanerne og canadierne etter erobringen av Nicosia og Agira trengt dypt inn i aksens hovedforsvarslinjer. Under harde kamper pressor de all. tropper seg mot den sentrale nøkkelstillingen Regalbuto, som regnes som en av hjørnesteinene i aksens forsvarslinje rundt Messina-brohodet. B.B.C.s korr. telegraferer at aksens nordre flanke utsettes for et stadig hardere trykk, og at de all. truer alle tyskernes forbindelser ved Etna-linjens sentrum. - 3 små øyer utenfor Sicilias vestkyst har overgitt seg uten vilkår. Øyene er Favignana, Marotimo og Levanzo.

Luftkrigen. De 3 siste komm. melder om flyangrep mot flyplassene ved Grottaglio og Practica di Mare i Italia. Messina, Adrano, Milazzo og Randazzo på Sicilia og mål i Napoli er bombet. Angrepet mot Napoli må oppfattes som det første ledd i den luftoffensiven mot Italia som de all. har varslet. Det er gjort fortsatte angrep mot fiendens stillinger og sambandslinjer på Øst-Sicilia. All. jagerfly har skutt ned 21 fiendtlige jagere over Syd-Sardinia.

Flåteoperasjoner. Et marinokomm. melder at natt til torsdag bombarderte en styrke kryssere og destroyere Locri, omtrent 32 km. nordøst for Cap Spartivento på sydspissen av Sardinia. Natt til onsdag bombarderte lotte britiske kyststyrker jernbanestasjonen, tog og lagerhus i nærheten av Taormina. Brit. flåtestyrker har for 2. gang siden landstigningen bombardert mål på fastlandet. Natt til søndag bombarderte en styrke bestående av kryssere og destroyere havnebyen Vibo Valentia Marina på vestkysten av Italia. Samtidig bombarderte en annen flåtestyrke en jernbanebro over en elv 35 km. nord for Vibo Valentia. Amr. flåtestyrker støtter virkningsfullt den 7. armos framrykning langs nordkysten.

Midtøsten. Det all. komm. fra Midtøsten melder om et vollykket masseangrep av nesten 200 amr. Liberator bombefly fra den 9. armo, som ble utført mandag mot oljeraffineriene ved Floesti i Romania. Angrepet ble utført fra meget lav høyde og det ble oppnådd mange fulltreffere på anleggene. Store eksplosjoner og brann ble observert. Det var kraftig motstand. Minst 51 fiendtlige fly ble ødelagt. 20 av Liberator flyene ble antagelig skutt ned og andre er ennå ikke vendt tilbake til sine baser. Oljefeltet Floesti er et av de mest vitale feltet i det okkuperte Europa. Det regnes å produsere ca. 1/3 av Tysklands olje- og brenselbehov, deri innbefattet flybensin, smørelje og dieseldieler.

Italia. I de siste meldinger fra Italia heter det: I Nord-Italia pågår nå masseutvandring fra industrisentrene til landdistrikten. De 5 fornte venstre-fløypartiene har rådet arbeiderne og befolkningen i det hele tatt til å lytte til de all.s advarsel og fjerne seg fra de steder som sannsynligvis blir målene for bombeangrepen, når luftoffensiven mot Italia begynner igjen. En ny proklamasjon er blitt utsendt av de nevnte 5 partiene, som innstendig oppfordrer den ital. borger til ikke å samarbeide med Badoglio. Imens sirkulerer flygoblader i hele Italia, som appellerer til italienerne om å redde sine lokomotiver og sitt rullende materiell fra å falle i tyskernes hender. I byene i Nord-Italia fortsetter store fredsdemonstrasjoner.

Kreta og Balkan. Det har vært sammenstøt mellom tyske og ital. tropper både på Balkan og på Kreta. På mange steder forsøker tyskerne å avvepne de ital. troppene, og mange italienerne forsøker å komme seg hjem til Italia. Tyskerne